

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Kongresový cestovní ruch v Hradci Králové

Bc. Adéla Balíková

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Adéla Balíková

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Hradec Králové

Název práce

Kongresový cestovní ruch v Hradci Králové

Název anglicky

Congress tourism in Hradec Králové

Cíle práce

Cílem diplomové práce je, na základě provedené analýzy, zhodnotit aktuální stav kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové a navrhnout vhodná opatření rozvoje služeb v této oblasti.

Metodika

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část bude zpracována formou literární rešerše. Bude založena na studiu odborné literatury a oficiálních internetových zdrojů. Zaměří se na vysvětlení základních pojmů, vymezení podmínek pro vznik kongresového cestovního ruchu a jeho význam. Dále bude podrobněji popsán kongresový trh a budou charakterizovány organizace působící v oblasti MICE turismu. V praktické části bude provedena analýza nabídky a poptávky kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové. Na základě výsledků analýzy budou navržena doporučení pro rozvoj a případnou obnovu kongresového cestovního ruchu po pandemii COVID-19. Při zpracování vlastní práce budou použity metody deskripce, analýzy a syntézy.

Doporučený rozsah práce

70 stran

Klíčová slova

cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, kongresová akce, MICE, analýza, Hradec Králové

Doporučené zdroje informací

INDROVÁ, Jarmila. Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007, 92 s. ISBN: 978-80-245-1287-7.

KOTÍKOVÁ, Halína a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. Cestovní ruch. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 154 s. ISBN: 978-80-244-5189-3.

ORIEŠKA, Ján. Kongresový cestovní ruch. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2004, 139 s. ISBN: 80-859-7045-7.

ORIEŠKA, Ján. Služby v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN: 978-80-85970-68-5.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN: 978-80-247-3643-3.

RAGA, Jennifer. Research and Innovation in Tourism Industry. Oakville : Society Publishing, 2018, 217 s. ISBN: 978-1-77361-008-5.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN: 978-80-247-4039-3.

VYSTOUPIL, Jiří a Halína KOTÍKOVÁ. Městský cestovní ruch: aktuální témata cestovního ruchu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 170 s. ISBN: 978-80-244-5255-5.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Josef Abrhám, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 27. 11. 2021

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 29. 11. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 10. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Kongresový cestovní ruch v Hradci Králové" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.11.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Josefu Abrahámovi, Ph.D. za jeho vstřícnost, ochotu a odborné rady v průběhu psaní diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat pracovníci Hradec Králové Region Convention Bureau Ing. Anně Chvátalové za poskytnutí cenných materiálů a informací ke zpracování práce. Děkuji také své rodině a přátelům za podporu při studiu.

Kongresový cestovní ruch v Hradci Králové

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá kongresovým cestovním ruchem ve městě Hradec Králové. Hlavním cílem je, na základě podrobné analýzy nabídky a poptávky, zhodnotit aktuální stav kongresového cestovního ruchu ve městě a v případě zjištěných nedostatků navrhnout opatření k dalšímu rozvoji služeb v této oblasti.

Diplomová práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část se v úvodu zaměřuje na cestovní ruch obecně a následně se podrobně zabývá kongresovým cestovním ruchem včetně jeho vývoje, funkcí a podmínek pro rozvoj. Dále popisuje materiálně-technické zabezpečení, kongresový trh, dělení kongresových akcí a služeb, přibližuje významné organizace působící v oblasti kongresového cestovního ruchu. Závěr je věnován statistickému šetření prováděnému zahraničními organizacemi i Českým statistickým úřadem.

V praktické části je nejprve popsáno zkoumané území, následuje podrobná analýza nabídky a poptávky doplněná o rozhovor. Dále je provedena komparace s Pardubickým krajem a městem Pardubice. Na základě zjištěných poznatků je sestavena SWOT analýza, která slouží jako podklad pro závěrečné celkové zhodnocení stavu kongresového cestovního ruchu ve městě a navržení doporučení k jeho dalšímu rozvoji.

Klíčová slova: cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, MICE, kongresové zařízení, nabídka, poptávka, statistické šetření, SWOT analýza, Hradec Králové

Congress tourism in Hradec Králové

Abstract

The diploma thesis deals with congress tourism in the city of Hradec Králové. The main objective is to evaluate the current state of congress tourism in the city on the basis of a detailed analysis of supply and demand and, in the case of identified shortcomings, to propose measures for further development of services in this area.

The thesis consists of two parts, theoretical and practical. The theoretical part starts with an assessment of tourism in general and continues with congress tourism including its development, functions and conditions for development. It also describes the material and technical security, the congress market, the division of congress events and services, and introduces the major organizations operating in the field of congress tourism. The conclusion is devoted to statistical surveys conducted by foreign organizations and the Czech Statistical Office.

The practical part first describes the study area, followed by a detailed analysis of supply and demand, supplemented by an interview. Next, a comparison with the Pardubice Region and the city of Pardubice is made. Based on the findings, a SWOT analysis is compiled, which serves as a basis for the final overall assessment of the state of congress tourism in the city and proposing recommendations for its further development.

Keywords: tourism, congress tourism, MICE, congress facility, supply, demand, statistical survey, SWOT analysis, Hradec Králové

Obsah

1 Úvod	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	17
3.1 Cestovní ruch	17
3.1.1 Základní pojmy	17
3.1.2 Vývoj cestovního ruchu	18
3.1.3 Typy cestovního ruchu	22
3.2 Kongresový cestovní ruch	24
3.2.1 Základní pojmy a definice	24
3.2.2 Vznik a vývoj kongresového cestovního ruchu	26
3.2.3 Funkce kongresového cestovního ruchu	27
3.2.4 Podmínky rozvoje kongresového cestovního ruchu	28
3.2.5 Materiálně-technické zabezpečení	30
3.2.6 Kongresové služby a jejich dělení	31
3.2.7 Klasifikace akcí	33
3.2.8 Trh kongresového cestovního ruchu	38
3.2.9 Mezinárodní organizace působící v kongresovém cestovním ruchu	40
3.2.10 Instituce působící v kongresovém cestovním ruchu na národní úrovni	41
3.2.11 Statistické sledování	43
4 Vlastní práce	48
4.1 Vymezení vybrané oblasti	48
4.1.1 Základní charakteristika zkoumaného území	48
4.1.2 Dopravní dostupnost	49
4.1.3 Kulturní atraktivity	50
4.1.4 Přírodní atraktivity	54
4.1.5 Infrastruktura pro sport a volnočasové aktivity	55
4.1.6 Návštěvnost turistických cílů v kraji a ve městě	57
4.2 Institucionální zajištění a významný strategický dokument	59
4.2.1 Hradec Králové Region Convention Bureau	59
4.2.2 Hradecká kulturní a vzdělávací společnost a Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v KHK	60
4.3 Analýza nabídky kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové	62
4.3.1 Kongresová zařízení s možností ubytování	62
4.3.2 Nejvýznamnější kongresová zařízení s možností ubytování	66
4.3.3 Kongresová zařízení bez možnosti ubytování	69

4.3.4	Nejvýznamnější kongresová zařízení bez možnosti ubytování	75
4.3.5	Komparace cenových nabídek vybraných kongresových zařízení	79
4.4	Analýza poptávky po MICE akcích v Hradci Králové.....	81
4.4.1	Statistické šetření prováděné HKRCB	81
4.5	Rozhovor s pracovníci HKRCB	86
4.6	Komparace s městem Pardubice a Pardubickým krajem	90
4.6.1	Pardubický kraj a město Pardubice	90
4.6.2	Srovnání dle vybraných ukazatelů	91
4.6.3	Srovnání výsledků statistického šetření	93
4.6.4	Zhodnocení komparace	94
4.7	SWOT analýza	95
4.7.1	Silné stránky.....	95
4.7.2	Slabé stránky	95
4.7.3	Příležitosti	96
4.7.4	Hrozby.....	96
5	Zhodnocení výsledků a doporučení	98
5.1	Zhodnocení výsledků – analýza nabídky	98
5.2	Zhodnocení výsledků – analýza poptávky	100
5.3	Zhodnocení výsledků – rozhovor	100
5.4	Zhodnocení výsledků – komparace s Pardubickým krajem a Pardubicemi ...	101
5.5	Celkové zhodnocení	102
5.6	Doporučení	103
6	Závěr	107
7	Použitá literatura.....	109
8	Přílohy	117

Seznam obrázků

Obrázek 1	Funkce kongresového cestovního ruchu	27
Obrázek 2	Schéma služeb kongresového cestovního ruchu	32
Obrázek 3	Dělení služeb zajišťovaných organizátorem	32
Obrázek 4	Klasifikace kongresových akcí	33
Obrázek 5	Počet setkání evidovaných ICCA mezi lety 2005 - 2019	44
Obrázek 6	Pořadí měst a zemí podle počtu akcí v roce 2019 dle statistiky ICCA.....	45
Obrázek 7	Počet akcí dle způsobu konání	46
Obrázek 8	Návštěvnost turistických cílů v KHK v letech 2019 - 2021	58
Obrázek 9	Návštěvnost turistických cílů na Hradecku v letech 2019 - 2021.....	59
Obrázek 10	Hotel Černigov	67
Obrázek 11	Kongresové centrum Aldis.....	76
Obrázek 12	Velikost firemních akcí v Královéhradeckém kraji v letech 2019 - 2020..	83
Obrázek 13	Délka akcí na Hradecku dle šetření HKRCB od roku 2019.....	84

Obrázek 14	Velikost akcí na Hradecku dle šetření HKRCB od roku 2019.....	85
------------	---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1	Fáze novodobého turismu	19
Tabulka 2	Konference v HUZ v letech 2016 - 2020.....	47
Tabulka 3	Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – základní kritéria....	63
Tabulka 4	Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – další sledované ukazatele 1	63
Tabulka 5	Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – další sledované ukazatele 2	64
Tabulka 6	Velikost a kapacita jednotlivých sálů Hotelu Černigov.....	66
Tabulka 7	Konferenční sály v EA Congress Hotelu Aldis	68
Tabulka 8	Konferenční sály v EA Hotelu Tereziánský Dvůr	68
Tabulka 9	Konferenční sály v Hotelu Nové Adalbertinum	69
Tabulka 10	Konferenční sály v Hotelu Alessandria	69
Tabulka 11	Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – základní kritéria...	70
Tabulka 12	Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – další sledované ukazatele 1	71
Tabulka 13	Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – další sledované ukazatele 2	71
Tabulka 14	Pořadí zařízení vhodných pro kulturní, společenské či sportovní akce – sledované ukazatele 1	73
Tabulka 15	Pořadí zařízení vhodných pro kulturní, společenské či sportovní akce – sledované ukazatele 2	74
Tabulka 16	Konferenční a výstavní prostory KC Aldis.....	75
Tabulka 17	Konferenční a výstavní prostory PETROF Gallery	77
Tabulka 18	Konferenční a výstavní prostory Adalbertinum.....	78
Tabulka 19	Konferenční a výstavní prostory Cinestar	78
Tabulka 20	Porovnání cenových nabídek vybraných zařízení	79
Tabulka 21	Výsledky stat. šetření HKRCB a ČSÚ v KHK v letech 2019 - 2022	82
Tabulka 22	Výsledky stat. šetření HKRCB za oblast Hradecko od roku 2019	83
Tabulka 23	Porovnání Hradce Králové a Pardubic a obou příslušných krajů dle vybraných ukazatelů	91
Tabulka 24	Největší kongresové prostory v Pardubicích, HK a obou krajích.....	92
Tabulka 25	Srovnání stat. šetření v Pardubickém a Královéhradeckém kraji od r. 2019.	93

Seznam použitých zkratk

AIPC – Mezinárodní sdružení kongresových center

AMC – společnost zabývající se asociačním managementem

Apod. – a podobně

B2B – business to business, obchodní vztah mezi obchodními společnostmi

BINGO – mezinárodní nevládní obchodní organizace

CCB – Czech Convention Bureau

CK – cestovní kancelář

Covid-19 – infekční onemocnění způsobené koronavirem SARS-CoV-2

CR – cestovní ruch

ČPP – Česká podnikatelská pojišťovna
ČR – Česká republika
ČSÚ – Český statistický úřad
DMC – destinační společnost
EA – síť hotelů Euro Agentur
EFCT – Evropská federace kongresových měst
EXPO – světová výstava
FIFA – mezinárodní federace fotbalových asociací
HK – Hradec Králové
HKRCB – Hradec Králové Region Convention Bureau
HUZ – hromadná ubytovací zařízení
IAPCO – Mezinárodní asociace profesionálních organizátorů MICE akcí
ICCA – Mezinárodní kongresová asociace
IGO – mezistátní vládní organizace
IMEX Frankfurt – mezinárodní veletrh pro kongresovou a incentivní turistiku
INGO – mezinárodní nevládní organizace
ISSS – informační systém sdílené služby
ITB Berlín – mezinárodní veletrh cestovního ruchu
KC – kongresové centrum
KHK – Královéhradecký kraj
KIT – kongresová a incentivní turistika
LCD – displej z tekutých krystalů
MHD – městská hromadná doprava
MICE – Meetings-setkání, Incentives – motivační pobyty, Conventions/Conferences – kongresy/konference, Exhibitions/Events – výstavy/akce
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MPI – Sdružení profesionálů v průmyslu MICE
Neuv. – neuvedeno
PK – Pardubický kraj
PCO – profesionální organizátor MICE akcí
Q – kvartál, čtvrtletí
ROH – Revoluční odborové hnutí
SARS – těžký akutní respirační syndrom
SEO – optimalizace pro internetové vyhledávače
SITE – Společnost pro incentivní cestovní ruch
SMS – krátká textová zpráva
Sv. – svatý
SWOT – Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby
UHK – Univerzita Hradec Králové
UIA – Unie Mezinárodních asociací
UNWTO – Světová organizace cestovního ruchu
Zákl. – základní

1 Úvod

Potřeba cestovat za účelem výměny informací existuje v lidské společnosti od nepaměti. Počínaje prvotními středověkými poutními cestami přes různá hospodářská a politická setkání v době pozdější, se kongresový cestovní ruch rozvinul až do dnešní podoby. V současnosti je jednou z nejdůležitějších a nejrychleji se rozvíjejících forem cestovního ruchu. Z hlediska ekonomického se jedná o významný zdroj příjmů. Zároveň vyrovnává výkyvy v sezónnosti, vytváří trvalá pracovní místa a v neposlední řadě buduje image místa. Jeho význam pro regionální rozvoj nelze popřít. Je tedy v zájmu každé kongresové destinace věnovat tomuto odvětví nemalou pozornost a starat se o jeho růst.

V posledních dvou letech byl kongresový cestovní ruch utlumen vlivem pandemie Covid-19. Zprvu docházelo k rušení většiny akcí a později k jejich přesunu do virtuálního prostředí. S ústupem pandemie se objevila ve společnosti touha opět se osobně setkávat, a to jak soukromě, tak pro účely výměny a sdílení poznatků z různých oborů. Nyní je tedy na každé kongresové destinaci, jak se jí podaří aktuální situace využít – v první řadě přilákat náročnou klientelu tohoto odvětví a zároveň přesvědčit organizátory o převedení akcí zpět do osobního formátu. Tedy podoby, která po dlouhém období izolace naplňuje v dnešní době velmi důležitou a v minulosti možná i trochu opomíjenou funkci sociální.

Diplomová práce zkoumá kongresový cestovní ruch v Hradci Králové, který je díky přítomnosti kongresového centra označován městem kongresové turistiky. Je však toto označení oprávněné? Snahou je, podrobným zkoumáním vybavenosti města kongresovými prostory, analyzováním poptávky po MICE akcích a porovnáním se sousední kongresovou destinací, uvedené tvrzení objasnit. Současně je záměrem odhalit největší slabiny MICE odvětví, které je nutné do budoucna vyřešit a navrhnout vhodná doporučení tak, aby bylo město Hradec Králové úspěšnou a vyhledávanou kongresovou lokalitou.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je, na základě provedené analýzy, zhodnotit aktuální stav kongresového cestovního ruchu ve městě Hradec Králové a navrhnout vhodná opatření pro rozvoj služeb v této oblasti. Navržená opatření jsou sestavena tak, aby bylo možné jejich využití městem Hradec Králové.

K naplnění cíle vedou níže uvedené kroky:

- vymezení základních pojmů souvisejících s cestovním ruchem, zejména pak kongresovým cestovním ruchem;
- charakteristika sledovaného území;
- charakteristika institucí podporujících MICE segment ve městě a analýza strategického dokumentu;
- podrobné zmapování nabídky kongresových zařízení a poskytovaných kongresových služeb;
- rozbor poptávky po MICE akcích na základě statistických šetření;
- porovnání se sousedním krajem;
- rozhovor se zástupkyní regionální kongresové kanceláře pro ověření a doplnění zjištěných informací;
- shrnutí poznatků prostřednictvím SWOT analýzy;
- zhodnocení zjištěných poznatků a navržení vhodných opatření.

2.2 Metodika

Diplomová práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část je zpracována formou literární rešerše. Je založena především na studiu odborné literatury a oficiálních internetových zdrojů. V úvodu se zaměřuje obecně na cestovní ruch. Jsou vysvětleny základní pojmy, zabývá se jeho vývojem a charakterizuje jednotlivé typy cestovního ruchu.

Následuje objasnění základních pojmů a definic kongresového cestovního ruchu. Dále se zabývá vývojem, funkcemi a podmínkami pro rozvoj kongresového cestovního ruchu. Poté je popsáno materiálně-technické zabezpečení a dělení kongresových služeb. Kapitola zaměřující se na klasifikaci akcí detailně charakterizuje jak tradiční akce kongresového cestovního ruchu, tak výstavní a veletržní akce. V teoretické části je zmapován také kongresový trh a jsou přiblíženy významné organizace a instituce působící v oblasti kongresového cestovního ruchu, a to jak v zahraničí, tak v České republice.

Závěr teoretické části je věnován statistickému sledování prováděnému zahraničními organizacemi i Českým statistickým úřadem. Literární rešerše je podkladem pro praktickou část diplomové práce.

V druhé, praktické části práce, je za využití odborné literatury a oficiálních internetových zdrojů nejprve provedena deskripce zkoumaného území, která zahrnuje i instituce významné pro kongresový cestovní ruch ve městě.

Na základě zkoumání dokumentů je následně proveden rozbor Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji, na kterou navazuje podrobná analýza nabídky kongresových prostor včetně nabízených kongresových služeb. Pomocí vybraných kritérií je sestaven žebříček kongresových prostor dle jejich významu pro kongresový cestovní ruch ve městě. Nejvýznamnější zařízení jsou dále detailněji popsána.

Analýza poptávky vychází z interních dokumentů HKRCB poskytnutých pracovníci této kanceláře. Jedná se především o výsledky vlastních statistických šetření. Sledována je zejména velikost, počet a délka akcí. Analýza poptávky je dále doplněna o data z oficiálních statistik ČSÚ. Získaná data jsou vyhodnocována metodou syntézy. Výsledky zjištění jsou zpracovány do tabulek a grafů.

Zjištění vycházející z analýzy nabídky a poptávky jsou doplněna o polostrukturovaný rozhovor, provedený s pracovníci HKRCB Ing. Annou Chvátalovou. Rozhovor obsahuje 14 otázek. Jeho smyslem je potvrzení či vyvrácení doposud zjištěných výsledků a objasnění, jakým způsobem je kongresový cestovní ruch podporován městem Hradec Králové.

Dále je provedena komparace s Pardubickým krajem a městem Pardubice. Nejprve jsou srovnávány vybrané ukazatele a následně jsou porovnány počty uskutečněných akcí na základě výsledků statistického šetření ČSÚ za oba kraje.

Následuje SWOT analýza, která uceleně shrnuje veškerá zjištění získaná v průběhu zpracování diplomové práce, a zároveň slouží jako podklad pro celkové závěrečné zhodnocení výsledků a navržení doporučení, která povedou k dalšímu rozvoji kongresového cestovního ruchu ve městě Hradec Králové.

3 Teoretická východiska

3.1 Cestovní ruch

První podkapitola je věnována definici cestovního ruchu a dalších vybraných pojmů z této oblasti. Dále se zabývá historickým vývojem a vysvětluje jednotlivé druhy a formy cestovního ruchu.

3.1.1 Základní pojmy

Cestovní ruch je v současné době významným prvkem společenského a ekonomického života téměř všech zemí světa. Tento složitý socioekonomický jev zasahuje do mnohých oblastí společnosti. Mnohostrannost je příčinou složitosti a nejednotnosti při pokusech o jeho přesnou definici. Průlom způsobili v roce 1942 Hunziker a Krapf. Ti označili cestovní ruch jako souhrn jevů a vztahů, které vznikají cestováním a pobytem nerezidentů, kdy pobyt není trvalý a neuskutečňuje se za účelem výdělečné činnosti (Palatková, Zichová, 2014, s. 11).

Prvním uceleným mezinárodním dokumentem definujícím pojmy z oblasti cestovního ruchu je Doporučení ke statistice v turismu z roku 1993. Jeho základy byly navrženy na Mezinárodní konferenci o statistice turismu, pořádané Světovou organizací cestovního ruchu UNWTO roku 1991 v Ottawě. Řada definic je stále užívána i při současném ekonomickém a statistickém sledování. Cestovní ruch byl UNWTO definován jako *„činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena, přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.“* Tato definice byla v roce 2008 revidována na *„činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší, než je stanovena, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.“* Synonymem cestovního ruchu je výraz **turismus**. Jedná se o ekvivalentní pojmy a s oběma je možné setkat se v odborné literatuře (Palatková, Zichová, 2014, s. 11-12).

Jako **průmysl cestovního ruchu** je označován souhrn podnikatelských aktivit a služeb poskytovaných v cestovním ruchu jako jsou ubytovací a stravovací služby, činnosti cestovních kanceláří (CK) a další doprovodné služby. **Ekonomika cestovního ruchu** kromě

aktivit průmyslu cestovního ruchu zahrnuje i další nepřímé aktivity spojené s vykonáváním činností v cestovním ruchu (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 18).

Stálý obyvatel je jedinec, který v určitém místě v dané zemi žije alespoň šest měsíců v případě domácího cestovního ruchu a dvanáct měsíců v případě mezinárodního cestovního ruchu. **Turista** je osoba cestující do místa mimo její obvyklé prostředí, kde stráví minimálně jednu noc, ne však dobu delší než 6 měsíců v případě domácího a 12 měsíců v případě mezinárodního cestovního ruchu. **Návštěvník** je osoba cestující do místa mimo její obvyklé prostředí na dobu kratší než 6 měsíců v případě domácího a 12 měsíců v případě mezinárodního cestovního ruchu. **Jednodenní návštěvník** nebo také **výletník** je osoba, která cestuje do místa mimo trvalé usídlení, nestráví zde však noc. Účel cesty je v případě turisty, návštěvníka i výletníka vždy jiný než výdělečná činnost. Nejčastěji se jedná o trávení volného času a obchod (Palatková, Zichová, 2014, s. 12).

Dalším, v cestovním ruchu často používaným výrazem, je pojem **destinace**. Dle světové organizace UNWTO se jedná o místo s vhodnými atraktivitami a zároveň zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu vybral k návštěvě. Destinaci lze definovat také jako cílovou oblast v regionu, která disponuje nabídkou určitých atraktivit ve spojení s rozvinutými službami a infrastrukturou typickou pro cestovní ruch. Výsledkem je dlouhodobý příliv turistů. Pro vymezení destinace neexistují oficiální kritéria ani administrativní hranice, může být vymezena i společnými kulturními znaky (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 42-43).

3.1.2 Vývoj cestovního ruchu

Prvopočátky cestování spadají do dávné historie. Nejstaršími cestovateli byli Egypťané, Řekové a Římané. Hlavním účelem starověkých a středověkých cest byl obchod, vzdělávání, poutnictví a správa země. Kořeny novodobého cestovního ruchu sahají do 17. a 18. století a jsou spojeny s tzv. Grand Tours, které byly součástí vzdělávání mladých aristokratů a postupem času pronikly i do dalších vrstev obyvatelstva. Počátky novodobého moderního cestovního ruchu, jak jej chápeme dnes, se datují do druhé poloviny 19. století. V tomto období došlo k průmyslové revoluci, rozvoji výrobních sil a vztahů. V důsledku tohoto rozvoje vznikaly a prohlubovaly se potřeby vzdělávání, regenerace sil a posilování sociálních vazeb. Zároveň byly postupně vytvářeny i předpoklady pro realizaci cestovního ruchu jako je volný čas, svoboda pohybu (zrušení roboty a nevolnictví), dostupné finanční prostředky (zvyšování mezd), dopravní možnosti (především železniční doprava) a vznik

materiálně-technické základny (Palatková, Zichová, 2014, s. 13). Etapy novodobého cestovního ruchu jsou znázorněny v Tabulce 1.

Tabulka 1 Fáze novodobého turismu

Etapa	Období	Dopravní prostředek	Motivace	Účastníci
Předfáze	do roku 1850	pěší, kůň, drožka, loď (nemotorová)	poutní a objevitelské cesty, křížácké výpravy, obchod, vzdělání	šlechta, církev, obchodníci
Počáteční fáze	1850-1914	parní železnice, parní loď, silniční (nemotorová)	lázeňství, rekreace, turistika	buržoazie, církev, bohatí zaměstnanci
Rozvojová fáze	1915-1945	parní železnice, automobil, autobus, linkové letadlo	obchod, rekreace, komerční účely	pracující s vyšší životní úrovní
Vrcholná fáze	od roku 1945	automobil, charterové, nízkonákladové letadlo	regenerace, oddych, volný čas, obchod, dobrodružství	všechny vrstvy obyvatelstva (vyspělé země)

Zdroj: Ryglová, Burian, Vajčnerová (2011, s. 24), vlastní zpracování

Období do první světové války bylo charakteristické zejména prudkým rozvojem materiálně-technické základny především v lázeňských a dalších rekreačních střediscích. Formovaly se také specifické pracovní síly v oblasti služeb poskytovaných v cestovním ruchu. Nejednalo se pouze o ubytování a stravování, ale také zprostředkovatelské služby. Za první světové války došlo k technickému pokroku, který se projevil v rozvoji dopravy. Rozšířila se silniční doprava, a to jak individuální, tak autobusová (Palatková, Zichová, 2014, s. 13).

Mezi světovými válkami byl vývoj cestovního ruchu ovlivněn světovou hospodářskou krizí, což mělo vliv zejména na zpomalení výstavby materiálně-technické

základny. Toto období dalo také vznik prvním mezinárodním organizacím, které byly založeny jako důsledek nutnosti řešení otázek spojených s turismem na mezinárodní úrovni (Palatková, Zichová, 2014, s. 14).

Po druhé světové válce se cestování stalo součástí ekonomického a sociálního života pro již téměř všechny vrstvy obyvatelstva. V kapitalistických zemích se jak domácí, tak zahraniční cestovní ruch zařadil mezi běžné součásti života. Od 70. let je dokonce masovou záležitostí. V socialistických zemích se rozvíjel zejména domácí cestovní ruch. Zahraniční cestovní ruch byl ovlivněn omezeným volným pohybem, nesnadným přístupem k zahraniční měně a administrativními překážkami. Oblíbeným se stává krátkodobý turismus včetně příměstského. V poválečném období se úspěšně ekonomicky vyvíjí rozvojové země. Vznikají nově industrializované státy (především Hong-kong, Singapur, Jižní Korea a Tchaj-wan), které od 70. let významně zasahují do mezinárodního cestovního ruchu. Doprava je i nadále důležitým faktorem umožňujícím rozvoj cestovního ruchu. Na krátké a střední vzdálenosti zůstává nejvýznamnější doprava silniční, u delších vzdáleností se do popředí dostává doprava letecká (Palatková, Zichová, 2014, s. 15).

Palatková a Zichová (2014, s. 16-17) dále uvádí, že od počátku 90. let byl cestovní ruch poznamenán politicko-ekonomickými změnami. Bývalé socialistické země se plnohodnotně zapojily do mezinárodního cestovního ruchu, který byl ovlivněn nenasycenou poptávkou a také novými ekonomickými a legislativními faktory. Nejvyšší tempo růstu cestovního ruchu bylo v souvislosti s ekonomickým rozvojem a technologickým pokrokem zaznamenáno v asijských zemích. Cestovní ruch byl v tomto období v mezinárodním měřítku vedle politických a ekonomických faktorů určován také faktory bezpečnostními (vátky, epidemie), technologickými, demografickými, sociálními a dalšími. Na základě pozorování je možné říci, že propad mezinárodního cestovního ruchu je vždy větší a jeho oživení pomalejší jako důsledek ekonomických než mimoekonomických faktorů. K absolutnímu poklesu došlo v roce 2001 (útok na Světové obchodní centrum v New Yorku), 2003 (SARS, válka v Iráku), 2009 (světová hospodářská krize), 2020 a 2021 (epidemie Covid-19).

Dle Rygllové, Buriana a Vajčnerové (2011, s. 26) tvořil v Československu od roku 1948 do roku 1989 domácí cestovní ruch 95 %. Dominantní byl krátkodobý cestovní ruch (92 %). Fenoménem se již od 50. let stalo chataření a chalupaření. Volný cestovní ruch byl realizován většinou pod stan, neboť neexistovala dostatečně rozvinutá materiálně-technická

základna. Významný byl podíl vázaného cestovního ruchu v podobě závodních rekreací a rekreací ROH. V případě zahraničního cestovního ruchu byly navštěvovány z 90 % socialistické země. Výjezdy do nesocialistických států byly přísně regulovány ze strany státu. Podmínkou k vycestování byl devizový příslib vydávaný bankou a výjezdní doložka vydávaná policií. K získání těchto dokumentů byla vyžadována doporučení od řady organizací. Omezený počet CK nebyl schopen pokrýt poptávku po zahraničních zájezdech.

Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011, s. 27-28) dále uvádí, že po roce 1989 se podmínky pro rozvoj cestovního ruchu výrazně zlepšily. Došlo k výstavbě nových a rekonstrukci stávajících hotelů, které byly privatizovány. Během krátké doby vzniklo také velké množství podnikatelských subjektů v oblasti cestovního ruchu (CK, restaurace, dopravní společnosti apod.) s malými zkušenostmi, což následně vyvolalo krach mnohých z nich a vedlo ke změnám v legislativě. Neexistovala téměř žádná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu. U výjezdového cestovního ruchu dominovaly krátkodobé levné poznávací zájezdy do sousedních zemí. Došlo k prudkému nárůstu příjezdového cestovního ruchu, který do roku 1996 dva a půl krát převyšoval výjezdový cestovní ruch, následně však nastal jeho pokles o 25 %. V tomto období přetrvával významný podíl vázaného cestovního ruchu, kdy podniky objednávaly hromadné zájezdy pro zaměstnance hrazené z podnikových prostředků. Po roce 2000 začaly vznikat strategické dokumenty k rozvoji cestovního ruchu na úrovni státu, krajů i mikroregionů. Zlepšila se spolupráce mezi subjekty a začaly se rozvíjet nové formy cestovního ruchu (wellness a lázeňství, kongresová turistika, cykloturistika a další). U výjezdového cestovního ruchu se staly populárními cesty za lyžováním do vysokohorských středisek a cesty do exotických destinací. U příjezdového cestovního ruchu se zastavil propad výnosů díky zvyšující se útratě na osobu. Kvalita služeb poskytovaných v cestovním ruchu se postupně zlepšovala, měla však stále rezervy.

V novém miléniu se stal důležitým rysem cestovního ruchu důraz na bezpečnost cestovatele. Zvýšily se výdaje obyvatelstva na cestovní ruch. S nástupem nízkonákladových leteckých společností vzrostla dostupnost letecké přepravy pro nové skupiny zákazníků. Cestovatelé se soustředili na hledání neobvyklých autentických zážitků. Do popředí se dostaly otázky ochrany životního prostředí a udržitelnosti. Zostřující se konkurence vyvolala tlaky na kvalitu poskytovaných služeb, dostupnost kvalitních informací a rozvoj informačních technologií (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s 32).

3.1.3 Typy cestovního ruchu

Cestovní ruch je možné na základě řady kritérií třídit do různých forem, typů či druhů. Podle preferencí turistů dělí Raga (2018, s. 4-14) a Ryglová (2009, s. 120-121) cestovní ruch následovně:

Rekreační CR patří mezi nejvyhledávanější typy cestovního ruchu. Cílem je zábava a relaxace mimo místo trvalého pobytu.

Sportovní CR je specifickou formou cestovního ruchu, při které aktéři aktivně sportují. Sport nebo účast na sportovní události (Olympijské hry, světový pohár FIFA apod.) je zároveň primární motivací cesty.

Wellness turistika je v současné době jedním z nejvyhledávanějších typů cestovního ruchu. Jedná se o různé rekreační, lázeňské či sportovní aktivity, jejichž cílem je podpořit tělesné zdraví a duševní odpočinek. Řadí se sem také různá kosmetická ošetření, hubnoucí programy, kůry na odvykání kouření apod.

Lázeňský CR se v České republice vyznačuje dlouholetou tradicí. Jeho hlavním cílem je léčba nemocí, rehabilitace, prevence a regenerace organismu.

Kulturní CR se zaměřuje na poznání historie, kultury a společenského života ve vybraném místě. Zahrnuje návštěvu muzeí, galerií, divadel, festivalů apod.

Přírodní CR a ekoturistika se soustředí na poznávání přírodních krás s ohledem na místní obyvatelstvo a životní prostředí.

Náboženský CR je jedním z nejrychleji rostoucích odvětví cestovního ruchu. Je spojen s návštěvou svatých a poutních míst či míst církevních slavností.

Lékařský CR se řadí mezi novější typy cestovního ruchu, kdy lidé cestují do zahraničí za lékařským ošetřením. V minulosti se cesty týkaly zejména lidí z méně rozvinutých zemí cestujících za ošetřením do zemí s rozvinutým zdravotnictvím. V posledních letech se cesty často týkají obyvatel z rozvinutých zemí cestujících do rozvojových zemí za levnější léčbou.

Venkovský CR se označuje též jako rurální cestovní ruch a je spojen s pobytem v přírodě a rekreačními aktivitami na venkově jako je turistika, jízda na kole, péče o domácí zvířata, výroba lokálních potravin na farmách apod. Přínosem pro venkov je příjem prostředků mimo zemědělskou sezónu. Nutností je však zatraktivňování prostředí, budování

turistických tras, naučných stezek apod. Venkovský cestovní ruch lze zařadit mezi trvale udržitelné formy cestovního ruchu, kdy není narušováno životní prostředí a způsob života místních obyvatel.

Gurmánský CR je spojen s poznáváním pokrmů a nápojů v cizích zemích. Jeho součástí je často také seznámení se s kulturou a životem místních obyvatel. Jednou z podkapitol gurmánského cestovního ruchu je vinařská turistika, kdy účastníci navštěvují vinařské oblasti a ochutnávají místní produkci vína.

Vzdělávací CR je v dnešní době jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví cestovního ruchu. Vzdělávání může zahrnovat studium jazyka či kultury dané země. Patří sem také různé sportovní kurzy apod.

Dobrodružný CR se vyznačuje nepředvídatelností, neočekávaností. Cílem je získání nových zkušeností, zahrnuje fyzické i duševní výzvy. Po účastnících je často vyžadován předchozí trénink a určitá míra fyzické zdatnosti.

Temný CR se týká návštěvy míst spojených s tragédiemi a utrpením v lidské historii. Návštěva takových míst pomáhá porozumět historii a lidskému utrpení v minulosti. Jedná se o místa bitev, koncentrační tábory, místa katastrof, válečné hřbitovy apod.

Genealogický CR je populární mezi imigranty po celém světě. Lidé cestují do místa svého původu a snaží se najít informace o svých předcích. Nejvíce je v rámci genealogického CR navštěvováno Německo, Rumunsko a Irsko.

Vesmírný CR je velmi specifickým typem cestovního ruchu. Jedná se o lety do vesmíru, kdy si účastníci hradí cestu z vlastních prostředků a zároveň musí projít speciálním tréninkem a absolvovat podrobnou zdravotní prohlídku. Z těchto důvodů je dostupný pouze malému množství zájemců. Pokud se toto odvětví bude rozmáhat, může mít vážné dopady na životní prostředí.

Virtuální CR není cestovním ruchem v pravém slova smyslu. Lidé navštěvují zajímavá místa ve virtuálním prostoru prostřednictvím počítačových technologií. Výhodou je úspora peněz a času. Virtuální CR však nikdy nenahradí reálný cestovní ruch, i když v období pandemie Covid-19 byl mnohdy jediným možným způsobem cestování.

3.2 Kongresový cestovní ruch

Tato podkapitola se zabývá vymezením základních pojmů, historickým vývojem, dále vysvětluje podmínky rozvoje a funkce kongresového cestovního ruchu a v neposlední řadě charakterizuje celý kongresový trh. V závěru se věnuje organizacím působícím v oblasti kongresového cestovního ruchu a statistickému sledování.

3.2.1 Základní pojmy a definice

Kongresový cestovní ruch je specializovaná forma cestovního ruchu, jejíž účastníci se setkávají za účelem výměny vědeckých či odborných poznatků a zkušeností. Zahrnuje soubor aktivit spojených s cestováním a pobytem v místě konání akce (Orieška, 2010, s. 310). Patří mezi nové formy cestovního ruchu a o definování jeho předmětu se dodnes vedou diskuse. Nejčastěji se jako předmět kongresového cestovního ruchu označuje pořádání kongresů, konferencí, seminářů, symposií, výstav a veletrhů. Setkání v rámci kongresového cestovního ruchu se nazývají **kongresové akce**, a služby poskytované v průběhu těchto akcí **kongresové služby** (Orieška, 2004, s. 7).

Kongresy bývají organizovány především ve velkých městech a za hlavní sezónu lze označit měsíce květen, červen, září a říjen. Mezi další **specifika kongresového cestovního** ruchu patří:

- úhrada účasti na kongresu zaměstnavatelem;
- účast na kongresu zpravidla v rámci pracovní doby;
- plnění určitých pracovních povinností (prezentace výsledků práce, reprezentace zaměstnavatele);
- speciální charakter poskytovaných služeb (zajištění odborného a doprovodného programu, kongresových prostor, tlumočnického servisu, služeb hostesek apod.);
- nutnost vhodné infrastruktury (ubytovací kapacity, kongresové prostory);
- zajištění komplexního balíčku služeb organizátorem;
- vliv na vytváření kladné image destinace (Indrová a kol., 2007, s. 65).

Kongresový cestovní ruch je také jednou z nejefektivnějších forem cestovního ruchu. Výnosnost jednoho účastníka je 2 – 4x větší než u běžného turistu (KPMG, 2011, s. 14).

Účastníci jsou vzdělaní, ze středních či vyšších vrstev se sklonem k větším útratám, na druhou stranu požadují vyšší kvalitu poskytovaných služeb (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 190).

Na trh kongresového cestovního ruchu patří také **incentivní cestovní ruch**, jeden z nejrychleji se rozvíjejících typů cestovního ruchu. Jeho cílem je stimulace zaměstnanců a motivace k lepším pracovním výkonům. Posiluje se také loajalita k zaměstnavateli.

Zaměstnavatel vybírá účastníky, kteří pobyt dostávají jako odměnu za splnění předem stanovených cílů. Program incentivní akce by měl z tohoto důvodu zahrnovat prvky, které si účastník za běžných podmínek sám nezvolí, např. vyšší kvalita služeb nebo program dosažitelný pouze pro určité skupiny. Náklady na pobyt jsou hrazeny zaměstnavatelem. Incentivní cesty bývají často doplňovány vzdělávacími nebo teambuildingovými programy. Akce mohou být jedno i vícedenní, program bývá nejčastěji připraven na míru zadavateli. Předpokládá se vysoká kreativita při tvorbě produktu (Indrová a kol., 2007, s. 62-69).

Kongresové akce doprovázené incentivními programy se nazývají „meetcentives“ (meeting + incentive) a „concentives“ (convention + incentive).

Největší podíl na kongresovém cestovním ruchu mají **služební cesty**. Vzhledem k tomu, že se účastníci ubytovávají v ubytovacích zařízeních různých kategorií a přepravují se různými druhy dopravních prostředků, nelze tento podíl spolehlivě kvantifikovat (Orieška, 2004, s. 8).

Vedle běžně používané zkratky **KIT** (Kongresová a incentivní turistika) bývá často pro akce kongresového cestovního ruchu používána také zkratka **MICE**. MICE je mezinárodně používanou zkratkou, kterou tvoří počáteční písmena následujících anglických slov:

Meetings = setkání, schůze

Incentives = motivační/pobídkové pobyty

Conventions/**C**onferences = kongresy/ konference

Exhibitions/**E**vents = výstavy/akce

(Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, str. 190).

3.2.2 Vznik a vývoj kongresového cestovního ruchu

Vznik kongresového cestovního ruchu se v odborné literatuře datuje již do středověku (14. – 16. století) a je spojen s cestami poutníků a jejich účastí na setkáních náboženského charakteru. Výroční trhy, předchůdci dnešních veletrhů a výstav, se konaly dokonce již od 13. století, kdy panovníci začali udělovat některým nově vzniklým městům právo organizovat tyto akce (Orieška, 2004, s. 5).

Éra politických a hospodářských konferencí byla odstartována v roce 1681 Mezinárodním kongresem lékařů v Římě. Mezi významné politické kongresy lze zařadit Vídeňský kongres, který se konal v letech 1814 - 1815 za účasti zástupců téměř všech evropských států s cílem upravit mezinárodní vztahy po Napoleonově pádu (Orieška, 2004, s. 5).

Nová epocha cestovního ruchu a tím i epocha kongresového cestovního ruchu započala v roce 1861, kdy anglický podnikatel Thomas Cook uspořádal výlet po železnici, který byl zároveň zaměřený proti konzumaci alkoholu. Potřeba výměny informací vzrostla zejména s rozvojem technického pokroku v polovině 19. století. Začaly být využívány objevy z oblasti komunikace jako např. psací stroj a od počátku 20. století i nové dopravní prostředky. Expandující kongresový cestovní ruch se začal rozvíjet jak na straně poptávky, tak na straně nabídky (Orieška, 2004, s. 5-6).

Významné postavení v rozvoji kongresového cestovního ruchu mají světové výstavy. První se uskutečnila v roce 1851 v Londýně. Pro světovou výstavu v Paříži v roce 1889 byla postavena Eiffelova věž, která se později stala symbolem města. V současnosti se světové výstavy, nazývané EXPO, rozdělují na všeobecné a specializované (Orieška, 2004, s. 6).

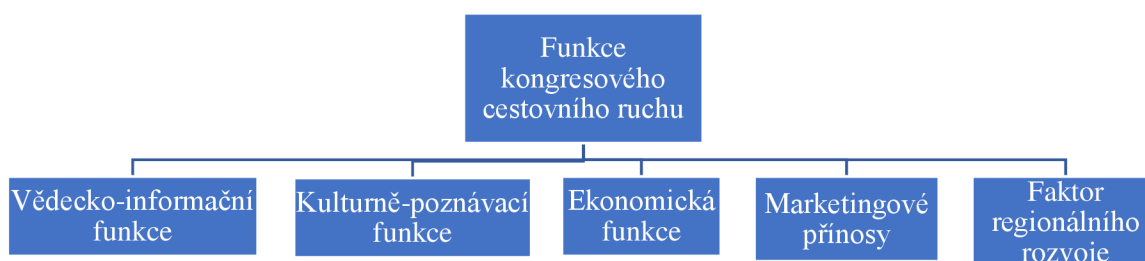
Do počátku 60. let 20. století byly poznatky o kongresovém cestovním ruchu neověřené. Subjekty zabývající se organizováním kongresových akcí takřka neexistovaly. Ve firmách měli na starosti organizaci většinou vedoucí pracovníci, kteří ovšem byli odborníky v jiné oblasti. Místem konání kongresových akcí byly výhradně hotely. V důsledku pokroku ve vědě a technice, rozvoje lidského poznání a mezinárodní spolupráce dochází od 70. let minulého století ke změně. Tehdy začíná výstavba kongresových center, zařízení určených přímo pro kongresovou turistiku. Proces globalizace a raketový rozvoj informačních technologií od počátku 21. století plně využívá a doceneňuje význam akcí kongresového cestovního ruchu (Orieška, 2004, s. 6).

Od roku 2020, v souvislosti s pandemií Covid-19, dochází k významné změně v oblasti organizace akcí kongresového cestovního ruchu. Aby nedošlo k přerušení tradice konání mnohých konferencí a zároveň se minimalizovaly ztráty z neuskutečněných akcí, setkávají se kongresoví účastníci online z pohodlí jejich domova či kanceláře prostřednictvím počítačových aplikací pro realizaci vzdálených konferencí, pokud to povaha akce umožňuje.

3.2.3 Funkce kongresového cestovního ruchu

Význam kongresové turistiky lze sledovat v oblasti vědecké, ekonomické, kulturně-poznávací a marketingové. Důležité je také hledisko regionálního rozvoje. Přehled funkcí je znázorněn na Obrázku 1.

Obrázek 1 Funkce kongresového cestovního ruchu

Zdroj: Oriška (2004, s. 8), vlastní zpracování

V oblasti vědecko-informační umožňuje setkávání odborníků z různých vědeckých a společenských oblastí výměnu informací o nových poznacích a jejich efektivnější uvedení do praxe, navazování nových pracovních kontaktů či rozvoj mezinárodní spolupráce. Prezentací vědeckých autorit a pracovišť dochází také ke zvýšení jejich prestiže. Účastníci kongresů rozšiřují své intelektuální obzory a naplňují tak nejen individuální, ale také společenské potřeby. (Oriška, 2004, s. 8; Indrová a kol., 2007, s. 67).

Kulturně-poznávací či společenská funkce umožňuje poznání destinace, zejména historických a přírodních památek a místní kultury. Dále je tato funkce naplňována účastí na různých společenských a kulturních akcích jako jsou koncerty, divadelní představení, sportovní, gastronomické a jiné akce (Oriška, 2004, s. 9).

Významné jsou také ekonomické přínosy pro destinaci, zejména pro celkový rozvoj regionu. Dochází např. k rozšiřování a modernizaci infrastruktury či vzniku nových pracovních míst. MICE akce přináší nadprůměrné příjmy na jednoho účastníka. Příčina spočívá v tom, že se jedná především o vzdělané osoby ze středních či vyšších společenských vrstev, jimž část nákladů hradí zpravidla zaměstnavatel či jiný sponzor. Z těchto důvodů využívají ubytovací a stravovací služby vyššího standardu a účastní se různých prestižních společenských akcí. Další příjmy tvoří nepřímé příjmy související s nákupem zboží a služeb účastníky kongresů. Z ekonomického hlediska je tedy zajímavější informace o počtu účastníků kongresů než počet uskutečněných akcí v lokalitě (Orieška, 2004, s. 9; Indrová a kol., 2007, s. 68).

Neopomenutelné jsou také marketingové přínosy. Dochází k propagaci destinace, zvyšování její prestiže a mediálního zájmu (Indrová a kol., 2007, s. 68).

Na rozvoji kongresového cestovního ruchu se podílí mnoho subjektů (např. obec; ubytovací, stravovací, kulturní a sportovní zařízení; dopravní, zprostředkovatelské a jiné podniky), v důsledku toho má významný vliv na regionální rozvoj. Vytváří nová pracovní místa pro běžné, ale i specifické pracovní profese (průvodci, hostesky, animátoři, tlumočníci), ovlivňuje ekonomickou sílu obyvatelstva a podílí se na utváření image nejen destinace, ale i celé země (Orieška, 2004, s. 9).

3.2.4 Podmínky rozvoje kongresového cestovního ruchu

Mezi základní předpoklady pro rozvoj kongresového cestovního ruchu patří atraktivita destinace, dostatečný počet ubytovacích a stravovacích zařízení a konferenčních prostor. Důležitou podmínkou je také dopravní dostupnost. U mezinárodních konferencí zejména letiště s dostačující kapacitou a odpovídajícím počtem letů do významných metropolí (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 191).

Většina velkých mezinárodních akcí probíhá v kongresových centrech. Výstavy a veletrhy se konají ve výstavních areálech. Menší výstavy mohou probíhat i v multifunkčních objektech, které lze upravit pro potřeby dané akce. Vhodné jsou i kongresové hotely, které nabízí možnost spojení kongresové akce s ubytováním (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 191).

Minimálním standardem ubytování pro účastníky kongresového cestovního ruchu jsou 3* hotely. Běžně jsou však žádány hotely vyšší kategorie (4* a 5*). Incentivní programy

mohou kombinovat tyto služby s pobytem v jednoduchých podmínkách v přírodě, zpravidla však opět končí v dobře vybavených hotelech (Rygllová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 191).

V České republice se kongresová místa dělí zpravidla do 3 skupin.

1. Města první volby jsou vhodná pro pořádání velkých mezinárodních kongresů:

- mají ubytovací kapacitu ve 4* a 5* hotelech pro minimálně 2 000 až 3 000 účastníků;
- disponují mezinárodním letištěm se spojením do významných metropolí;
- mají minimálně 1 kongresové centrum;
- jsou dostatečně turisticky atraktivní (přírodní a turistické zajímavosti jsou v dostupném okolí);
- nabízí odpovídající počet stravovacích a zábavních zařízení s kompletní nabídkou doprovodných služeb na vysoké úrovni;
- kapacita sálu největšího zařízení je minimálně 500 míst při divadelním uspořádání¹.

2. Města druhé volby jsou vhodná pro pořádání středně velkých akcí:

- mají ubytovací kapacitu ve 4* a 5* hotelech pro minimálně 1 000 až 1 500 účastníků;
- mezinárodní letiště je v dojezdové vzdálenosti do 2 hodin;
- disponují minimálně 1 kongresovým centrem;
- nabízí odpovídající počet stravovacích a zábavních zařízení s kompletní nabídkou doprovodných služeb na vysoké úrovni;
- obvykle mívají přátelštější atmosféru a nižší ceny.

3. Města třetí volby jsou vhodná pro pořádání středních a menších akcí:

- mají ubytovací kapacitu ve 4* a 5* hotelech pro minimálně 500 až 1 000 účastníků;
- mezinárodní letiště je v dojezdové vzdálenosti více než 2 hodiny;

¹ Židle jsou řazeny v řadách za sebou.

- disponují 1 kongresovým centrem;
- nabízí odpovídající počet stravovacích a zábavních zařízení s kompletní nabídkou doprovodných služeb na vysoké úrovni;
- obvykle mívají přátelštější atmosféru a nižší ceny (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 191–192).

Vzhledem k rostoucí konkurenci kongresových destinací rozhodují v posledních letech při výběru místa konání akce zejména tyto faktory:

- poloha a dopravní dostupnost;
- infrastruktura pro kongresový cestovní ruch;
- přírodní a kulturní atraktivita;
- image a bezpečnost destinace;
- cenová dostupnost;
- tradice vědy a výzkumu, podpora silných oborů;
- fungující institucionální podpora;
- zajímavé pobídky pro organizátory MICE akcí (Rončák, 2016a, s. 7).

3.2.5 Materiálně-technické zabezpečení

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, materiálně-technická základna je významným faktorem pro rozvoj kongresového cestovního ruchu. Pro uskutečnění MICE akce je nutné disponovat jak jednacími prostory, tak ubytovacími a stravovacími kapacitami a prostředky pro zajištění efektivního využití volného času účastníků.

Tyto předpoklady splňují hotely s jednacími prostory, označované jako **kongresové** či **seminární hotely**. Nejvýznamnější částí kongresových hotelů jsou kongresové sály s odpovídajícím technickým vybavením jako zařízení pro překladatelské a tlumočnické služby, vysokorychlostní internet, kvalitní audiovizuální technika apod. U významných akcí většího rozsahu se klade na kvalitu technického zázemí zvýšený důraz. K důležitému vybavení kongresových hotelů patří i dostatečná kapacita parkoviště. Seminární hotely nedisponují kongresovým sálem, ale využívají náhradní prostory, například salonky. Jsou vhodné pro menší akce (Orieška, 2004, s. 43).

Dále se sem řadí specializovaná zařízení jako **kongresová centra, kulturně-společenská centra a kongresové paláce**. Tato zařízení jsou vybavena velkými konferenčními sály i menšími zasedacími místnostmi s audiovizuálním zařízením a informačními a komunikačními médii. Disponují také velkými parkovacími prostory. Moderním trendem je flexibilita vnitřních prostor, které lze přizpůsobit různým typům akcí (Zelenka a Pásková, 2012, s. 277). Kongresová centra se budují ve městech tak, aby byla dobře dostupná jak osobními auty, tak prostředky veřejné dopravy a měla dobré spojení s nádražím a letištěm. Častá je také výstavba konferenčních prostor přímo na letišti. Hotely v takových městech musí disponovat dostatečnou kapacitou pokojů vyšší kategorie. Tato kapacita odpovídá maximálnímu počtu účastníků akce (Orieška, 2004, s. 44-45).

Jako netradiční kongresová zařízení lze označit některé druhy dopravních prostředků, zejména lodě a letadla (Orieška, 2004, s. 45).

Také organizování výstav a veletrhů vyžaduje specifické materiálně-technické vybavení. Tyto nároky splňují **výstaviště**, jejichž plocha je pronajímána zájemcům. Presentaci výrobků či nabídku služeb je možné uskutečnit na volné ploše výstaviště, zejména pokud se jedná o nadrozměrné výrobky. Dále ve standardním výstavním stánku, který je ze dvou až tří stran vymezen stěnami, čtvrtá strana je otevřená. Standardní stánky jsou uspořádány v řadě, ulička je pouze z jedné strany a veškeré rozvody jsou instalovány v zadní části stánku. Další možností je poloostrovní výstavní stánek, který se skládá ze čtyř a více jednotek spojených zadní částí. Poloostrovní stánek je přístupný ze tří stran. Naproti tomu ostrovní výstavní stánek je pro účastníky dostupný ze všech čtyř stran. Pokud se jedná o vystavování drobných výrobků či poskytování informačních služeb, mohou být využity pouze stoly. Interiér výstaviště musí splňovat požadavky především na výšku výstavních prostor, odhlučnění, osvětlení, větrání a dostatečnou rozlohu skladovacích prostor pro uložení vystavovaných exponátů (Orieška, 2004, s. 61-62).

3.2.6 Kongresové služby a jejich dělení

Jako kongresové služby se označují služby související se zajištěním odborného programu a doprovodných služeb. Jedná se v podstatě o balíček jednotlivých vzájemně propojených služeb, který zahrnuje služby, které akci předcházejí, služby spojené s pobytem na místě a služby spojené s návratem do místa pobytu účastníka. Rozdělení poskytovaných služeb představuje Obrázek 2.

Obrázek 2 Schéma služeb kongresového cestovního ruchu

Před akcí

- základní informace o akci a podmínkách účasti
- rezervace služeb v místě konání
- přeprava do místa konání

Na místě

- transfer do ubytování
- registrace a převzetí kongresových materiálů
- ubytování, stravování
- účast na jednáních
- doprovodné a další služby během pobytu

Po akci

- zpáteční přeprava do místa bydliště
- následné aktivity (šíření dobrého jména organizátora akce, dodavatelů služeb)

Zdroj: Oriška (2010, s. 317), vlastní zpracování

Kongresové služby je dále možné dělit na služby zajišťované organizátorem pro objednatele akce a pro účastníky akce, jak znázorňuje Obrázek 3.

Obrázek 3 Dělení služeb zajišťovaných organizátorem

Služby pro objednatele akce (hrazeny objednatelem)

- pomoc při výběru místa a termínu
- zpracování časového harmonogramu
- zajištění prostor pro MICE akci včetně audiovizuální techniky
- zpracování, tisk a expedice kongresových materiálů (pozvánka, program, sborník)
- propagace akce
- pomoc při výběru a zajištění doprovodného programu
- zajištění ubytovacích a stravovacích služeb během i mimo odborná jednání
- služby v průběhu kongresu (registrace účastníků, výběr poplatků apod.)
- překladatelské a další služby dle požadavků objednatele

Služby pro účastníky akce (hrazeny účastníkem)

- poskytování informací o akci a nabízených službách
- rezervování služeb
- transfery z/do místa konání
- ubytování a stravování i pro doprovodné osoby
- průvodcovské služby, služby hostesek, směnářenské služby
- kulturní a sportovní program
- gastronomické a společenské akce
- program pro doprovodné osoby
- další služby dle požadavků účastníka

Zdroj: Oriška (2010, s. 318), vlastní zpracování

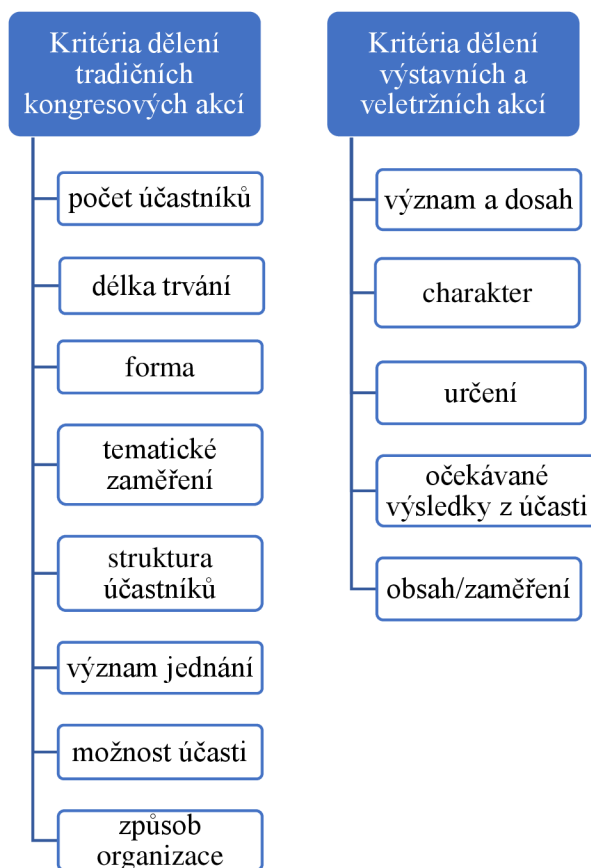
K dosažení uspokojivého výsledku MICE akcí se předpokládá vysoká kvalita všech poskytovaných služeb. Důležitá je také důkladná příprava a plánování, odborné zkušenosti a profesionální přístup organizátora (Orieška, 2010, s. 319).

3.2.7 Klasifikace akcí

Akce kongresového cestovního ruchu lze klasifikovat podle řady hledisek. Základní je dělení na tradiční kongresové akce a akce spojené s vystavováním exponátů nebo s prezentací služeb, technologií apod. Tradičních kongresových akcí se účastní lidé s podobnými zájmy. Cílem je vyslechnout si přednášky, účastnit se jednání či diskusí, při kterých dochází k výměně poznatků, zkušeností nebo řešení problémů a přijímání závěrů. Mezi tyto akce řadíme především kongresy, konference, symposia a semináře. Mezi akce spojené s vystavováním patří zejména výstavy, veletrhy, komerční prezentace a workshopy (Orieška, 2004, s. 29).

Akce kongresového cestovního ruchu se dělí dle kritérií znázorněných na Obrázku 4.

Obrázek 4 Klasifikace kongresových akcí

Zdroj: Orieška (2004, s. 29), vlastní zpracování

Tradiční akce kongresového cestovního ruchu

Pro tradiční akce je charakteristický předem připravený program spojený s konkrétním cílem. Účastníci mají na místě zajištěny určité služby. Jednání mají předem stanovenou dobu a pobyt v cílové destinaci bývá minimálně o jeden den delší (Orieška, 2004, s. 30).

Častým kritériem klasifikace je počet účastníků. Dle tohoto hlediska dělíme akce na:

- **malé** – do 50 účastníků (seminář, školení, kolokvium, kulatý stůl, zasedání, incentiva);
- **středně velké** – od 50 do 300 účastníků (konference, sympozium);
- **velké** – nad 300 účastníků (kongres, sjezd) (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 190).

Toto kritérium je však velmi různorodé. Běžně bývají akce do 100 účastníků označovány jako malé, do 200 jako střední a nad 200 jako velké. Na mezinárodních akcích se často využívají kritéria jiná, např. za velké jsou považovány akce až od 1 000 zúčastněných (Orieška, 2004, s. 31).

Délka trvání akce bývá ovlivněna počtem účastníků. Při větším počtu trvají akce déle, důvodem jsou organizační nároky na zabezpečení. V případě mezinárodních kongresů jsou jedno či dvoudenní akce neefektivní pro všechny strany. Národní kongresy bývají kratší, neboť účastníci nepřekonávají tak velké vzdálenosti a mohou se tedy setkávat častěji.

Dle formy se dělí tradiční kongresové akce následujícím způsobem:

- **Kongres** je formální setkání většího množství osob (300 a více) určitého odborného zaměření. Jeho obsahem jsou přednášky a formální i neformální diskuse účastníků na dané téma. Jedná se zpravidla v plénu v zasedacím sále. (Zelenka, Pásková, 2012, s. 277). Výsledky jednání mají vědecký, politický či společenský význam. Kongresy se organizují v pravidelných intervalech, jejich příprava bývá dlouhodobá a účastní se jich zejména místně cizí osoby. Zpravidla se jedná o akce na mezinárodní úrovni. Součástí je obvykle společenský a kulturní doprovodný program. Synonymem kongresu je **sjezd**. Takto se nazývá především setkání členů politických stran (Orieška, 2010, s. 311).

- **Konference** má podobný charakter jako kongres, je však méně formální a obvykle kratší. Lze ji označit jako větší schůzi či poradou svolanou k projednání určitých konkrétních otázek a vyjádření stanovisek k různým aspektům řešené problematiky. Výsledky jednání jsou písemně zaznamenány v závěru, protokolu či usnesení a po podpisu a schválení jsou pro účastníky akce závazné. Konference se konají na národní úrovni, mohou být s mezinárodní účastí. Celkový počet účastníků nepřesahuje počet 300 osob. Stejně jako u kongresu je také u konference typickým znakem doprovodný program spojený s exkurzemi a společenským programem. Pro označení konferenčního setkání lze použít také pojem **fórum** (Orieška, 2010, s. 313).
- **Symposium** je setkání úzce specializovaných odborníků. Přednášky jsou obvykle zaměřeny na jedno téma, avšak z různých úhlů pohledu. Součástí je také vědecká diskuse o dané problematice. Počet účastníků bývá maximálně 300 osob, může se jednat o domácí i zahraniční odborníky (Orieška, 2010, s. 313).
- **Kolokvium** je shromáždění odborníků zpravidla z akademického prostředí. Jeho cílem je odborná výměna názorů na určité téma a zjištění společných zájmů. Má pracovní charakter (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011, s. 190).
- **Seminář** je setkání zaměřené na aktuální problémy. Jedná se o kolektivní odborné studium. Jeho podstatou je spojení přednášek o dané problematice s diskusí a dotazy posluchačů. Účast bývá do 50 osob (Orieška, 2010, s. 313).

Na tematické zaměření akce mají vliv subjekty, které akci organizují či iniciují. Jedná se o různá sdružení a společnosti. Řadíme sem medicínské (největší segment), vědecké a vzdělávací společnosti, dále obchodní, profesní, náboženská, charitativní, odborová a neprofesní (zájmová, kulturní, občanská apod.) sdružení. Akce jednotlivých sdružení se liší nejen tematickým zaměřením, ale také specifickými zvláštnostmi, kterým je potřeba přizpůsobit nabídku služeb (Orieška, 2004, s. 34-35).

Podle struktury účastníků dělí Orieška (2004, s. 35) akce na národní a mezinárodní. Za mezinárodní kongresy lze považovat takové, kterých se účastní zástupci min. 3 států, v ostatních případech se jedná pouze o akci se zahraniční účastí. Vystoupil a Kotíková (2017, s. 25) uvádí, že dle organizace UIA (Union of International Associations) je mezinárodní

kongres definován jako setkání min. 300 účastníků se 40 % podílem zahraničních delegátů. Účastníci jsou nejméně z 5 států a doba trvání je min. 3 dny.

Podle významu jednání a dosahu přijatých závěrů se rozlišují akce místního, regionálního, národního, mezinárodního či světového významu. Dle možnosti účasti lze dělit akce na uzavřené, dostupné omezenému, předem stanovenému počtu účastníků. Otevřené akce jsou přístupné i ostatním zájemcům (Orieška, 2004, s. 35).

Orieška (2004, s. 35-36) dále uvádí, že podle způsobu organizace se rozlišují akce organizované v tradičních zařízeních, jako jsou hotely nebo ve specializovaných, jako kongresová centra a paláce. Dalším typem jsou putovní akce organizované na palubách lodí, popř. v letadlech. Na počátku milénia došlo také k významnému rozvoji kongresových akcí s dálkovým přenosem informací tzv. tele-kongresů a tele-konferencí. Tyto akce byly zpočátku velmi náročné na spojovací a přenosovou techniku a vybavenost sálů. Později, s rozvojem moderních počítačových technologií, došlo k výraznému zjednodušení pořádání akcí „na dálku“ prostřednictvím online služeb pro vzdálenou komunikaci. V období pandemie onemocnění Covid-19 byl tento způsob jedinou možností, jak udržet kongresový cestovní ruch aktivní. Výměna poznatků prostřednictvím vyspělé techniky přináší, zejména pro účastníky, finanční a časové úspory, na druhou stranu dochází ke ztrátě společenského kontaktu a absenci stimulace k návštěvě destinace, kde se kongresové akce konají.

Výstavní a veletržní akce

Výstavy a veletrhy se podobně jako kongresové akce konají za účelem výměny poznatků a výsledků práce a kreativního myšlení. Hlavním záměrem je však prezentace nejnovějších výrobků, technologií, know-how apod. Výstavy a veletrhy lze charakterizovat jako periodicky se opakující akce s přesně stanoveným cílem, označené konkrétním názvem. Konají se přibližně ve stejném termínu na určitém místě a umožňují přímé setkání nabídky a poptávky v určitém oboru lidské činnosti. Pro vystavovatele bývají finančně náročné. Akce trvají obvykle 3 až 5 dnů, první 2 dny bývají určeny pro odbornou veřejnost, ostatní dny pro laickou (výjimku tvoří specializované akce). Mohou být doplněny o doprovodný program jako jsou semináře, tiskové konference apod. Na rozdíl od tradičních akcí je možné výstavy a veletrhy organizovat i v exteriérech výstavních a veletržních areálů (Orieška, 2010, s. 314).

Dle významu a dosahu akce nebo také geografického hlediska dělí Havel a Jánoška (2008, s. 14) akce na místní, regionální, národní, mezinárodní, kontinentální či celosvětové. Lokální veletrhy či výstavy prezentují produkty místních vystavovatelů určené pouze pro

návštěvníky z blízkého okolí. Regionální veletrhy nebo výstavy jsou určeny pro konkrétní region v dojezdové vzdálenosti deset až padesát kilometrů. Národní veletrhy a výstavy se konají v rámci jedné země. Kontinentální úroveň zahrnuje vystavovatele z několika zemí v rámci jednoho kontinentu a celosvětová z celého světa. Mezinárodní veletrhy či výstavy mají stanoveny specifické podmínky jako minimální podíl výstavní plochy vyčleněný pro zahraniční vystavovatele (min. 20 %), případně podíl zahraničních vystavovatelů (min. 20 %) nebo účast zahraničních návštěvníků (alespoň 4 %).

Podle charakteru se rozdělují akce následujícím způsobem:

- **Veletrh** je rozsáhlá výstavní a prodejní akce produktů a služeb širokého okruhu, zpravidla je přístupný veřejnosti. Během veletrhu se navazují obchodní kontakty a uzavírají obchody. Má tedy komerční charakter (Orieška, 2004, s. 37).
- **Výstava** informuje veřejnost o záměrech různých subjektů, je spojena s předvedením exponátů. Má především kulturní, společenský a vzdělávací charakter. **Komerční prezentace** může být spojena s prodejem a má tak i ekonomický charakter (Orieška, 2004, s. 37).
- **Workshop** lze označit jako pracovní veletrh. Je spojený nejen s ústní výměnou poznatků a informací, ale také s možností získání praktických zkušeností. Jedná se o kontaktně-prodejní akci, která se může konat samostatně či v rámci veletrhu. Workshopu se účastní především profesionálové s cílem navazovat kontakty a uzavírat obchody. Veřejnost na ně zpravidla nemá přístup (Orieška, 2004, s. 37). Součástí workshopu v cestovním ruchu může být přednáška, seminář, představení nových produktů a služeb či nabídka a nákup produktů (Zelenka a Pásková, 2012, s. 631).

Rozvoj informačních technologií umožňuje nové způsoby organizace jako jsou virtuální výstavy a veletrhy. Tento způsob se ještě více rozšířil v posledních letech ve spojitosti s pandemií onemocnění Covid-19.

Podle určení se rozlišují akce určené odborné nebo laické veřejnosti. Specializované akce jsou určeny odborné společnosti, bývají často organizovány společně s tradičními akcemi. Pro laickou veřejnost jsou určeny například akce typu road show (prezentace na

ulici) a podobně. Podle očekávaných výsledků lze akce rozdělit na prezentační, kontraktační, kontraktačně-prodejní, nákupní nebo prodejní akce. Kontraktační akce se soustředí na navazování obchodních vztahů. Prodejní akce se často označují jako prodejní trhy a jsou organizovány pro širokou veřejnost (Orieška, 2004, s. 37-38).

Podle obsahu či zaměření expozice dělí Orieška (2004, s. 38) veletržní a výstavní akce na všeobecné či specializované. Specializované dále člení dle oboru činnosti na:

- audio, video, foto, elektronika, optika;
- automobilismus, silniční, železniční, lodní a letecká doprava;
- cestovní ruch, gastronomie, hotely;
- ekologie, životní prostředí, pracovní prostředí;
- farmaceutický průmysl, zdravotnictví, veterinární technika;
- finančnictví;
- chemie, petrochemie, gumárenský průmysl;
- chovatelství, zahrádkářství;
- zemědělství, potravinářství;
- móda a oděvy, kosmetika;
- nábytek, bytové vybavení;
- stavebnictví a strojírenství;
- škola a vzdělávání;
- umění, kultura, sport, řemesla a další.

3.2.8 Trh kongresového cestovního ruchu

Trh kongresového cestovního ruchu je tvořen nabídkou a poptávkou.

Orieška (2004, s. 10-11) dělí **poptávku** do dvou skupin. Na jedné straně stojí účastníci akcí, označovaní též kongresoví turisté či delegáti, na straně druhé iniciátoři kongresových akcí, konkrétně asociace, firmy a jiné podnikatelské i nepodnikatelské subjekty.

Účastníci kongresových akcí jsou spotřebiteli kongresových služeb. Primárním účelem jejich účasti na akci je potřeba výměny informací a poznatků či vzdělávání. Potřeba změny místa a odpočinku je zde na rozdíl od jiných typů cestovního ruchu druhotná. Rozhodnutí o účasti na MICE akci zpravidla činí zaměstnavatel, který také hraří částečně či zcela náklady spojené s účastí. Větší podíl samoplátců se vyskytuje u národních kongresů. Kratší přepravní vzdálenost, nižší náklady a účastnické poplatky tak dovolují účast i soukromým zájemcům (Orieška, 2004, s. 10-11).

Iniciátoři kongresových akcí, označovaní také jako nositelé kongresových akcí, jsou různé soukromé či veřejné organizace, svazy, instituce, asociace a podniky. Na místní, regionální nebo národní úrovni jde o obecní, městské, krajské orgány samosprávy nebo státní správy, svazy a sdružení, významné podniky, vysokoškolské instituce, vědecké společnosti, odborné skupiny, kulturní, církevní a jiné instituce.

Na mezinárodní úrovni se dle Unie mezinárodních organizací (UIA) jedná o mezistátní vládní organizace (IGO – Intergovernmental Organizations), mezinárodní nevládní organizace (INGO – International Nongovernmental Organizations) a mezinárodní nevládní obchodní organizace (BINGO – Business International Nongovernmental Organizations) (Orieška, 2004, s. 11).

Nabídka kongresového cestovního ruchu zajišťuje na trhu několik různých subjektů. Mohou jimi být podniky, instituce nebo společnosti, které jsou majiteli materiálně-technického zařízení a organizují MICE akce z vlastní iniciativy. Další variantou jsou podniky, instituce nebo společnosti, které pro své produkty či poznatky hledají možnosti prezentace. Pokud nemají vlastní materiálně-technickou základnu, potřebné kapacity si pronajímají od různých dodavatelů (Orieška, 2004, s. 12).

Na organizování kongresových akcí se v posledních letech podílí následující subjekty:

PCO – *Professional Conference/Congress Organizer* – předmětem činnosti PCO je profesionální organizování MICE akcí a poskytování doplňkových služeb. Zajišťuje všechny fáze akce od přípravy (marketingové aktivity), přes realizaci (sestavení vyrovnaného rozpočtu, zajištění prostor, ubytování, občerstvení, tisk materiálů apod.) až po vyúčtování akce. Jednotlivé subjekty se sdružují v profesních organizacích, společně udávají trendy a zvyšují tak úroveň kongresových služeb (KPMG, 2011, s. 8).

DMC – *Destination Management Company* – se specializuje na nabídku kongresových služeb v určité lokalitě. Udržuje přehled o místních kapacitách a službách. Tyto informace pak využívá při tvorbě nabídek pro klienty. Aktivně propaguje akce v určitém regionu. Někdy bývají funkce PCO a DMC spojeny v jeden subjekt (KPMG, 2011, s. 8).

AMC – *Association Management Company* – činnosti AMC jsou totožné s aktivitami PCO s tím rozdílem, že AMC je začleněna do struktury firmy. Jedná se o interní oddělení, které se zabývá organizací velkých vzdělávacích akcí, kongresů, seminářů apod. pro danou organizaci (KPMG, 2011, s. 8).

3.2.9 Mezinárodní organizace působící v kongresovém cestovním ruchu

V odvětví MICE turismu působí různé mezinárodní organizace, které podporují rozvoj kongresového a incentivního cestovního ruchu a pomáhají vytvářet vhodné podmínky pro mezinárodní spolupráci v této oblasti. Mezi nejvýznamnější patří:

Mezinárodní kongresová asociace – ICCA (*International Congress and Convention Association*) se sídlem v Amsterdamu byla založena v roce 1963. Má přes 1 100 členů z více jak 100 zemí světa. Jsou jimi specialisté podílející se na organizaci kongresových akcí (PCO, kongresová centra, dopravci apod.). ICCA se zabývá také tvorbou kongresových statistik, sleduje a analyzuje trendy MICE turismu za posledních 30 let (KPMG, 2011, s. 5; ICCA, 2021).

Unie mezinárodních asociací – UIA (*Union of International Associations*) byla založena roku 1907 a sídlí v Bruselu. Jedná se o nevládní, nezávislou organizaci orientovanou na asistenci dalším nezávislým, neziskovým organizacím jako UNESCO či Hospodářská a sociální rada OSN apod. Sleduje činnosti asociací a organizací v oboru MICE. Vydává Ročenku mezinárodních organizací a Kalendář mezinárodních kongresových akcí, ve kterých monitoruje akce vládních i nevládních organizací. Dále zpracovává statistiky z těchto akcí (KPMG, 2011, s. 5).

Mezinárodní sdružení kongresových center – AIPC (*International Association of Convention Centres*) založené roku 1958 se sídlem v Bruselu sdružuje členy z více jak 60 zemí světa. Ve své činnosti se zaměřuje na problémy a příležitosti, kterým čelí kongresová centra a výstaviště. Podporuje dosažení vysokého standardu poskytovaných služeb prostřednictvím svých výzkumných a vzdělávacích programů (AIPC, 2021).

Evropská federace kongresových měst – EFCT (*European Federation of Conference Towns*) byla založena roku 1964 v Bruselu. Členy jsou jednotlivé Convention Bureau v kongresových městech Evropy. Informuje pořadatele konferencí o možnostech konání jejich akcí ve členských městech a dohlíží na kvalitu poskytovaných kongresových služeb (KPMG, 2011, s. 5). Cílem federace je sblížit evropská kongresová města. Podporuje vzájemnou výměnu informací, zveřejňování specializovaných studií, spolupráci s oficiálními institucemi a mezinárodními organizacemi, které se zajímají o organizaci kongresů. Snaží se propagovat Evropu jako celek a evropská města jako významné destinace kongresového cestovního ruchu (UIA, 2021).

Sdružení profesionálů v průmyslu MICE – MPI (*Meeting Professionals International*) bylo založeno roku 1972 a sídlí v Dallasu. Má na 60 000 členů a co do velikosti tak zaujímá první příčku mezi asociacemi sdružujícími organizátory MICE akcí. Pořádá výukové kurzy, tréninky praktických dovedností a certifikace. Je uznávanou mezinárodní autoritou ve své oblasti, snaží se aktivně působit na vývoj odvětví (MPI, 2021; KPMG, 2011, s. 6).

Mezinárodní asociace PCO – IAPCO (*International Association of Professional Congress Organizers*) se sídlem v Dijonu byla založena v roce 1968. Zastupuje profesionály zabývající se organizací mezinárodních i národních kongresů. Sdružuje členy z celého světa a monitoruje jejich činnost. Cílem je zvyšovat standard poskytovaných služeb v kongresovém průmyslu prostřednictvím vzdělávání a vzájemné spolupráce mezi jednotlivými subjekty v oboru (KPMG, 2011, s. 6).

Společnosti pro incentivní cestovní ruch – SITE (*Society for Incentive and Travel Excellence*) byla založena v roce 1973 a sídlí v Chicagu. Zaměřuje se na vzdělávání odborníků v oblasti incentivního cestovního ruchu a sdružuje organizátory a poskytovatele služeb v tomto odvětví (Indrová a kol., 2007, s. 64). Má 2 500 členů z 90 zemí světa (SITE, 2021).

3.2.10 Instituce působící v kongresovém cestovním ruchu na národní úrovni

Agentura CzechTourism – jedná se o státní příspěvkovou organizaci, zřízenou v roce 1993. Je spravována Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a jejím základním cílem je propagace České republiky doma i v zahraničí. Zaměřuje se na propagaci konkrétních oblastí cestovního ruchu, kterými jsou lázeňství, kongresová a incentivní turistika a golfová turistika

(KPMG, 2011, s. 63). Agentura využívá k propagaci celou řadu marketingových nástrojů jako jsou reklamní online kampaně, kampaně v tisku, TV, rozhlas, kině. Dále se zabývá pořádáním Press tripů pro zahraniční novináře, Fam tripů pro cestovní kanceláře a v posledních letech také Influencer tripů (CzechTourism, 2021).

Czech Convention Bureau (CCB) – jde o kancelář kongresové a incentivní turistiky, která působí v rámci agentury CzechTourism od roku 2010. Zaměřuje se na jednotnou propagaci České republiky jako atraktivní MICE destinace a na efektivní koordinaci marketingových aktivit v oblasti kongresového a incentivního cestovního ruchu. Dalším úkolem je sjednocení prezentace všech krajů ČR a účast na odborných veletrzích za účelem propagace kongresového cestovního ruchu v regionech. Cílem je zvýšení počtu MICE akcí v jednotlivých regionech ČR. Agentura CzechTourism prostřednictvím CCB v současné době realizuje dva typy partnerské spolupráce pro subjekty působící v oblasti MICE. Jedná se o podporu kampaní kandidatur a spolupráci v rámci asociačních kongresů. Podpora kandidatur je zaměřena na přilákání mezinárodních MICE akcí do České republiky. O podporu mohou žádat pouze subjekty, které se aktivně podílejí na prezentaci České republiky coby kandidátské země. Partnerství během asociačních kongresů a konferencí je založeno na spolupráci v průběhu těchto akcí, které mají potvrzený termín konání na území České republiky (CzechTourism, 2021; MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau, 2016).

Ministerstvo pro místní rozvoj – odbor cestovního ruchu MMR vypracovává dokument **Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky**. Jedná se o základní střednědobý strategický dokument pro rozvoj cestovního ruchu v ČR. Strategie rozvoje CR na období 2021-2030 byla vládou schválena 19.7.2021 a má dvě základní vize:

- ČR jako „SMART inovativní destinace v čele Evropy“.
- Česko jako bezpečná, udržitelná a sebevědomá destinace, která konkurenceschopnost staví nejen na přírodním a kulturním dědictví a jedinečných zážitcích, ale i na efektivním využití nových trendů v oblasti řízení, technologií a služeb.

Na strategii budou navazovat dvou a tříleté Akční plány. Podpora cestovního ruchu v následujícím období by se měla zaměřit na rozvoj veřejné i podnikatelské infrastruktury, propagaci ČR jako turistické destinace včetně zabezpečení provozu agentury CzechTourism,

podporu domácího i příjezdového cestovního ruchu, zvyšování kvality služeb a kvalifikace lidských zdrojů, zmírňování dopadů CR na životní prostředí, podporu výzkumu a zavádění inovací (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021).

MICE segmentu je v dokumentu věnována pozornost zejména v souvislosti s hlavním městem. Před vypuknutím pandemie COVID-19 se Praha dlouhodobě pohybovala v první desítce mezi světovými lídry kongresového cestovního ruchu. V roce 2019 se v Praze konalo 5 668 konferencí za účasti více než 500 000 návštěvníků. Toto odvětví v mezinárodním cestovním ruchu v pražských hotelech generuje 24 % přenocování, s průměrnou cenou 140 EUR za pokoj. V roce 2020, před vypuknutím pandemie, se v Praze očekávala realizace 27 000 akcí s celkovým počtem účastníků 4,5 milionu. V červnu 2020 byl vypracován odhad, který předpokládal ztrátu za rok 2020 ve výši 3 - 4 miliardy Kč. Za významnou kongresovou destinaci je považováno také Brno, kde v roce 2020 došlo vlivem pandemie k poklesu akcí o 70 %. V ČR prozatím není věnována pozornost dalším segmentům MICE jako např. nabídka pro zahraniční vzdělávací instituce (střední a vysoké školy), která kombinuje cestovatelské potřeby s odborným programem. Vysoká je naopak domácí poptávka po vzdělávacích akcích pro dospělé a školách v přírodě (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021).

3.2.11 Statistické sledování

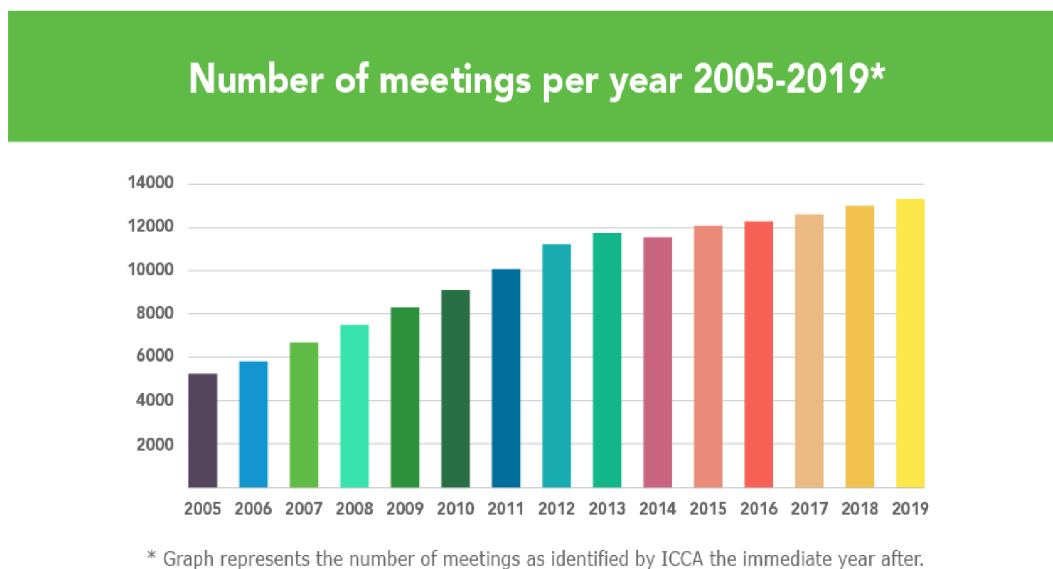
Statistické sledování v oblasti kongresového cestovního ruchu není jednotné. Jak již bylo uvedeno v kapitole o mezinárodních organizacích, na celosvětové úrovni se jím zabývá Mezinárodní kongresová asociace – ICCA a Unie mezinárodních asociací – UIA. Každá z uvedených organizací se řídí vlastními metodikami a kritérii pro zařazování akcí do svých statistik. Výsledky sledování tedy nelze vzájemně porovnat. Základními sledovanými ukazateli jsou počet akcí a počet účastníků akce. Na mezinárodní úrovni se nejčastěji sledují pořadí měst či států podle počtu konaných akcí (Indrová a kol., 2007, s. 64).

Do **Statistik ICCA** se zahrnují akce splňující následující podmínky:

- zajištění mezinárodní asociací;
- minimálně 50 účastníků;
- pravidelné pořádání;
- rotace minimálně mezi 3 destinacemi.

V roce 2019, kdy bylo ICCA evidováno 13 254 setkání, bylo dosaženo vůbec největšího počtu za celou dobu vedení statistik touto organizací. Oproti roku 2018 se jednalo o meziroční nárůst o 317 akcí. Vývoj počtu mezinárodních akcí v období 2005-2019 je znázorněn na Obrázku 5.

Obrázek 5 Počet setkání evidovaných ICCA mezi lety 2005 - 2019

Zdroj: ICCA (2021)

Celkové výdaje na veškerá setkání sledovaná organizací ICCA činily v roce 2019 téměř 11 miliard amerických dolarů. Nejvíce akcí se konalo v červnu, září a říjnu, nejméně pak v prosinci, lednu a únoru. Největší počet evidovaných akcí byl z oborů zdravotnictví (17 %), technologie (15 %) a věda (13 %). První místo v žebříčku podle počtu uskutečněných akcí zaujala podruhé v řadě Paříž, podle počtu účastníků byla na prvním místě Barcelona. Významné je také postavení Prahy, která co do počtu uskutečněných akcí obsadila v roce 2019 deváté místo. Mezi státy byly podle počtu uskutečněných akcí i počtu účastníků v roce 2019 na prvním místě Spojené státy americké, které se na této pozici drží již dvacet let (ICCA, 2021). Přehled pořadí jednotlivých měst a zemí v roce 2019 je zobrazen na Obrázku 6.

Obrázek 6 Pořadí měst a zemí podle počtu akcí v roce 2019 dle statistiky ICCA

ICCA Statistics 2019 Top 20 Country and City Rankings							
	1	Paris	237		1	U.S.A.	934
	2	Lisbon	190		2	Germany	714
	3	Berlin	176		3	France	595
	4	Barcelona	156		4	Spain	578
	5	Madrid	154		5	United Kingdom	567
	6	Vienna	149		6	Italy	550
	7	Singapore	148		7	China-P.R.	539
	8	London	143		8	Japan	527
	9	Prague	138		9	Netherlands	356
	10	Tokyo	131		10	Portugal	342
	11	Buenos Aires	127		11	Canada	336
	12	Copenhagen	125		12	Australia	272
	13	Bangkok	124		13	Republic of Korea	248
	14	Amsterdam	120		14	Belgium	237
	15	Seoul	114		15	Sweden	237
	16	Dublin	109		16	Austria	231
	17	Athens	107		17	Switzerland	221
	18	Rome	102		18	Argentina	214
	19	Taipei	101		19	Poland	213
	20	Sydney, NSW	93		20	Brazil	209

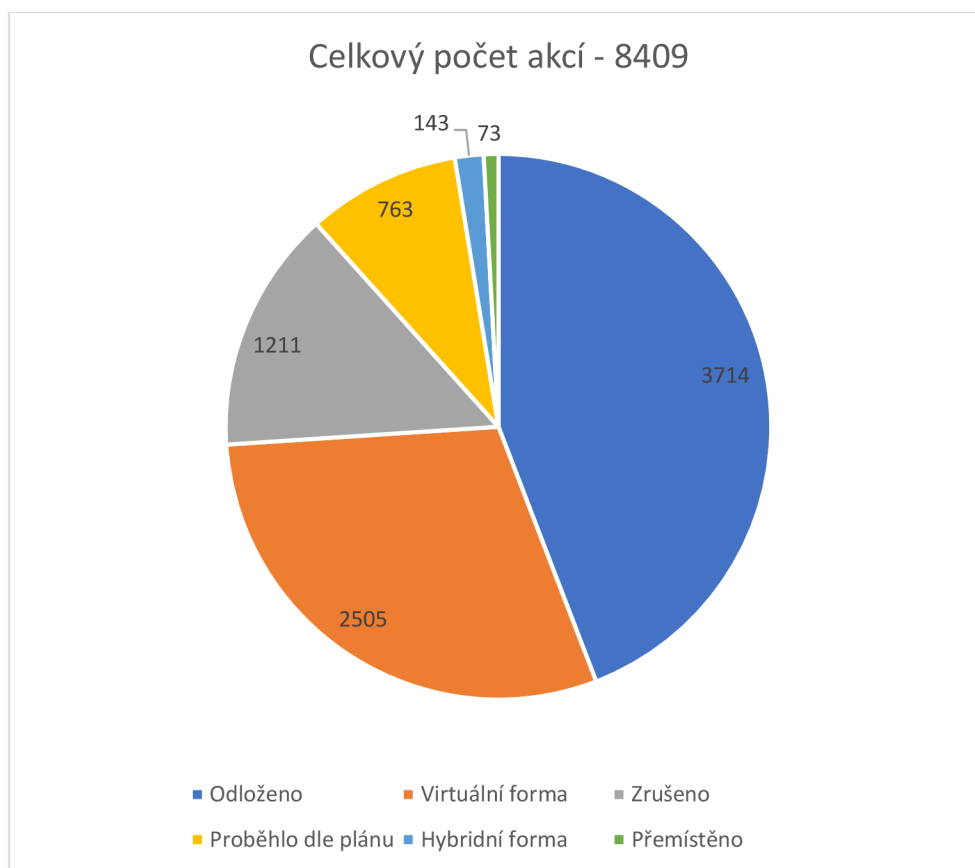
Zdroj: ICCA (2021)

Pandemie Covid-19 v roce 2020 přinesla změny ve způsobu organizování MICE akcí. V důsledku toho také ICCA pozměnila způsob zpracování svých statistik, které nyní nově znázorňují dopad pandemie Covid-19 na mezinárodní kongresový cestovní ruch.

V roce 2020 bylo plánováno 8 409 akcí. Tento významný pokles oproti roku 2019 souvisí s tím, že mnohé akce byly přeloženy na pozdější termín již na začátku pandemie. Na webových stránkách akcí byly organizátory změněny informace o termínu konání, což znesnadňuje či znemožňuje statistické šetření při zjišťování původního termínu konání akce. Sběr dat byl náročný také kvůli uzavření mnohých hotelů, kongresových zařízení a výstavišť². Množství shromážděných odpovědí z míst konání MICE akcí tak bylo oproti minulým letům extrémně nízké. Jak vyplývá z grafu na Obrázku 7, podle plánu se uskutečnilo pouze 763 akcí (9 %), zrušeno bylo 1 211 akcí (14 %) a 3 714 akcí (44 %) bylo odloženo. 73 akcí (1 %) se uskutečnilo v jiné destinaci, virtuálně proběhlo 2 505 akcí (30 %) a hybridním² způsobem 143 akcí (2 %).

² Hybridní forma spojuje osobní a online formát akce, kdy část publika je fyzicky přítomna a část je připojena online ze vzdáleného místa.

Obrázek 7 Počet akcí dle způsobu konání

Zdroj: ICCA (2021), vlastní zpracování

Statistika UIA zpracovává statisticky setkání splňující tato kritéria:

- minimálně 300 účastníků;
- minimálně 40 % zahraničních účastníků;
- minimální doba trvání 3 dny;
- minimálně 5 účastnických států (Indrová a kol., 2007, s. 64).

Statistiky UIA v Ročence mezinárodních organizací (*Yearbook of International Organizations*) jsou dostupné pouze za poplatek.

Statistickým průzkumem v oblasti kongresového cestovního ruchu se v České republice zabývá **Český statistický úřad**. ČSÚ provádí pravidelné šetření kapacit a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení, které je založeno na využívání Registru ubytovacích zařízení. Výsledky se zpětně používají pro jeho aktualizaci. Ve vybraných jednotkách se provádí šetření měsíčně, ve zbývajících zařízeních čtvrtletně.

Počet kongresů a počet účastníků je zjišťován výkazy o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních. Údaje jsou souhrnem dat za zpracované dotazníky. Do statistik jsou od roku 2009 zahrnuta všechna hromadná ubytovací zařízení, která v průběhu sledovaného období vykazala alespoň jednu akci s 50 a více účastníky. Do roku 2008 to byla všechna zařízení, která vykazala alespoň jednu akci nad 100 účastníků (ČSÚ, 2021).

Z výše uvedeného lze usuzovat, že statistika je omezená. Nesledují se akce v jiných zařízeních než v ubytovacích. Nejsou zahrnuta samostatná kongresová a konferenční centra, kulturní domy apod. Ani v ubytovacích zařízeních se statistika nezabývá akcemi do padesáti účastníků. Dalším nedostatkem statistiky ČSÚ je její absolutní charakter. Údaje nejsou vztaheny k počtu respondentů ani celkovému počtu hromadných ubytovacích zařízení. Nelze tedy provádět meziroční srovnání s přidanou vypovídací hodnotou (KPMG, 2011, s. 58).

Jak je znázorněno v Tabulce 2, počet akcí od roku 2016 do roku 2018 kolísal. Rozdíly mezi jednotlivými lety byly v řádu desítek akcí. Docházelo však k pozvolnému k nárůstu v počtu účastníků MICE akcí. Výraznější nárůst akcí byl zaznamenán v roce 2019. Proběhlo 14 726 konferencí s celkovým počtem 1 434 816 účastníků, což bylo o 2 059 akcí a 64 574 účastníků více než roce 2018. V roce 2020 došlo v souvislosti s celosvětovou pandemií Covid-19 k poklesu o 70 % na 4 436 konferencí s celkovým počtem 421 299 účastníků.

Tabulka 2 Konference v HUZ v letech 2016 - 2020³

Rok	Počet konf.	Počet účastníků	Z toho:					
			Hotely *****		Hotely *****		Hotely ***	
			Počet konf.	Počet účast.	Počet konf.	Počet účast.	Počet konf.	Počet účast.
2016	12 589	1 338 760	833	128 774	7 595	835 144	3 579	307 033
2017	12 542	1 357 395	829	122 583	7 930	881 822	3 281	294 574
2018	12 667	1 370 242	626	98 485	8 102	909 423	3 349	294 426
2019	14 726	1 434 816	999	118 256	9 653	942 139	3 447	298 445
2020	4 436	421 299	260	27 164	2 846	271 764	1 125	90 026

Zdroj: ČSÚ (2021), vlastní zpracování

Sběrem a vyhodnocováním dat z MICE akcí se od roku 2022 zabývají na regionální úrovni také jednotlivé kanceláře Convention Bureau, které mohou sledovat i akce do 50 osob a akce, které se konají mimo hromadné ubytovací kapacity.

³ Údaje v tabulce jsou souhrnem zpracovaných údajů pouze za předložené dotazníky. Jsou započteny akce od 50 účastníků (ČSÚ, 2021).

4 Vlastní práce

4.1 Vymezení vybrané oblasti

V následující kapitole je charakterizován Královéhradecký kraj, především pak zkoumaná oblast, město Hradec Králové. Podrobně jsou zde popsány kulturní a přírodní atraktivita a infrastruktura pro sport a volný čas. Na závěr je zhodnocena návštěvnost turistických cílů v kraji a ve městě.

4.1.1 Základní charakteristika zkoumaného území

Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj se nachází v severovýchodní části Čech. Jeho hranice je tvořena z jedné třetiny státní hranicí s Polskem (208 km). Dalšími sousedy jsou kraje Středočeský, Pardubický a Liberecký. S posledními dvěma zmíněnými tvoří region soudržnosti Severovýchod, který se řadí, co do velikosti, tak do počtu obyvatel, mezi tři největší regiony v ČR. Kraj zaujímá 6 % rozlohy ČR (4 759 km²). Ke konci roku 2020 měl 550 803 obyvatel, což je 5,1 % celkového obyvatelstva ČR. Více než jedna pětina rozlohy kraje je tvořena zvláště chráněným územím. V Královéhradeckém kraji se nachází také nejvyšší české hory Krkonoše. V roce 2020 se kraj podílel 4,7 % na tvorbě HDP, čímž se dostal na třetí pozici mezi všemi kraji ČR (ČSÚ, 2021, s. 19).

Město Hradec Králové

Hradec Králové je metropolí Královéhradeckého kraje, ležící na soutoku řek Labe a Orlice. Důkazy o prvním osídlení soutoku sahají již do prehistorického období. První písemná zmínka pak pochází z roku 1225, což dokazuje, že Hradec Králové patří k nejstarším městům v Čechách. Ve 14. století se Hradec Králové stal královským věnným městem. K výraznému rozvoji došlo zejména za působení královny Elišky Rejčky, z jejíž iniciativy byla postavena gotická katedrála Svatého Ducha. Za vlády Marie Terezie a Josefa II. bylo město vzhledem ke své strategické poloze přebudováno na vojenskou pevnost, která byla zrušena po prohře rakousko-uherských vojsk v bitvě u nedalekého Chlumu v roce 1866. Zbourání hradeb umožnilo výstavbu moderního města, na jehož vzniku se významně podílel starosta František Ulrich. Na vzhledu moderní metropole se podepsali především dva světoznámí architekti, Jan Kotěra a jeho žák Josef Gočár. Díky dobře propracovanému regulačnímu plánu vzniklo jedinečné moderní centrum. Urbanismus města,

architektonické skvosty a kvalita služeb byly lákadlem pro celou řadu obdivovatelů a Hradec Králové si tak vysloužil přezdívku „Salon republiky“. Historické jádro je od roku 1962 městskou památkovou rezervací. Díky tomu nebylo poznamenáno poválečnou socialistickou výstavbou tolik, jako v jiných městech ČR (Hradec Králové, 2008, s. 4-5).

Hradec Králové je také univerzitním městem. Významně je zde zastoupena především lékařská věda. V roce 1945 byla ve městě zřízena Lékařská fakulta Univerzity Karlovy, v roce 1969 Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy a v roce 2004 Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, která nahradila Vojenskou lékařskou akademii založenou roku 1951. Původní Pedagogický institut vznikl roku 1959 a v roce 1992 byl přejmenován na Univerzitu Hradec Králové, která se v současné době skládá již ze čtyř fakult – Pedagogické, Filozofické, Přírodovědecké a Fakulty informatiky a managementu.

Hradec Králové je statutárním městem, není však rozdělen na samosprávné městské části či obvody.

4.1.2 Dopravní dostupnost

Dálková a meziměstská doprava

Hradec Králové je největší dopravní křižovatkou v kraji. Sbíhají se zde komunikace první třídy a železniční tratě. S hlavním městem, vzdáleným 112 km, je Hradec Králové spojen dálnicí D11, jejíž poslední úsek, propojující Hradec s Jaroměří, byl otevřen v prosinci 2021. Moderní Terminál hromadné dopravy, dokončený v roce 2008, je výchozím bodem pro meziměstskou autobusovou dopravu a MHD. V pěší vzdálenosti od Terminálu se nachází také vlakové nádraží. Častá a pravidelná spojení s nedalekými Pardubicemi, významným železničním uzlem, zajišťují dobré napojení na I. tranzitní železniční koridor (trasa Dolní Žleb – Břeclav) a III. tranzitní železniční koridor (trasa Mosty u Jablunkova – Cheb). Hradec Králové je díky tomu dobře propojen nejen s významnými místy v ČR, ale také s Německem, Slovenskem či Rakouskem (Hradec Králové, 2008, s. 38; ČSÚ, 2021, s. 19; Strategický plán rozvoje města Hradce Králové do roku 2030, 2013, s. 23).

Nejbližší mezinárodní letiště se nachází v Pardubicích (27 km). Významným letištěm s pravidelným spojením do většiny evropských metropolí je letiště Václava Havla v Praze vzdálené 132 km.

Doprava po městě

Hradec Králové má hustou síť autobusových a trolejbusových linek MHD. Pro návštěvníky města jsou k dispozici zvýhodněné jednodenní, týdenní či rodinné víkendové jízdenky. Doprava je zajišťována i nočními linkami. Jízdenky jsou k zakoupení v novinových stáncích, u řidiče, prostřednictvím SMS či přímou platbou z kreditní karty přes mobilní aplikaci HopOn® (Hradec Králové, 2008, s. 38).

Díky rovinatému terénu je Hradec Králové znám jako město cyklistů. Nadčasově založený okružní dopravní systém je téměř po celém svém obvodu doplněn stezkami pro chodce a cyklisty. Ve městě se nachází přibližně 71 km cyklistických komunikací, které jsou neustále doplňovány (Hradec Králové, oficiální web, 2015). V Hradci Králové je vybudován systém sdílených kol (na 40 parkovacích míst) a nově od roku 2021 také systém sdílených koloběžek (cca 100 parkovacích míst). Vyhledání dostupných kol a koloběžek a samotné jejich odemknutí a vypůjčení je možné prostřednictvím mobilních aplikací Nextbike (kola) a Bolt (koloběžky).

Parkování

Jako ve většině velkých měst je i v Hradci Králové parkování v centru města problematické. Nejsnadněji lze zaparkovat ve třech parkovacích domech – Katschnerka, RegioCentrum a parkovací dům Jana Gayera. Dále je možné využít kryté parkování v obchodních domech Aupark a Atrium. Zaparkovat lze také na Velkém náměstí a dalších menších parkovištích, která se nachází po celém městě.

4.1.3 Kulturní atraktivity

Hradec Králové je mimo jiné nazýván učebnicí architektury, neboť je zde možné nalézt architektonické skvosty od období gotiky až po současnost. Mezi nejvýznamnější historické památky města se řadí:

Katedrála Svatého Ducha – gotická cihlová stavba stojící v jihozápadní části Velkého náměstí, založená královnou Eliškou Rejčkou roku 1307. V roce 1424 zde byl dočasně pohřben Jan Žižka z Trocnova. Původně se jednalo o gotický kostel, který byl roku 1664, při příležitosti založení biskupství, povýšen na katedrálu. Krátce na to byly realizovány rozsáhlé barokní úpravy interiéru, z nichž se do dnešní doby uchovala pouze kaple sv. Michala. Pískovcová kazatelna v lodi katedrály z roku 1869 s reliéfy čtyř evangelistů, je dílem významného českého sochaře Josefa Václava Myslbeka. Cennými

památkami jsou také cínová křtitelnice a gotický triptych z 15. století. Ve věžích katedrály jsou zavěšeny 4 zvony. V druhé polovině 19. století byla katedrála novogoticky přestavěna (Panoch, 2015, s. 32-35).

Bílá věž – 72 metrů vysoká renesanční zvonice postavená z hořického pískovce světlé barvy, od nějž je odvozen název celé stavby. Byla dokončena roku 1585 a nachází se v těsné blízkosti katedrály Svatého Ducha. Ve věži je umístěn Augustin, třetí největší a nejtěžší zvon v České republice vážící 10 tun a měřící v průměru více jak 2 metry. Původní orloj ve věži z roku 1591 byl roku 1829 nahrazen strojem od Josefa Božka, na kterém netradičně velké ručičky ukazují hodiny a malé minuty (Panoch, 2015, s. 46-47).

Kostel Nanebevzetí Panny Marie – ranně barokní chrám se taktéž nachází na Velkém náměstí a byl postaven jezuiti v letech 1654 - 1666. Autorem projektu se stal italský stavitel Carlo Lurago, hlavní oltářní obraz je dílem Petra Bradla. V kostele se nachází nejstarší varhany v Hradci Králové z roku 1765. Interiér byl mnohokrát přestavován, nejvýrazněji na počátku 20. století (Hradec Králové, 2008, s. 8).

Biskupská rezidence – barokní stavba z let 1709 - 1716 na Velkém náměstí. Součástí rezidence je kaple sv. Karla Boromejského, ve které byl na kněze vysvěcen historik Josef Dobrovský. Kamenný vchodový portál je dílem významného architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela (Panoch, 2015, s. 60-62).

Mariánský morový sloup – další významná dominanta Velkého náměstí stojící na místě někdejšího pranýře před kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Stavba byla započata v roce 1714, poté, co bylo město ušetřeno velké morové epidemie. Autorem je pravděpodobně také Jan Blažej Santini-Aichel. Na vrcholku hlavního sloupu je umístěna socha Panny Marie. Na podstavcích jsou pak sochy dalších světců – sv. Anny, sv. Karla Boromejského, sv. Jana Nepomuckého a sv. Jáchyma. Další sochy se nachází na oplocení sloupu, kde je vyobrazen i znak Hradce Králové, lev nesoucí písmeno G (počáteční písmeno latinského názvu města – Gradec), a znak císařství, dvouhlavý orel s říšským žezlem a mečem (Hradec Králové, 2008, s. 7).

Bono publico – kryté empírové schodiště z roku 1810, které spojuje okružní třídu s Velkým náměstím. Chodba schodiště má plné zdi, světlo proniká pouze skrze okna třech válcovitých střešních kupolí. Mezi lety 2017 - 2019 bylo schodiště rekonstruováno a doplněno o ozvučení (Panoch, 2015, s. 95-96).

Hradec Králové je známý zejména stavbami, které vznikaly v první polovině 20. století, kdy se město, za přispění velikánů evropské architektury, stalo Salonem republiky. Mezi symboly města z tohoto období patří:

Okresní dům – první výrazné hradecké dílo architekta Jana Kotěry, postavené v letech 1903 - 1904. Jde také o jednu z nejvýznamnějších staveb ve stylu tzv. rostlinné secese na našem území. Budova se skládá ze dvou částí, první je symetrická, ukončená zvlněnou římsou, pod níž je vyobrazen městský znak. Druhá navazující část, již je úzká fasáda se zasklenou lodžii a portálem zdobeným plastikami Stanislava Suchardy, celkovou symetrii rozbíjí. Kotěra navrhl i veškeré vnitřní vybavení včetně kavárny a restaurace. V roce 1910 byl Okresní dům připojen k vedlejšímu hotelu Grand, který byl taktéž postaven dle návrhů Jana Kotěry, avšak ve stylu moderny. Dnes slouží Okresní dům také jako hotel (Panoch, 2015, s. 127).

Muzeum východních Čech – vrcholné Kotěrovo dílo, symbol české moderny, stojící na místě původních městských hradeb na levém břehu Labe, jen přes ulici od Okresního domu. Stavba byla realizována v letech 1909 - 1912. Podle Kotěrových návrhů byly vytvořeny i interiéry včetně nábytku a dalšího vybavení. Alegorické sochy Historie a Průmysl, sedící po stranách hlavního vchodu, jsou dílem Stanislava a Vojtěcha Suchardových. Na výzdobě se podílel také malíř Jan Preisler. V letech 2018 - 2019 byla budova muzea rekonstruována. V muzeu je k vidění stálá expozice a různé tematicky zaměřené výstavy. Konají se zde pravidelně akce pro školy i veřejnost. Součástí muzea je také přednáškový sál, knihovna a kavárna (Hradec Králové, 2008, s. 10).

Pražský most – secesní most přes řeku Labe je dalším projektem Jana Kotěry. Po inženýrské stránce je most dílem Adolfa Janouška, Kotěra jej doplnil po stránce umělecké. Nejznámějšími prvky mostu jsou vedle světelných oblouků a stožárů čtyři kiosky. Kiosky na levém břehu jsou stylizované do podoby středověkých věží s cimbuřím, zatímco ty na pravém břehu připomínají svou zvonovou střechou pevnostní věže (Královéhradecký architektonický manuál, 2022).

Labská elektrárna – secesní budova, přezdívána Hučák, vystavěná v letech 1909 - 1912. Autorem technické části je profesor Karel Novák, bývalý ředitel pražských Elektrických podniků. Architektonická úprava je dílem Františka Sandera, specialisty na návrhy jezů, zdymadel a dalších vodních děl. Romanticky laděné dílo je v rozporu s představou o industriálním stavebnictví s železobetonovými konstrukcemi na straně jedné

a uměleckým řešením s barevnými materiály na straně druhé. Komplex se skládá z mostu s pohyblivým jezem, provozní budovy s vysokou hodinovou věží, nábrežního křídla parní elektrárny s turbínovými halami s administrativní sekcí. Historické vybavení od firmy Kolben a pražské továrny Františka Křížika je dodnes funkční. Areál hydroelektrárny je jedním z nejkrásnějších příkladů industriální architektury v ČR. Elektrárna je částečně zpřístupněna, pravidelné prohlídky se konají o víkendech (Panoch, 2015, s. 146-147).

Galerie moderního umění – pozdně secesní budova vystavěná v letech 1911 - 1912 podle plánů architekta Osvalda Polívky, původně jako Záložní úvěrní ústav. Na výzdobě se podílel sochař Ladislav Šaloun. V letech 2014 - 2016 byla budova kompletně rekonstruována. V galerii je umístěna stálá expozice zaměřená na umění 20. století. Nejvyšší patro je určeno pro krátkodobé výstavy. Součástí prostor galerie je také kavárna (GMU, 2022).

Gočárovo schodiště – postaveno Josefem Gočárem v letech 1909 - 1910 na místě původní vodárenské věže, sloužící jako šatlava. Gočárovi se podařilo spojit výškovou hladinu historické části města s hlouběji položenou okružní třídou. V době svého vzniku se dílo nesetkalo s pochopením. Z dnešního pohledu však, vzhledem k použitému materiálu (armovaný beton) a kompozici, lze říci, že předběhlo svou dobu (Hradec Králové, 2008, s. 8).

Současná podoba **Masarykova a Ulrichova náměstí** je rovněž z velké části zásluha Josefa Gočára. Gočárova Anglo banka (dnes Komerční banka) ve stylu prvorepublikového dekorativismu a s ní spojené nájemní domy, jsou dominantou Masarykova náměstí (Panoch, 2015, s. 198). Se záměrem vytvořit moderní centrum města vyprojektoval Gočár velký obdélníkový prostor, Ulrichovo náměstí, jemuž vévodí budova bývalého ředitelství státních drah (dnes sídlo Policie ČR) (Hradec Králové, 2008, s. 11).

Ze současné architektury stojí za zmínku **Autobusový terminál** vybudovaný v letech 2002 - 2008. Dvojice odbavovacích hal je překryta membránovými konstrukcemi zavěšenými na ocelových táhlech a připomíná tak rozepjatá křídla letícího ptáka. Ve stejném období byla postavena také **Studijní a vědecká knihovna**. Budova je zhotovena z litého betonu, zajímavostí je její půdorys ve tvaru písmene X. V roce 2007 byla dle návrhů architekta Davida Vávry přestavěna původní přádelna bavlny na **Městskou knihovnu**, která si ponechala původní industriální ráz (Panoch, 2015, s. 246-247, 305).

Vzhledem k bohaté nabídce historických i moderních památek byly ve městě vybudovány čtyři velké **Procházkové okruhy**, na kterých je umístěno celkem 47 ozvučených stojanů poskytujících informace v různých jazykových mutacích. V současné době je připravována i verze procházkových okruhů pro mobilní telefony.

Okruh I je zaměřen na historické město. Je 2,5 km dlouhý, má 13 zastavení a začíná poblíž katedrály Svatého Ducha na Velkém náměstí. Okruh II se soustředí na architekturu z období, kdy se Hradec stal Salonem republiky. Je 3,5 km dlouhý, má 11 zastávek a jeho výchozím bodem je Muzeum východních Čech na Eliščině nábřeží. Na stejném místě má začátek také Okruh III, který je procházkou po barokních pozůstatcích bývalé pevnosti. Má 20 zastavení na trase dlouhé 5,5 km. Okruh IV se orientuje na současnou architekturu. Začíná na náměstí Svobody, je 7 km dlouhý a má 7 zastávek. Druhý, třetí a čtvrtý okruh je možné projet i na kole (Hradec Králové, oficiální web, 2017).

V blízkosti Hradce Králové se nachází **zámek Hrádek u Nechanic**. Stojí ve stejnojmenné obci vzdálené 14 km od Hradce Králové. Zámek byl vybudován v letech 1839 - 1857 ve stylu tudorovské gotiky jako letní sídlo rodiny Harrachů. K zámku patří také rozsáhlý park s golfovým hřištěm, obora a bažantnice. Současná zámecká expozice je ukázkou bydlení šlechty ve druhé polovině 19. století. Prohlídku zámku je možné zakončit v kavárně Anny z Harrachu, která se nachází v interiérech zámku (Národní památkový ústav, 2020).

4.1.4 Přírodní atraktivita

Vedle kulturních památek má město také širokou nabídku zeleně. Na soutoku Labe a Orlice se nachází nejkrásnější městský park, **Jiráskovy sady**. Park je udržován ve stylu francouzských zahrad se vzácnými dřevinami a rozáriem. Uprostřed sadů se nachází velký altán, kde se v létě konají různá vystoupení. Je zde také umístěn pomník Aloise Jiráska a dřevěný Kostelík sv. Mikuláše, který je ukázkou lidové architektury z 16. století, pocházející původně z východního Slovenska. V roce 1935 byl pro město zakoupen starostou Pilnáčkem (Hradec Králové, 2008, s. 36).

Nejrozsáhlejším hradeckým parkem jsou **Šimkovy sady** o rozloze 18 hektarů. Park byl vybudován v roce 1925 v anglickém stylu dle návrhů Josefa Gočára. Po celém parku se nachází umělá jezírka, jižní hranice je tvořena pozůstatky původní pevnosti. Jméno parku se v historii několikrát změnilo. Současný název je podle Karla Šimka, který padl před koncem

2. světové války poblíž sadů, když ničil telefonní vedení německé posádky (Hradec Králové, 2008, s. 36-37).

Žižkovy sady byly založeny mezi lety 1905 - 1906 přímo pod historickým jádrem města. Park má charakter francouzských zahrad s pečlivě upravovanými květinovými záhony. Dominantou parku je socha Jana Žižky. Významnými prvky jsou také kruhová fontána a bronzová socha Ladislava Pospíšila, významného zastupitele města, odhalená v roce 1933 (Hradec Králové, 2008, s. 36).

Na okraji města se pak nachází rozsáhlý komplex **Městských lesů**, který město získalo již v roce 1307 a dnes má rozlohu 3 850 hektarů. Lesy nabízí nepřehlednou nabídku možností, jak trávit volný čas. Od pěší turistiky, přes bruslení na zamrzlých rybnících i in-linech, po sáňkování, koupání, rybaření či houbaření. Jsou zde také vybudovány cyklistické trasy různé náročnosti, běžecké trasy a různé naučné stezky. Nejen dětem je určen park Na Větvi tvořený soustavou tří síťových hřišť zavěšených v korunách stromů, propojených bludištěm (Hradec Králové, 2008, s. 37).

Přímo ve městě nebo v jeho bezprostředním okolí je možné navštívit i nespočetné vodní plochy, které slouží v létě ke koupání a rybaření, v zimě k bruslení. K nejoblíbenějším patří **rybník Cikán a Stříbrný rybník**.

4.1.5 Infrastruktura pro sport a volnočasové aktivity

Hradec Králové je městem cyklistů. Mnohé turistické cíle ve městě i jeho okolí jsou díky příhodným geografickým podmínkám dosažitelné v rámci cykloturistiky. Nejoblíbenější cyklostezkou je bezesporu úsek **Labské cyklostezky z Hradce Králové do Kuksu**. Trasa je 26 km dlouhá a vede převážně podél řeky Labe. Díky lehké obtížnosti je vhodná pro běžná kola včetně vozíků pro děti. Stezka je z velké části vhodná také pro in-line bruslaře. Mezi turistické zajímavosti na trase patří barokní kaple, zámek a zámecký park ve Smiřicích, pevnost Josefov, Železniční a Městské muzeum v Jaroměři a v cíli barokní Hospitál Kuks (Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022).

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, **okruh pro cyklisty** a in-line bruslaře je vybudován také v **Městských lesích**. Celková délka okruhu je přibližně 10 km, lze jej prodloužit o dalších 6 km na přilehlých asfaltových stezkách. Okruh je veden od lesního hřbitova k hájovně U Dvou šraňků, dále ke krytému ohništi. Odtud pak vede krajinou lesa

ke Zděné boudě, kde navazuje na komunikaci vedoucí zpět k lesnímu hřbitovu (Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022).

Městské lázně slouží občanům města i turistům již od roku 1933. Tehdy se díky umělému vlnobití jednalo o nejmodernější lázně v celém Československu. Umělé vlnobití je návštěvníkům k dispozici dodnes. V lázních jsou dále instalovány vodní sprchy, masážní trysky, podvodní sopky a umělý proud. V areálu se nachází také sauna a solárium a je zde i možnost masáže a ubytování. Lázně jsou propojeny chodbou s krytým **Plaveckým bazénem**, který je 50 m dlouhý a má 8 drah. Jeho součástí je také dětský bazén s vodními a vzduchovými atrakcemi (Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022).

K letnímu koupání lze využít **koupaliště Flošna**. K dispozici je 50 m dlouhý plavecký bazén, bazén s atrakcemi a divokou vodou a dětský bazén se skluzavkou. Dále je možné zahrát si plážový volejbal či stolní tenis. Pro děti je vybudováno dětské hřiště s různými herními prvky a zastíněním. Za nepříznivého počasí je možné zajít do fitness centra nebo na squash či bowling. Koupaliště je v dosahu MHD. Disponuje také velkým parkovištěm, kde jsou umístěny stojany na kola monitorované kamerovým systémem (Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022).

Alternativou koupaliště jsou **přírodní písničky** v okolí Hradce Králové. Některé z nich nabízí i zázemí pro návštěvníky, mezi ty patří Biřička, Správcický či Opatovický písniček. Na písničku Dubina byl vybudován areál pro wakeboarding a vodní lyžování. Oblíbené ke koupání jsou také **rybníky Cikán a Stříbrný rybník**.

Pět minut jízdy od centra Hradce Králové se nachází golfový areál **Park Golf** s devítijamkových hřištěm. K dispozici je i tréninkové zázemí – 4 cvičné plochy, diving range s 35 odpališti a vnitřní simulátory. Areál je dále vybaven hotelem a restaurací s panoramatickým výhledem na hřiště (Park golf, 2022).

Vnitřní golfové centrum je vybudováno v **Golf Centru Fomei**. Jedná se o jedno z největších vnitřních golfových center v ČR. Je vybaveno pěti golfovými simulátory a jedním multifunkčním. Kromě golfu je tedy možné si zahrát také fotbal, hokej nebo si zastřílet na virtuální střelnici. V letním období je v areálu k dispozici adventure golf, který je kombinací klasického golfu a mini golfu. Klasický golf je zde zmenšen do velikosti minigolfových drah. Hřiště je tvořeno 18 jamkami s terénem podobným co nejvíce přírodnímu, včetně různých nerovností, vyvýšenin, vodních a písečných překážek (FOMEI, 2022).

V roce 2008 byla **otevřena multifunkční sportovní hala Třebeš**. Hala umožňuje sporty jako basketbal, bojové sporty, aerobic, florbal, futsal, házenou, judo, moderní gymnastiku, nohejbal, stolní tenis, volejbal a další. Je možné využít také posilovnu a tréninkovou halu s ozvučením, gymnastickým kobercem a zrcadlovou stěnou (Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022).

V těsné blízkosti multifunkční haly se nachází **Sportpark HIT**. Sportpark je tvořen 3 vnitřními tenisovými kurty s pevným povrchem, 6 venkovními antukovými dvorci, 5 vnitřními badmintonovými kurty, 4 venkovními kurty na plážový volejbal, malým multifunkčním hřištěm, dětským hřištěm a fitness centrem. Nechybí zde ani wellness s parní a finskou saunou a restaurace (Sportpark HIT, 2022).

V městské čtvrti Třebeš se nachází také **Squash centrum** s 5 klimatizovanými kurty, posilovnou, soláriem a vybavením pro spinning.

Zařízením s celoročním využitím je i zimní stadion **ČPP Aréna**. Kromě hokeje, krasobruslení, curlingu a veřejného bruslení je hala využívána také pro společenské a kulturní akce. Přímo na stadionu je vybudován hotel.

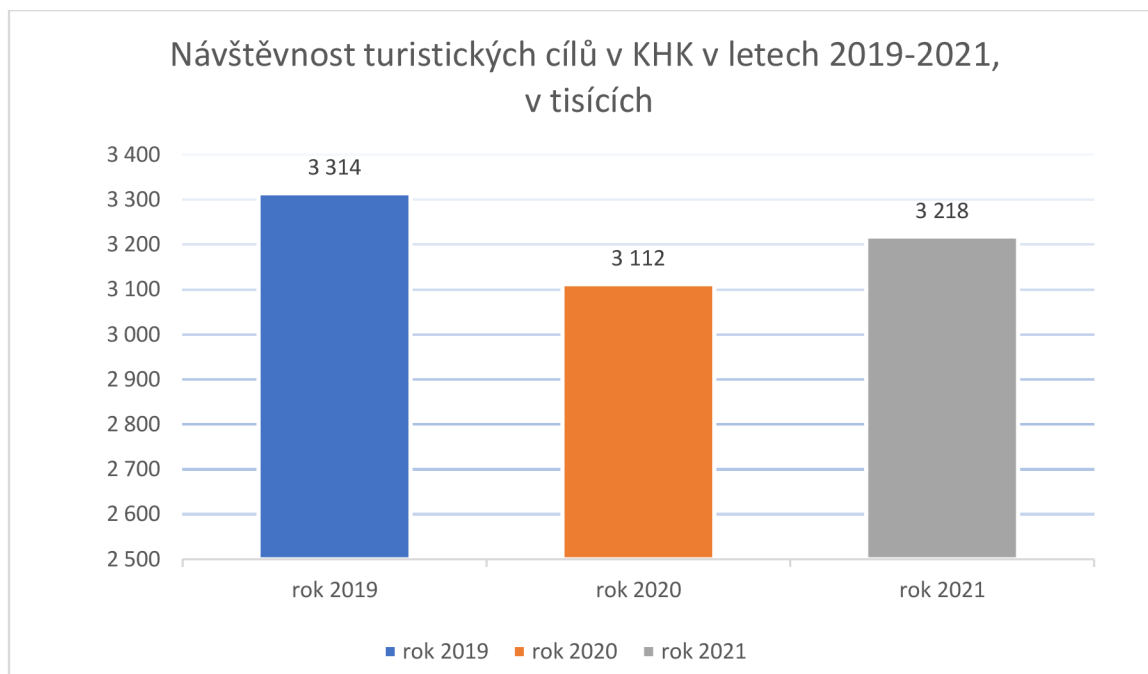
V Hradci Králové je také několik areálů zaměřených na fotbal. Jedním z nich je **Sportovní centrum mládeže Bavlna**, jehož součástí je kromě fotbalového hřiště také běžecká dráha, hřiště na pétanque, víceúčelová hřiště s umělým povrchem a dětské hřiště. Další areál, **Slavia**, je tvořen třemi fotbalovými a jedním házenkářským hřištěm. Je zde také sedm antukových kurtů pro volejbal a nohejbal a dva kurty pro plážový volejbal a restaurace (TJ Slavia Hradec Králové, 2022; Turistický portál Královéhradeckého kraje, 2000-2022). Místní fotbalový klub má sídlo na **Všesportovním stadionu**, který je díky tvaru svých osvětlovacích stožárů přezdíván „Lízátka“. Stadion díky své kapacitě patří k největším stadionům v ČR, v současné době je však uzavřen. Od léta 2021 je v rekonstrukci, která by měla být dokončena v dubnu 2023. Ikonická „Lízátka“ budou zachována.

4.1.6 Návštěvnost turistických cílů v kraji a ve městě

Agentura CzechTourism každoročně vydává ve spolupráci s krajskými koordinátory a destinačními společnostmi přehled návštěvnosti turistických cílů v krajích. Královéhradecký kraj zaujímal v roce 2021 v počtu návštěvníků 4. místo za Prahou, Středočeským a Jihomoravským krajem. Dle katalogu CzechTourism se v Královéhradeckém kraji v roce 2021 nacházelo 133 a přímo na Hradecku pak

17 turistických cílů. Vývoj návštěvnosti turistických cílů v kraji od roku 2019 do roku 2021 je uveden v grafu na Obrázku 8.

Obrázek 8 Návštěvnost turistických cílů v KHK v letech 2019 - 2021

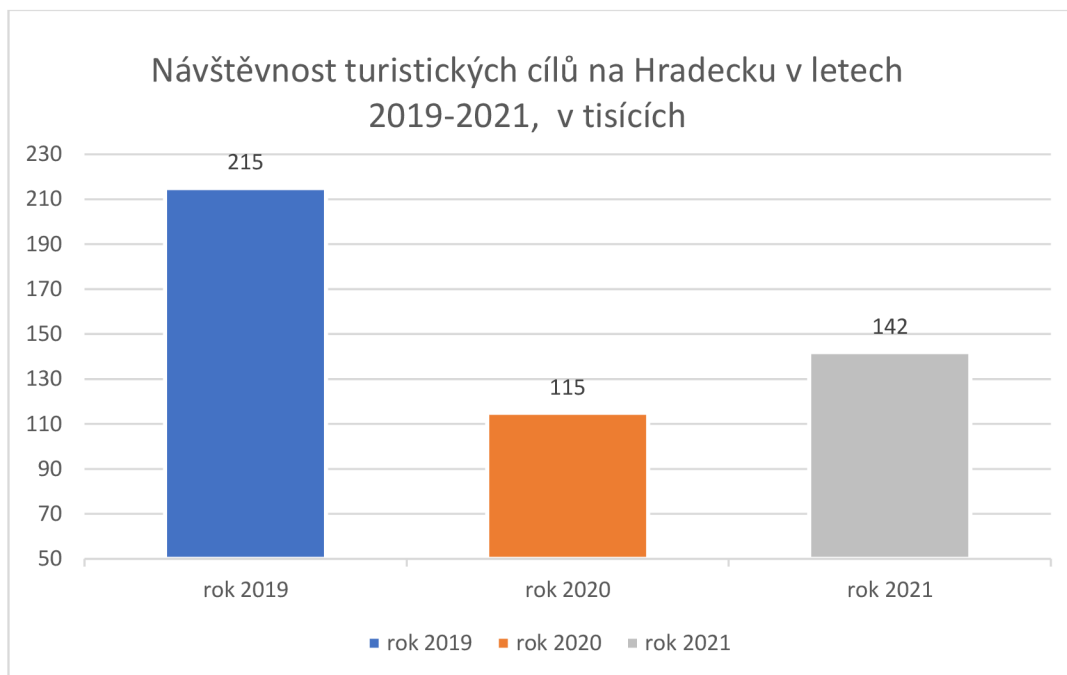
Zdroj: Tourdata (2022), vlastní zpracování

Z grafu lze vyvodit, že i během pandemie Covid-19 byl Královéhradecký kraj oblíbeným a vyhledávaným turistickým cílem. Oproti roku 2019, období před pandemií, došlo v roce 2020 k poklesu návštěvnosti o 6 % a v roce 2021 to bylo pouze o 3 %.

Odlišná byla situace přímo na Hradecku, kdy v roce 2020 došlo k poklesu návštěvnosti turistických cílů o 47 % oproti období před pandemií, tedy roku 2019. K mírnému zlepšení došlo v roce 2021, kdy byl pokles oproti roku 2019 již pouze 34 % a nárůst návštěvnosti oproti roku 2020 tak činil 23 %.

Výrazný pokles oproti období před pandemií je dán pravděpodobně tím, že více jak 50 % všech turistů si vybralo k návštěvě přírodní a turistické cíle, zoo či hrady a zámky, kterých je přímo na Hradecku minimum. Podrobný přehled návštěvnosti turistických cílů na Hradecku v letech 2019 - 2021 je uveden v grafu na Obrázku 9.

Obrázek 9 Návštěvnost turistických cílů na Hradecku v letech 2019 - 2021

Zdroj: Tourdata (2022), vlastní zpracování

4.2 Institucionální zajištění a významný strategický dokument

Tato kapitola se věnuje institucím zajišťujícím, za přispění města Hradec Králové a Královéhradeckého kraje, podporu rozvoje kongresového cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji. Současně je zde popsán strategický dokument významně ovlivňující kongresový cestovní ruch v kraji.

4.2.1 Hradec Králové Region Convention Bureau

Regionální kancelář kongresové a incentivní turistiky v Hradci Králové (HKRCB) byla zřízena 1. 1. 2016. Do 30. 4. 2021 byla součástí Hradecké kulturní a vzdělávací společnosti s.r.o. Od 1. 5. 2021 byla začleněna do Centrály cestovního ruchu Královéhradeckého kraje z. s., jejíž činnost v prosinci 2021 převzala příspěvková organizace Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu.

HKRCB se nachází v klidné rezidenční čtvrti poblíž centra Hradce Králové. Kromě vlastních webových stránek www.micehregion.com prezentuje své aktivity a sdílí důležité informace také na sociálních sítích Facebook a Instagram. Aktivita na Instagramu i Facebooku je však spíše sporadická.

Marketingová komunikace je financována městem Hradec Králové, dále Královéhradeckým krajem a Hradeckou kulturní a vzdělávací společností.

Cílem kanceláře je vytvoření jednotné prezentace všech subjektů v kraji, které nabízí zázemí pro kongresový cestovní ruch, včetně jejich propagace.

Mezi základní nabízené služby kanceláře se řadí:

- podpora při plánování kongresových akcí;
- poskytování podrobných informací o kongresových prostorách a souvisejících službách v kraji;
- asistence klientům při výběru vhodného místa konání akce;
- příprava a zajištění doprovodného programu;
- vydávání propagačních materiálů;
- Prezentace kraje na veletrzích, pořádání Fam a Press tripů.

HKRCB se zabývá také vlastním sběrem dat o firemních akcích. Evidují se všechny firemní akce počínaje těmi nejmenšími do 10 osob. Do statistik jsou zahrnuta jakákoliv pořádající zařízení včetně kulturních a historických objektů (MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau, 2016).

4.2.2 Hradecká kulturní a vzdělávací společnost a Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v KHK

Hradecká kulturní a vzdělávací společnost byla založena městem Hradec Králové. Její hlavní činností je poskytování kulturních služeb a naplňování strategických cílů města, mimo jiné i v oblasti podpory rozvoje cestovního ruchu (Hradecká kulturní a vzdělávací společnost, 2020).

Jejím významným počinem v oblasti kongresového cestovního ruchu bylo zveřejnění výzvy ke zpracování **Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji**. Realizátorem studie se stal Mgr. Miroslav Rončák. Koncepce byla vypracována v průběhu dubna až července 2016 a skládá se ze tří částí – analytické, návrhové a akčního plánu. Akční plán a finanční rámec byly navrženy pro období 2016-2030.

Na základě této studie je z pohledu kongresového cestovního ruchu vizí Královéhradeckého kraje stát se „*atraktivní MICE destinací středoevropského významu nabízející rozmanitou nabídku nevšedních zážitků a služeb kongresové a incentivní turistiky uspokojující i nejnáročnější cílové skupiny daného odvětví*“ (Rončák, 2016b, s. 6). Podmínkou pro realizaci vize je aktivní podpora MICE segmentu ze strany města a kraje, modernizace dopravní a MICE infrastruktury, stabilní financování HKRCB, zlepšení marketingových aktivit, prohloubení spolupráce subjektů v oblasti MICE v kraji, a především jasná vize města a kraje v oblasti kongresového cestovního ruchu a její realizace (Rončák, 2016b, s. 7).

Cílem Královéhradeckého kraje do roku 2020 bylo dostat se mezi top 7 MICE destinace v ČR. Cílem do roku 2030 je začlenit se mezi top 3 MICE destinace v ČR a zároveň se stát atraktivní MICE destinací středoevropského významu.

Hlavní kvalitativní cíle:

- zvýšení atraktivity Královéhradeckého kraje jako MICE destinace;
- zkvalitnění a rozšíření MICE infrastruktury;
- zvýšení kvalifikace pracovníků v oblasti MICE.

Hlavní kvantitativní cíle:

- zvýšení počtu MICE akcí;
- zvýšení počtu účastníků akcí;
- prodloužení doby trvání akcí a délky přenocování;
- zajištění opakování akcí a návratu turistů i v jejich volném čase;
- zvýšení počtu akcí mimo hlavní sezónu.

Hlavní ekonomické cíle:

- zvýšení příjmů města, kraje a ostatních aktérů podílejících se na organizaci MICE akcí;
- zvýšení výdajů účastníků akcí (Rončák, 2016b, s. 10).

Studie obsahuje sedm hlavních strategických oblastí dalšího rozvoje. Tyto oblasti zároveň vykazují největší nedostatky, které dle studie brání rozvoji kongresového cestovního ruchu ve městě:

- marketing;
- spolupráce partnerů;
- MICE infrastruktura;
- monitoring;
- financování;
- systém řízení a koordinace kongresové a incentivní turistiky;
- kvalita služeb v oblasti MICE (Rončák, 2016b, s. 21).

HKRCB vychází při své činnosti ze strategií a doporučení pro naplnění cílů uvedených v této studii.

4.3 Analýza nabídky kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové

V této kapitole je popsána a zhodnocena nabídka kongresových zařízení ve městě. Na základě vybraných kritérií je sestaveno pořadí těchto zařízení dle jejich významnosti. V závěru kapitoly jsou porovnávány cenové nabídky na pronájem sálu včetně kongresového vybavení a cateringu u vybraných zařízení, která byla oslovena.

4.3.1 Kongresová zařízení s možností ubytování

V Hradci Králové se dle údajů Českého statistického úřadu (2022) nachází celkem 41 hromadných ubytovacích zařízení, z toho 14 hotelů. 6 hotelů je čtyřhvězdičkových, 7 tříhvězdičkových a 1 dvouhvězdičkový. Pětihvězdičkový hotel se na území města nenalézá. Mezi ostatní ubytovací zařízení se řadí penziony, kempy, turistické ubytovny a ostatní zařízení, pod která spadají domovy mládeže a vysokoškolské koleje.

Vzhledem k tomu, že se ve městě nenachází žádný pětihvězdičkový hotel a součet všech lůžek ve čtyřhvězdičkových hotelech je pouze 534, řadí se Hradec Králové mezi kongresová města třetí volby.

Na základě analýzy webových stránek jednotlivých ubytovacích zařízení (Příloha 1) a katalogu spolupracujících subjektů vydávaným HKRCB (2016) byl sestaven přehled

ubytovacích zařízení, která současně disponují konferenčními prostory. Celkem je těchto zařízení 18.

Přehled pořadí sledovaných zařízení včetně výsledků hodnocených kritérií je uveden v Tabulkách 3, 4 a 5.

Tabulka 3 Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – základní kritéria

Poř.	Název subjektu	Kategorie	Kapacita největšího sálu	Ubytovací kapacita	Max. kapacita sálů	Počet sálů
1	Hotel Černigov	hotel 3*	500	440	810	7
2	EA Congress Hotel Aldis	hotel 4*	280	207	466	4
3	EA Hotel Tereziánský Dvůr	hotel 4*	280	147	520	5
4	Hotel Nové Adalbertinum	hotel 3*	270	70	700	5
5	Hotel Alessandria	hotel 3*	130	230	275	4
6	Konference Park Hotel	hotel 4*	112	12	264	4
7	Hotel Grand	hotel 4*	100	73	100	1
8	Hotel U Královny Elišky	hotel 4*	80	66	92	2
9	Pension U Labe	penzion	75	16	95	2
10	Penzion Zděná Bouda	penzion	70	16	110	2
11	Penzion U Svatého Jana	penzion	65	55	85	2
12	Ubytovna Městské Lázně	turistická ubytovna	50	22	55	1
13	Penzion Nad Oborou	penzion	40	32	40	1
14	Hotel Stadion	hotel 2*	39	72	39	1
15	Hotel Vacek „Pod Věží“	hotel 4*	30	29	36	2
16	Penzion Smetanův Statek	penzion	30	16	30	1
17	Penzion Axa	penzion	25	neuveдено	25	1
18	Harmony Hall	penzion	15	16	15	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 20.5.2022

Tabulka 4 Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – další sledované ukazatele 1

Poř.	Název subjektu	Kongr. tech.	Vzdálenost od centra pěšky	Vzdálenost od centra autem	Cater.	Park. kapacita
1	Hotel Černigov	profi	1,9 km	1,6 m	ano	80 míst
2	EA Congress Hotel Aldis	profi	980 m	1,4 km	ano	dostatečná
3	EA Hotel Terezián. Dvůr	profi	485 m	730 m	ano	dostatečná
4	Hotel Nové Adalbertinum	profi	50 m	50 m	ano	omezená
5	Hotel Alessandria	profi	2,3 km	1,8 km	ano	omezená
6	Konference Park Hotel	profi	5,3 km	5,8 km	ano	dostatečná
7	Hotel Grand	profi	246 m	1,5 km	ano	omezená
8	Hotel U Královny Elišky	profi	350 m	350 m	ano	omezená
9	Pension U Labe	profi	3,7 km	7,6 km	ano	omezená
10	Penzion Zděná Bouda	rozšíř.	4,0 km	3,5 km	ano	dostatečná

11	Penzion U Svatého Jana	rozšíř.	5,6 km	7,5 km	ano	dostatečná
12	Ubytovna Městské Lázně	zákl.	770 m	1,5 km	ne	dostatečná
13	Penzion Nad Oborou	profi	3,6 km	3,6 km	ano	dostatečná
14	Hotel Stadion	neuv.	720 m	1,8 km	ne	dostatečná
15	Hotel Vacek „Pod Věží“	profi	170 m	170 m	ano	omezená
16	Penzion Smetanův Statek	rozšíř.	6,6 km	8,0 km	ano	dostatečná
17	Penzion Axa	zákl.	4,0 km	3,6 km	ano	omezená
18	Harmony Hall	zákl.	2,0 km	3,2 km	ano	omezená

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 20.5.2022

Tabulka 5 Pořadí ubytovacích zařízení s kongresovými prostory – další sledované ukazatele 2

Poř.	Název subjektu	Plán/foto konf. prostor	Spolupráce s KHRCB	Ceník konf. prostor
1	Hotel Černigov	ne	ano	ne
2	EA Congress Hotel Aldis	ano	ne	ne
3	EA Hotel Tereziánský Dvůr	ano	ano	ne
4	Hotel Nové Adalbertinum	ne	ano	ne
5	Hotel Alessandria	ano	ano	ano
6	Konference Park Hotel	ano	ano	ne
7	Hotel Grand	ano	ano	ne
8	Hotel U Královny Elišky	ano	ne	ne
9	Pension U Labe	ne	ne	ne
10	Penzion Zděná Bouda	ne	ano	ne
11	Penzion U Svatého Jana	ne	ano	ne
12	Ubytovna Městské Lázně	ano	ne	ne
13	Penzion Nad Oborou	ano	ano	ne
14	Hotel Stadion	ne	ne	ne
15	Hotel Vacek „Pod Věží“	ano	ano	ne
16	Penzion Smetanův Statek	ano	ne	ne
17	Penzion Axa	ne	ne	ne
18	Harmony Hall	ano	ne	ne

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 20.5.2022

Pořadí ubytovacích zařízení je uváděno dle **kapacity největšího konferenčního sálu**, pokud je to možné, tak v divadelním uspořádání. Sálem s největší kapacitou 500 míst disponuje Hotel Černigov. Další 3 zařízení disponují kapacitou nad 200 osob, a 3 zařízení kapacitou 100 a více osob. Zbývající zařízení mají kapacitu menší než 100 osob.

V případě stejné kapacity největšího sálu je dále zohledněn **počet lůžek**. Největším počtem lůžek, 440, disponuje opět Hotel Černigov. Kapacitu nad 200 osob mají 2 zařízení a nad 100 osob 1 zařízení. Zbývající subjekty disponují ubytovací kapacitou menší než 100 osob.

Dalšími sledovanými kritérii pro hodnocení jsou:

Maximální kapacita všech jednacích prostor daného zařízení

Největší celkovou kapacitou sálů, 810 míst, disponuje Hotel Černigov, následuje Hotel Nové Adalbertinum s kapacitou 700 míst, EA Hotel Tereziánský Dvůr s kapacitou 520 míst a EA Congress Hotel Aldis s kapacitou 466 míst. 2 zařízení mají kapacitu nad 200 osob a další 2 zařízení 100 a více osob, u zbývajících zařízení je celková kapacita konferenčních prostor menší než 100 osob.

Vybavení kongresovou technikou

Kongresová technika je dělena na **základní**, do které patří bezdrátové připojení k internetu (Wi-Fi) a flip-chart, **rozšířenou**, která dále zahrnuje promítací plátno a dataprojektor, a nakonec **profesionální**, doplněnou o kvalitní ozvučení, osvětlení a klimatizaci. Profesionální technikou disponuje 10 z 18 sledovaných zařízení, rozšířenou technikou 4 a základní 3 sledovaná zařízení. Pouze 1 zařízení informace o technickém vybavení neuvádí. Obecně lze říci, že čím větší je kapacita konferenčních prostor, tím lepší je technické vybavení.

Možnost parkování

Parkování je dostupné ve všech posuzovaných zařízeních. Polovina sledovaných zařízení však disponuje, posuzováno vzhledem k uvedené kapacitě největšího sálu, pouze omezenou parkovací kapacitou. Za dostatečnou parkovací kapacitu je považována ta, kdy je možné zaparkovat počet aut rovnající se minimálně polovině kapacity největšího sálu daného zařízení. Přesný počet parkovacích míst, celkem 80, uvádí pouze Hotel Černigov.

Cateringové služby

Mimo Hotel Stadion a Městské lázně jsou poskytovány cateringové služby všemi uvedenými zařízeními.

Vzdálenost od historického centra

Za historické centrum je považováno Velké náměstí, výchozím bodem pro měření vzdálenosti je střed Velkého náměstí. Měření vzdálenosti proběhlo prostřednictvím portálu www.mapy.cz. Ze všech sledovaných zařízení je 8 v pěší vzdálenosti do 1 km od centra. Autem jsou ve vzdálenosti do 1 km od centra pouze 4 sledovaná zařízení. Nejbližší centru je Hotel Nové Adalbertinum – 50 m pěšky i autem. Nejdále od centra je umístěn Smetanův statek – 6,6 km pěšky, 8 km autem.

Pro zajímavost je dále uveden **počet konferenčních prostor** jednotlivých zařízení, zda zařízení **spolupracuje s HKRCB** a prezentuje tak své služby v katalogu subjektů vydávaných HKRCB. **Plán či detailní fotografie** konferenčních prostor zveřejňuje na svých webových stránkách 10 zařízení. **Ceník konferenčních prostor** má veřejně k dispozici pouze Hotel Alessandria. Žádné ze sledovaných zařízení nenabízí na svých webových stránkách zajištění **doprovodného programu** pro účastníky MICE akcí.

4.3.2 Nejvýznamnější kongresová zařízení s možností ubytování

Mezi 5 nejvýznamnějších kongresových zařízení patří: Hotel Černigov, EA Congress Hotel Aldis, EA Hotel Tereziánský Dvůr, Hotel Nové Adalbertinum a Hotel Alessandria. Všechna tato zařízení jsou vhodná pro organizování kongresů, konferencí, seminářů, pracovních jednání, odborných kurzů, školení, prezentací, workshopů a dalších firemních a společenských akcí. Fotografie vybraných zařízení jsou uvedeny v Příloha 2 .

Hotel Černigov*** - jedná se o největší kongresový hotel v Hradci Králové v bezprostřední blízkosti vlakového i autobusového nádraží. Disponuje 7 konferenčními sály s maximální kapacitou 810 osob. Kapacita největšího sálu při divadelním uspořádání je 500 osob. Velikost a kapacita ostatních sálů jsou uvedeny v Tabulce 6. Kongresové prostory jsou vybaveny profesionální technikou. Součástí kongresových služeb je i zajištění občerstvení. Hotel nabízí parkování pro 80 vozů. Celková kapacita ubytování je 440 lůžek. V nabídce je 10 jednolůžkových pokojů, 202 dvoulůžkových pokojů a 10 dvoulůžkových apartmá (Hotel Černigov Hradec Králové, 2022).

Tabulka 6 Velikost a kapacita jednotlivých sálů Hotelu Černigov

Název sálu	Velikost v m ²	Kapacita v osobách (divadelní uspořádání)
Kongresový sál	480	500
Sál Panorama	187	110
Sál Harmonie	126	100
Salonek I	70	40
Salonek II	30	20
Salonek III	30	20
Salonek IV	36	20

Zdroj: Hotel Černigov Hradec Králové (2022), vlastní zpracování

V roce 2016 byla definitivně schválena demolice hotelu Černigov (Obrázek 10). Na jeho místě má být vybudován komplex Rieger Plaza, jehož součástí bude čtyřhvězdičkový Hotel Clarion s více než 150 pokoji a kongresovým sálem s kapacitou 700 osob. Dojde tak

k navýšení kapacity největšího kongresového sálu téměř o třetinu oproti současnému stavu, sníží se však kapacita ubytování přibližně o 140 lůžek (Hradec Králové, oficiální web, 2014).

Obrázek 10 Hotel Černigov

Zdroj: Hotel Černigov Hradec Králové (2022)

Realizace projektu byla již několikrát odložena, naposledy z důvodu pandemie Covid-19. Demolice stávajícího hotelu má být započata v průběhu roku 2022 a výstavba nového komplexu dokončena v roce 2025. V současné chvíli (říjen 2022) funguje hotel Černigov bez omezení, rezervace ubytování je možná i na rok 2023.

EA Congress Hotel Aldis**** - byl otevřen 14. dubna 2022. Jedná se o nově vybudovaný hotel stojící naproti kongresovému centru Aldis a Městským lázním. Kapacita největšího konferenčního sálu Gočár je při divadelním uspořádání 280 osob. Dále jsou k dispozici 3 menší sály s kapacitou od 30 do 60 osob, podrobný přehled je znázorněn v Tabulce 7. Hotel je vybaven špičkovou profesionální kongresovou technikou. Součástí kongresových služeb je zajištění občerstvení od vlastního EA Culinary Teamu. Lze využít také garážové stání či velkokapacitní venkovní parkoviště. Ubytovací kapacita je 207 lůžek ve 101 pokojích - 6 pokojů je jednolůžkových, 84 dvoulůžkových a 11 junior suite. Hotelová restaurace pro 80 osob je dostupná pro ubytované hosty i pro veřejnost (EA Congress Hotel Aldis, 2022).

Tabulka 7 Konferenční sály v EA Congress Hotelu Aldis

Název sálu	Velikost v m ²	Kapacita v osobách (divadelní uspořádání)	Kapacita v osobách (školní uspořádání)
Gočár	350	280	200
Panorama 1	60	-	30
Panorama 2	71	-	40
Dvousálí Panorama 1+2	131	-	60
Kotěra	73	56	40

Zdroj: EA Congress Hotel Aldis (2022), vlastní zpracování

EA Hotel Tereziánský Dvůr**** - nachází se v klidné části Hradce Králové v blízkosti historického centra. Největší kongresový sál s názvem Marie Terezie má při divadelním uspořádání kapacitu 280 osob a je vybaven nejmodernější profesionální kongresovou technikou. Sál lze rozdělit na dvě části mobilní zvukotěsnou stěnou. Zajímavostí je možnost vjezdu osobních automobilů přímo do kongresového sálu. Dále jsou k dispozici 4 menší konferenční sály o kapacitě od 20 do 120 osob, podrobný přehled je uveden v Tabulce 8. Součástí kongresových služeb je zajištění občerstvení od profesionálně vyškolených odborníků. Ubytovací kapacita je 147 lůžek v 80 jedno až třílůžkových pokojích. Hotel je vybaven wellness centrem s vířivkou, saunou, vnitřním bazénem a Kneippovými lázněmi. Pokoj typu De Luxe má k dispozici vlastní saunu (EA Hotel Tereziánský Dvůr, 2022).

Tabulka 8 Konferenční sály v EA Hotelu Tereziánský Dvůr

Název sálu	Velikost v m ²	Kapacita v osobách (divadelní uspořádání)
Marie Terezie	330	280
Marie	165	120
Terezie	165	120
Josef II.	60	50
Leopold II.	60	50
Marie Antoinetta	45	20
Restaurace	182	120

Zdroj: EA Hotel Tereziánský Dvůr (2022), vlastní zpracování

Hotel Nové Adalbertinum*** - nachází se v barokní budově na Velkém náměstí přímo v historickém centru Hradce Králové. Kapacita největšího sálu při divadelním uspořádání je 270 osob. Dále jsou k dispozici 4 menší sály o kapacitě od 60 do 120 osob, podrobný přehled je znázorněn v Tabulce 9. Hotel disponuje profesionální kongresovou technikou. V rámci kongresových služeb jsou zajišťovány také cateringové služby. Prostory hotelu jsou vhodné i pro pořádání společenských akcí jako jsou plesy či romantické svatby.

Ubytovací kapacita je 68 lůžek ve 34 pokojích - 4 pokoje jsou jednolůžkové, 23 dvoulůžkových, 6 třílůžkových a 1 dvoulůžkové apartmá. Parkování je možné na malém uzavřeném nádvoří, popř. na Velkém náměstí před hotelem (MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau, 2016).

Tabulka 9 Konferenční sály v Hotelu Nové Adalbertinum

Název sálu	Kapacita v osobách (divadelní uspořádání)
Velký sál	270
Malý sál	120
Salonek I	60
Salonek II	60
Refektář	120

Zdroj: MICE (2016), vlastní zpracování

Hotel Alessandria**** - nachází se v klidné rezidenční čtvrti Hradce Králové, avšak v dobré dostupnosti do centra města. Vnitřní prostory hotelu včetně většiny pokojů prošly nedávno rekonstrukcí. Největší kongresový sál disponuje kapacitou 130 osob při divadelním uspořádání. Hotel dále disponuje 3 menšími salonky s kapacitou od 40 do 65 osob, podrobný přehled je uveden v Tabulce 10. Hotel je vybaven moderní kongresovou technikou pro ostrý obraz a kvalitní ozvučení. Samozřejmostí jsou také cateringové služby. Součástí hotelu je vyhlášený Steak bar, dále se v hotelu nachází Lobby bar a bufet s pivnicí. Bary i pivnice jsou dostupné jak pro hotelové hosty, tak pro veřejnost. Kapacita ubytování je 230 lůžek ve 111 jedno až třílůžkových pokojích. K dispozici je také 1 tří až čtyřlůžkový apartmán. Před hotelem se nachází parkoviště pro přibližně 40 automobilů. V roce 2021 se v soutěži Hotel roku pořádané Czech Hotel Awards umístil Hotel Alessandria na 3. místě v kategorii tříhvězdičkový hotel (Hotel Alessandria, 2022).

Tabulka 10 Konferenční sály v Hotelu Alessandria

Název sálu	Kapacita v osobách (divadelní uspořádání)
Sál Axor	130
Salonek 1	40
Salonek 2	65
Salonek 3	40

Zdroj: Hotel Alessandria (2022), vlastní zpracování

4.3.3 Kongresová zařízení bez možnosti ubytování

V Hradci Králové se dle katalogu subjektů vydávaném HKRCB (2016) a vlastních znalostí místních reálií nachází přibližně 23 významných zařízení, ve kterých se mohou

konat hromadné akce. Z toho 17 zařízení je vhodných přímo pro kongresové, konferenční a jiné firemní účely, zbývajících 6 zařízení disponuje vybavením spíše pro kulturní, společenské či sportovní akce.

Nejvýznamnějším zařízením pro konání hromadných akcí je nepochybně Kongresové centrum Aldis. Mezi další vhodná zařízení pro pořádání hromadných akcí se řadí zejména různá kulturní a sportovní zařízení a univerzitní budovy.

Na základě analýzy webových stránek jednotlivých subjektů (Příloha 3) a katalogu spolupracujících subjektů vydávaném HKRCB byl sestaven přehled těchto zařízení. Pořadí je určeno na základě maximální kapacity největšího sálu. Vzhledem k tomu, že tato práce se v první řadě zaměřuje na kongresový cestovní ruch, je rovněž podmínkou pro zařazení mezi hodnocená zařízení vhodnost tohoto zařízení pro konání kongresových, konferenčních či jiných firemních akcí. Jak již bylo uvedeno výše, těchto zařízení je celkem 17. Přehled pořadí sledovaných zařízení, která splňují uvedenou podmínku, včetně výsledků hodnocených kritérií, je uveden v Tabulkách 11, 12 a 13.

Tabulka 11 Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – základní kritéria

Poř.	Název subjektu	Kapacita největšího sálu v osobách	Max. kapacita sálů	Počet sálů	Kongresová technika
1	KC Aldis	1 170	2640	15	profi
2	Filharmonie	543	603	2	profi
3	PETROF Gallery	500	750	5	profi
4	Adalbertinum	440	730	5	profi
5	Cinestar	421	1566	8	profi
6	Denoche	350	430	2	profi
7	Univerzita HK – budova A	282	453	3	profi
8	Farmaceutická fakulta	250	835	10	profi
9	Muzeum východních Čech	200	240	2	profi
10	Výukové centrum LF HK	180	300	5	profi
11	Univerzita HK – FIM	150	505	9	profi
12	Centrum andragogiky	100	221	7	profi
13	Studijní a vědecká knihovna	100	213	4	profi
14	NãPLAVKA café & music bar	100	100	1	profi
15	Knihovna města HK	70	125	4	profi
16	Restaurant Grill Duran	70	70	1	rozšířená
17	Galerie moderního umění	54	70	2	rozšířená

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 8.6.2022

Tabulka 12 Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – další sledované ukazatele 1

Poř.	Název subjektu	Možnost parkování	Vzdálenost od centra pěšky	Vzdálenost od centra autem	Catering
1	KC Aldis	240 míst	940 m	1,7 km	ano
2	Filharmonie	omezená	760 m	1,5 km	kavárna
3	PETROF Gallery	dostatečná	3,1 km	3,5 km	ano
4	Adalbertinum	dostatečná	350 m	1,1 km	ano
5	Cinestar	dostatečná	2,4 km	3,0 km	ano
6	Denoche	80 míst	1,5 km	2,6 km	bar
7	Univerzita HK – budova A	dostatečná	890 m	3,3 km	bufet
8	Farmaceutická fakulta	omezená	1,6 km	3,2 km	ne
9	Muzeum východních Čech	omezená	430 m	1,4 km	kavárna
10	Výukové centrum LF HK	omezená	1,9 km	3,4 km	ne
11	Univerzita HK – FIM	dostatečná	890 m	3,3 km	ne
12	Centrum andragogiky	dostatečná	5,2 km	6,2 km	ano
13	Studijní a vědecká knihovna	dostatečná	1,1 km	3,1 km	ne
14	NĀPLAVKA bar	dostatečná	1 km	1,7 km	ano
15	Knihovna města HK	dostatečná	1,8 km	3,0 km	ne
16	Restaurant Grill Duran	dostatečná	5,2 km	6,2 km	ano
17	Galerie moderního umění	dostatečná	120 m	120 m	kavárna

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 8.6.2022

Tabulka 13 Pořadí kongresových zařízení bez možnosti ubytování – další sledované ukazatele 2

Poř.	Název subjektu	Plán/foto konf. prostor	Spolupráce s KHRCB	Ceník konf. prostor
1	KC Aldis	ano	ano	ne
2	Filharmonie	ano	ano	ano
3	PETROF Gallery	ano	ano	ne
4	Adalbertinum	ano	ano	ano
5	Cinestar	ano	ano	ne
6	Denoche	ano	ano	ne
7	Univerzita HK – budova A	ano	ano	ano
8	Farmaceutická fakulta	ne	ano	ne
9	Muzeum východních Čech	ano	ano	ano
10	Výukové centrum LF HK	ano	ne	ne
11	Univerzita HK – FIM	ano	ano	ano
12	Centrum andragogiky	ano	ano	ano
13	Studijní a vědecká knihovna	ano	ano	ne
14	NĀPLAVKA bar	ano	ano	ne
15	Knihovna města HK	ano	ne	ano
16	Restaurant Grill Duran	ne	ano	ne
17	Galerie moderního umění	ne	ano	ne

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 8.6.2022

Maximální kapacita největšího sálu je, pokud možno, posuzována v divadelním uspořádání. V některých případech je uspořádání neměnné (např. vysokoškolské posluchárny s napevno usazenými židlemi). Zde je tedy použita kapacita daná pro tuto úpravu. Největší kapacitou disponuje Kongresové centrum Aldis, celkem 1 170 míst. Následuje Filharmonie s 543 místy a PETROF Gallery s 500 místy. Pouze 3 sledovaná zařízení mají kapacitu menší než 100 míst.

V případě stejné maximální kapacity největšího sálu je druhým určujícím kritériem **maximální kapacita všech jednacích prostor**. Největší kapacitou, celkem 2 640 místy, disponuje opět Kongresové centrum Aldis, následované multikinem Cinestar s celkem 1 655 místy a Farmaceutickou fakultou s 835 místy. Pouze 2 zařízení mají maximální kapacitu všech sálů menší než 100 míst.

Dalšími sledovanými ukazateli jsou:

Počet konferenčních prostor

Dle očekávání disponuje nejvíce sály, celkem 15, Kongresové centrum Aldis. Ostatní zařízení nabízí k pronájmu od 1 do 10 sálů.

Vybavení kongresovou technikou

Stejně jako u kongresových zařízení s možností ubytování je i zde kongresová technika dělena za základní, rozšířenou a profesionální. Převládá profesionální technika, kterou je vybaveno 15 ze 17 sledovaných zařízení. Pouze 2 zařízení disponují rozšířenou kongresovou technikou.

Možnost parkování

Parkování je dostupné ve všech posuzovaných zařízeních, popřípadě v jejich bezprostřední blízkosti. Dostatečnou parkovací kapacitou však disponuje pouze 11 sledovaných zařízení. Za dostatečnou parkovací kapacitu je i v tomto případě považována ta, kdy je možné zaparkovat počet aut rovnající se minimálně polovině kapacity největšího sálu daného zařízení. Přesný počet parkovacích míst uvádí Kongresové centrum Aldis (celkem 240) a hudební klub Denoche (celkem 80).

Cateringové služby

Zajištění občerstvení je nabízeno pouze v 7 sledovaných zařízeních. Ve 4 dalších zařízeních je na místě k dispozici kavárna, bufet či bar. Ostatní zařízení cateringové služby aktivně nenabízí nebo je vůbec nezajišťují.

Vzdálenost od historického centra

Za historické centrum je i zde považováno Velké náměstí, výchozím bodem pro měření vzdálenosti je střed Velkého náměstí. Měření vzdálenosti proběhlo prostřednictvím portálu www.mapy.cz. Ze všech sledovaných zařízení je 7 v pěší vzdálenosti do 1 km od centra. Autem je ve vzdálenosti do 1 km od centra pouze 1 zařízení. Nejbližší centru je Galerie moderního umění – 120 m pěšky i autem. Nejdále od centra jsou Restaurant Grill Duran a Centrum andragogiky, obě zařízení shodně 5,2 km pěšky a 6,2 km autem.

Většina zařízení, celkem 15, má navázanou **spolupráci s HKRCB. Plánek, případně detailní fotografie konferenčních prostor**, prezentuje na svých webových stránkách 14 sledovaných zařízení. **Ceník pronajímaných prostor** má veřejně k dispozici 7 hodnocených zařízení, ostatní zařízení sdělují cenu na základě konkrétní poptávky.

Doprovodný program nabízí pouze PETROF Gallery a to ve formě návštěvy muzea nebo prohlídky výroby klavírů PETROF.

Přehled a pořadí zařízení vhodných pro sportovní a kulturní akce, kterých se na území Hradce Králové nachází 6, jsou znázorněny v Tabulkách 14 a 15.

Tabulka 14 Pořadí zařízení vhodných pro kulturní, společenské či sportovní akce – sledované ukazatele 1

Poř.	Název subjektu	Kapacita největšího sálu	Vzdálenost od centra pěšky	Vzdálenost od centra autem	Možnost parkování	Catering
1	ČPP aréna	6 890	550 m	1 800 m	omezená	ne
2	Bio Centrální	384	1 000 m	2 000 m	omezená	bar
3	Centrum mladých	200	3 300 m	2 700 m	omezená	ne
4	Městská hudební síň	172	330 m	600 m	omezená	ne
5	Médium	150	2 400 m	2 900 m	omezená	ne
6	Šrámkův statek	70	4 800 m	4 800 m	omezená	ne

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 8.6.2022

Tabulka 15 Pořadí zařízení vhodných pro kulturní, společenské či sportovní akce – sledované ukazatele 2

Poř.	Název subjektu	Typ akce	Plán/foto konf. prostor	Spolupráce s HKRCB	Ceník konf. prostor
1	ČPP aréna	Sport./spol.	ano	ano	ano
2	Bio Centrální	Kult./spol.	ano	ano	ne
3	Centrum mladých	Kult.	ne	ne	ano
4	Městská hudební síň	Kult./spol.	ano	ano	ano
5	Médium	Kult.	ano	ne	ano
6	Šrámkův statek	Kult./spol.	ano	ano	ano

Zdroj: Vlastní zpracování dle internet. stránek jednotlivých zařízení a HKRCB k 8.6.2022

U těchto zařízení je hlavním kritériem určujícím pořadí **kapacita největšího sálu**. Největší kapacitou disponuje ČPP Aréna, celkem 6 890 míst, z toho 3 655 míst je k sezení a 3 235 míst ke stání.

Dalšími sledovanými ukazateli jsou:

Vzdálenost od historického centra

Nejblíže centru, 330 m pěšky a 600 m autem, se nachází Městská hudební síň. Nejdále od centra, 4 800 m pěšky i autem, je Šrámkův statek.

Možnost parkování

Parkování je ve všech sledovaných zařízeních dostupné pouze v omezeném počtu.

Catering

Žádné ze sledovaných zařízení nenabízí cateringové služby. Součástí Bia Centrální je bar.

Typ akce, pro které je zařízení vhodné

Ke sportovním akcím je určena ČPP Aréna, ostatní zařízení jsou vhodná pro kulturní nebo společenské akce.

Dále je také uvedena informace, zda zařízení **spolupracuje s HKRCB**. **Plánek, popř. detailní fotografie konferenčních prostor** prezentují na svých webových stránkách kromě Centra mladých všechna sledovaná zařízení. **Ceník pronajímaných prostor** mají veřejně k nahlédnutí všechna hodnocená zařízení mimo Bia Centrální.

Kongresová technika zde není hodnocena, neboť kulturní, společenské i sportovní akce mají specifické požadavky na techniku dle typu konkrétní pořádané akce. Jednotlivá

zařízení disponují technikou, která odpovídá jejich zaměření, např. v případě ČPP arény je mimo jiné k dispozici časomíra či rozhlasové zařízení.

4.3.4 Nejvýznamnější kongresová zařízení bez možnosti ubytování

Mezi 5 nejvýznamnějších kongresových zařízení bez možnosti ubytování vhodných pro kongresové a jiné firemní akce patří: Kongresové centrum Aldis, Filharmonie, PETROF Gallery, Adalbertinum a multikino Cinestar. Všechna tato zařízení nabízí vhodné prostory pro organizaci kongresů, konferencí, seminářů, pracovních jednání, odborných kurzů, školení, prezentací, workshopů a dalších firemních a společenských akcí. ČPP aréna je zařízení, které se umístilo na prvním místě u zařízení vhodných pro sportovní, kulturní či společenské akce. Fotografie vybraných zařízení jsou uvedeny v Příloha 4.

Kongresové centrum Aldis – jedná se o kongresové, společenské a výstavní centrum, které se nachází v klidné části města Hradce Králové nedaleko historického centra. Bylo otevřeno v roce 1993. Kapacita největšího sálu v divadelním uspořádání je 1 170 osob, jde tak o největší sál v Královéhradeckém kraji a 2. největší sál v České republice. Aldis dále disponuje 16 jednacími či výstavními prostory s kapacitou od 20 do 800 osob, podrobný přehled je znázorněn v Tabulce 16. Všechny jednací sály jsou vybaveny profesionální zvukovou a projekční technikou. K dispozici je také tlumočnické zařízení, velkoplošná projekce či LCD panely. Veškeré prostory mají bezbariérový přístup. Součástí kongresových služeb je zajištění cateringu včetně obsluhy. Parkování je dostupné pro 240 vozů, což je však vzhledem ke kapacitě největšího sálu centra nedostatečné množství (Kongresové centrum Aldis, 2017).

Tabulka 16 Konferenční a výstavní prostory KC Aldis

Název sálu	Velikost v m ²	Velikost v osobách (divadelní uspořádání)
Velký sál	1535	1170
Malý sál	438	470
Jednací sál	257	200
Eliščín sál	287	200
Labský sál	150	120
Přednáškový sál	118	120
Restaurace	112	80
Salonek restaurace	70	50
Výstavní síň	112	60
Salonek č. 1	40	20
Salonek č. 2	35	25
Salonek č. 3	40	40

Salonek č. 4	40	40
Studio 2. patro	57	45
Foyer přízemí	722	500 ⁴
Foyer 1. patro	912	800 ⁴
Foyer 2. patro	798	200 ⁴

Zdroj: Kongresové centrum Aldis (2017), vlastní zpracování

Kongresové centrum Aldis (Obrázek 11) prošlo v roce 2014 a 2015 částečnou rekonstrukcí, standard nabízených služeb je však stále nedostatečný a prostory je nutné dále modernizovat včetně rozšíření parkovacích míst.

Obrázek 11 Kongresové centrum Aldis

Zdroj: Kongresové centrum Aldis (2017)

Aldis je akciovou společností, většinový podíl v ní mají Odborový svaz Kovo a Odborový svaz státních orgánů a organizací, město Hradec Králové je menšinovým vlastníkem. Oba svazy nabídly své akcie městu k odkupu, který byl v červnu 2022 schválen zastupiteli města (Kořínek, 2022).

Tento krok by mohl být důležitým milníkem pro další rozvoj kongresového a incentivního cestovního ruchu ve městě. V nejbližších letech by tak mělo dojít k vyjasnění vize ohledně modernizace centra a rozvoje celého jeho okolí.

⁴ Ve všech Foyer je uspořádání možné pouze způsobem recepce (účastníci stojí u malých vysokých stolků).

Důležitost Aldisu pro kongresový cestovní ruch ve městě dokládá i to, že se zde pravidelně koná prestižní konference ISSS, zabývající se digitalizací veřejné správy. V roce 2022 proběhl již 24. ročník. Zúčastnilo se jej na 1 800 hostů a vystavovalo přes 60 firem. Mezi významnými řečníky byli např. místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš, předseda Senátu Miloš Vystrčil nebo Místopředsedkyně Evropské komise pro hodnoty a transparentnost Věra Jourová (ISSS, 2022).

Filharmonie – budova se nachází v těsné blízkosti centra města. Velký sál s kapacitou 543 míst v divadelním uspořádání disponuje profesionální kongresovou technikou. Dále lze využít prostory kavárny Bon Accord Café s kapacitou 60 míst. Kavárnu lze také ozvučit, vybavit dataprojektorem a plátnem. Foyer slouží zároveň jako výstavní prostor, který je často využíván k podávání občerstvení v průběhu akcí. Cateringové služby jsou v režii pořadatelů daných akcí, Filharmonie je nezajišťuje. Lze využít pouze nabídky Bon Accord Café. Přímo před budovou je k dispozici přibližně 30 parkovacích míst. Dostatečná parkovací kapacita je pak dostupná v 500 metrů vzdáleném parkovacím domě Jana Gayera (MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau, 2016).

PETROF Gallery – nachází se v areálu továrny na výrobu pianin a akustických klavírů v klidné rezidenční čtvrti města, přibližně 3 km od historického centra. Největší sál, PETROF Hall, má kapacitu 500 míst v divadelním uspořádání. Další 4 konferenční prostory disponují kapacitou 25 až 100 míst, podrobný rozpis je uveden v Tabulce 17. Budova je vybavena profesionální kongresovou technikou. Dostatečné množství parkovacích míst je možné využít v areálu továrny na hlídaném parkovišti. V nabídce PETROF Gallery jsou také prvotřídní cateringové služby. PETROF Gallery, jako jediné ze všech sledovaných zařízení, zajišťuje doprovodný program ve formě návštěvy muzea či výroby továrny PETROF (PETROF Gallery, 2022).

Tabulka 17 Konferenční a výstavní prostory PETROF Gallery

Název sálu	Velikost v osobách (divadelní uspořádání)
PETROF Hall	500
PETROF Showroom	100
PETROF Café	80
Sál muzea	45
Jednací místnost	25

Zdroj: PETROF Gallery (2022), vlastní zpracování

Adalbertinum – novorenesanční budova Adalbertina se nachází v historickém centru města, a i přes mnohé modernizace si zachovala původní dobové, avšak komfortní prostředí. Největší sál má kapacitu 440 míst v divadelním uspořádání. Dalších 6 konferenčních a výstavních prostor disponuje kapacitou 10 - 110 osob, jak je znázorněno v Tabulce 18. Prostory jsou vybaveny profesionální kongresovou technikou, součástí kongresových služeb je i zajištění cateringu. Přímo před budovou se nachází přibližně 15 parkovacích míst, další parkování je pak možné v 300 m vzdáleném krytém parkovacím domě RegioCentrum (Hradecká kulturní a vzdělávací společnost, 2020).

Tabulka 18 Konferenční a výstavní prostory Adalbertinum

Název sálu	Velikost v osobách (divadelní uspořádání)
Velký sál	440
Malý sál	100
Studio A	110
Bílý salonek	50
Učebny č. 68–70	10-30 ⁵

Zdroj: Hradecká kulturní a vzdělávací společnost (2020), vlastní zpracování

Cinestar – multikino Cinestar je součástí obchodního centra Futurum, které se nachází v rezidenční části města, přibližně 3 km od historického centra a nedaleko PETROF Gallery. Kapacita největšího sálu je 421 míst v divadelním uspořádání. Kino disponuje dalšími 7 sály s kapacitou 103 - 269 míst, jak ukazuje Tabulka 19. Zařízení je vybaveno profesionální kongresovou technikou. Cateringové služby jsou zajišťovány ve foyer kina. Parkování je dostupné v prostorách obchodního centra (MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau, 2016).

Tabulka 19 Konferenční a výstavní prostory Cinestar

Název sálu	Velikost v osobách (divadelní uspořádání)
Sál 1	150
Sál 2	236
Sál 3	269
Sál 4	421
Sál 5	124
Sál 6	103
Sál 7	103
Sál 8	160

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016), vlastní zpracování

⁵ V učebnách je uspořádání možné pouze způsobem konference (dlouhé stoly se židlemi po obou stranách).

ČPP aréna – se nachází na soutoku řek Labe a Orlice nedaleko centra města. Jedná se v první řadě o zimní stadion, který však slouží jako víceúčelové zařízení pro různé sportovní a společenské akce. Otevřena byla roku 1957 jako nekryté kluziště, k jejímu zastřešení došlo v roce 1969. V roce 2007 byla započata rozsáhlá rekonstrukce, v jejímž důsledku došlo ke kompletní modernizaci arény. Celková kapacita činí 6 890 míst, z toho 3 920 k sezení a 2 970 ke stání. Lze si pronajmout speciální techniku jako je časomíra nebo rozhlasové zařízení. Cateringové služby nejsou nabízeny. Přímo před arénou se nalézá velká parkovací plocha pro cca 150 vozů, vzhledem ke kapacitě stadionu to však není plocha dostatečná. Další parkování je možné v parkovacím domě RegioCentrum, který se nachází přímo naproti stadionu (Hokejový klub Mountfield Hradec Králové, 2022).

4.3.5 Komparace cenových nabídek vybraných kongresových zařízení

V rámci přípravy lékařského kongresu, VII. ročník Klostridiového dne, byla v červnu 2022 organizátorem akce, firmou Forsapi kongres s.r.o, provedena poptávka po vhodných prostorech. Vybraná zařízení byla oslovena s požadavkem na cenovou kalkulaci, která měla zahrnovat:

- pronájem prostor s kapacitou minimálně 100 osob;
- kongresovou techniku a vybavení v rozsahu: dataprojektor, plátно, mikrofon, flip-chart;
- občerstvení pro 100 osob (ranní a odpolední coffee break, oběd formou rautu) – zde je cena považována za orientační, neboť nabídka jednotlivých zařízení je různorodá. Konečný výběr bude upraven dle požadavků objednatele a na základě skutečného počtu přihlášených účastníků.

Porovnání cenových nabídek včetně uvedení rychlosti reakce a způsobu kontaktu je znázorněno v Tabulce 20.

Tabulka 20 Porovnání cenových nabídek vybraných zařízení

Název zařízení	Rychlost reakce	Způsob poptávky	Cena prostor vč. DPH	Cena techniky a vybavení vč. DPH	Cena občerstvení na osobu vč. DPH
KC Aldis	Do 24 hod.	email	51 546 Kč	11 084 Kč	76 180 Kč
EA Congress Hotel Aldis	3 dny	email	28 072 Kč	5 808 Kč	77 800 Kč
Hotel Nové Adalbertinum	8 dnů	email	29 020 Kč	4 300 Kč	50 400 Kč
Adalbertinum	Do 24 hod.	formulář	22 748 Kč	3 630 Kč	nedodali

Hotel Černigov	Do 24 hod.	formulář	25 000 Kč	3 500 Kč	57 500 Kč
Centrum andragogiky	Do 24 hod.	email	11 435 Kč	605 Kč	35 200 Kč
Hotel Alessandria	Bez reakce	email	-	-	-
Hotel Grand	Bez reakce	email	-	-	-
Muzeum vých. Čech	Bez reakce	email	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě zaslanych cenových kalkulací platných v červnu 2022

Z Tabulky 20 vyplývá, že bylo osloveno 9 zařízení, 2 prostřednictvím poptávkového formuláře na internetových stránkách daného zařízení, zbývající emailem taktéž uvedeným na internetových stránkách daného zařízení. Na poptávku reagovalo 6 z 9 oslovených zařízení, 4 do 24 hodin, 1 zařízení do 3 dnů a 1 zařízení do 8 dnů od zaslání poptávky, 3 zařízení na poptávku vůbec nezareagovala.

Nejlevnější pronájem, za 11 435 Kč, byl nabídnut Centrem andragogiky, nabídka však byla zaslána s upozorněním, že prostory jsou vhodné spíše pro 80 osob. Nejdražší, za 51 546 Kč, byly kalkulovány prostory v KC Aldis. Do konečné ceny se zde významně promítly poplatky za přítomnost hasiče, provozního, zvukaře či osvětlovače, které si ostatní zařízení neúčtují. Nabídka pronájmu v ostatních zařízeních se pohybovala od 25 000 Kč do 28 072 Kč.

Kongresová technika a vybavení v rozsahu dataprojektor, plátno, mikrofon a flip-chart bylo nejlevněji nabídnuto Centrem andragogiky za 605 Kč, nejdražší opět KC Aldis za 11 084 Kč. V ostatních zařízeních se cena kongresové techniky a vybavení pohybovala od 3 500 Kč do 5 808 Kč.

Cateringové služby byly v první fázi poptány zejména z důvodu zjištění informací, jaká je v daném zařízení nabídka těchto služeb. Všechna zařízení nabízí úpravu rozsahu občerstvení na míru klientovi, zejména pokud se jedná o formu rautů, kdy je možné jednotlivé položky přidat či odebrat, popř. upravit jejich množství. Nejnižší cena za ranní a odpolední coffee break a oběd formou rautu, 35 200 Kč, byla nabídnuta opět Centrem andragogiky. Nejvyšší cena byla kalkulována EA Congress Hotelem Aldis, celkem za 77 800 Kč, následována nabídkou z KC Aldis, celkem za 76 180 Kč. V ostatních zařízeních se cena pohybovala v rozmezí od 50 400 Kč od 57 200 Kč. Adalbertinum cenu za občerstvení nedodalo, ačkoliv informace o ceně pronájmu a techniky byly poskytnuty obratem.

Na základě osobní návštěvy vybraných center (Adalbertina, EA Congress Hotelu Aldis a Hotelu Nové Adalbertinum) a zhodnocení zaslání cenové nabídky na pronájem

prostor včetně techniky a zajištění cateringu, byl pro uvedenou akci vybrán Hotel Nové Adalbertinum.

4.4 Analýza poptávky po MICE akcích v Hradci Králové

V následující kapitole jsou zpracovány údaje ze statistického šetření prováděného HKRCB za roky 2019, 2020, 1. a 2. čtvrtletí roku 2021 a 1. čtvrtletí roku 2022. Pro zajímavost je uvedeno porovnání některých dat s údaji zpracovávanými ČSÚ.

4.4.1 Statistické šetření prováděné HKRCB

Ze Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji zpracované Mgr. Rončákem vyplývá, že Hradec Králové je vyhledávaným místem především pro menší skupinové akce. Jedná se většinou o akce do 50 účastníků. Vzhledem k tomu, že šetření prováděná ČSÚ zahrnují akce až nad 50 účastníků a týkají se pouze hromadných ubytovacích zařízení, rozhodla se v roce 2019 Hradec Králové Region Convention Bureau pro vlastní sběr dat od svých partnerů. Toto šetření tak zahrnuje MICE akce, které se konají nejen v hromadných ubytovacích zařízeních, ale i dalších konferenčních prostorech. HKRCB se dále zaměřuje na sběr dat týkajících se svateb a filmového průmyslu v kraji, ty však eviduje odděleně.

Královéhradecká Convention Bureau byla průkopníkem v pravidelném sběru vlastních statistických dat v oblasti MICE a od roku 2022 ji následují i ostatní Convention Bureau v České republice. První sběr dat prováděný všemi regionálními Convention Bureau v krajích však bohužel dle slov vedoucí HKRCB nedopadl příliš úspěšně a celorepublikové zpracování výsledků 1. čtvrtletí roku 2022 za jednotlivé kraje a jejich dílčí území nebylo provedeno. Úspěšnost v Královéhradeckém kraji byla 39 % a patřila k těm vyšším.

Sebraná data za rok 2019, 2020 a 1. a 2. čtvrtletí roku 2021 a 1. čtvrtletí roku 2022 byla poskytnuta ke zpracování pracovníci HKRCB. Ve 3. a 4. čtvrtletí roku 2021 byl připravován dotazník pro celostátní šetření a samostatný sběr dat prostřednictvím HKRCB tak v Královéhradeckém kraji neproběhl. Návratnost vyplněných dotazníků v Královéhradeckém kraji činí v uvedených letech přibližně 40 %.

V datech zpracovávaných ČSÚ jsou zahrnuta všechna hromadná ubytovací zařízení, která ve sledovaném období vykazala alespoň jednu akci s 50 a více účastníky.

V Tabulce 21 jsou uvedeny výsledky šetření HKRCB v Královéhradeckém kraji od 1. čtvrtletí roku 2019 do 1. čtvrtletí roku 2022 a jsou porovnány s výsledky šetření prováděného ČSÚ.

Tabulka 21 Výsledky stat. šetření HKRCB a ČSÚ v KHK v letech 2019 - 2022

Zdroj dat	2019				2020				2021				2022
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
HKRCB	315	329	133	373	297	65	100	41	3	53	x ⁶	x ⁶	399
Celkem	1150				503				56⁷				399⁸
ČSÚ	59	95	60	99	44	3	28	1	0	11	50	35	18
Celkem	313				76				96				18⁸

Zdroj: ČSÚ (2022) a interní data HKRCB, vlastní zpracování

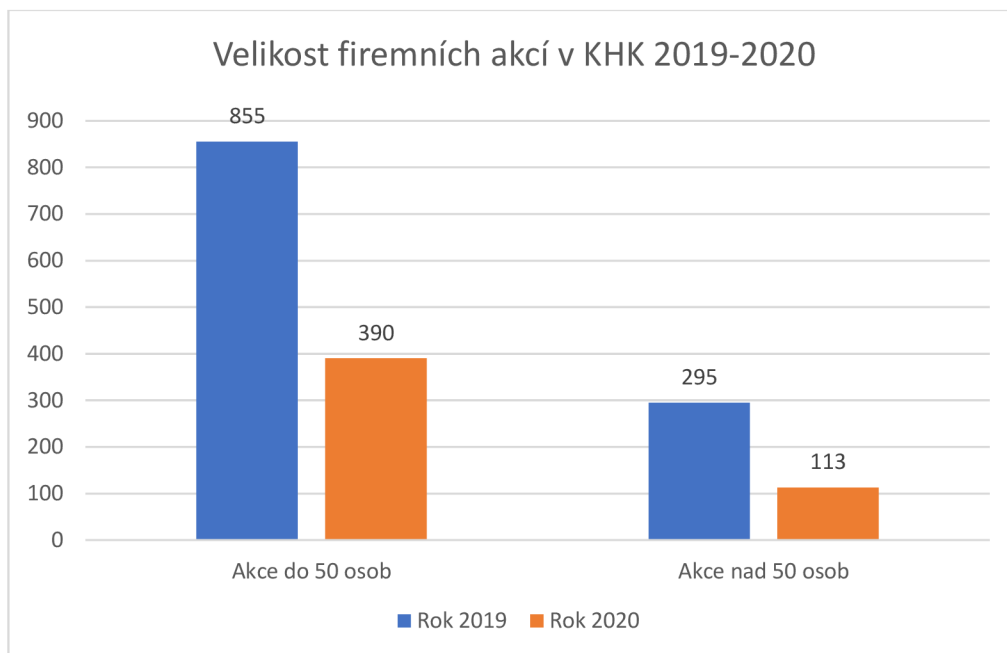
Z Tabulky 21 vyplývá, že v roce 2019 proběhlo na základě šetření HKRCB v Královéhradeckém kraji 1 150 akcí a v roce 2020 503 akcí. Dle údajů ČSÚ to bylo pouze 313 akcí v roce 2019 a 76 akcí v roce 2020, což byl z celorepublikového pohledu v obou letech druhý nejhorší výsledek po Karlovarském kraji. Díky vlastnímu sběru dat tak došlo v roce 2019 k navýšení počtu akcí o 267 % a v roce 2020 dokonce o 562 % oproti údajům uváděným ČSÚ. Za zmínku stojí také výrazný rozdíl v datech za 1. čtvrtletí roku 2022, kdy ČSÚ uvádí 18 akcí, ovšem dle HKRCB proběhlo 399 akcí, což je o 2 117 % více. Lze tedy usuzovat, že data uváděná ČSÚ neodpovídají skutečnosti a jsou značně podhodnocena. Důvodem je především to, že většina uskutečněných akcí byla do 50 osob, které ČSÚ neeviduje. V roce 2019 bylo takových akcí dle šetření HKRCB 855 (74 %) z celkového počtu 1150 a v roce 2020 390 (76 %) z celkových 503 akcí. Podrobné znázornění je uvedeno v grafu na Obrázku 12.

⁶ Křížek na místě čísla značí, že sběr dat v daném období neproběhl.

⁷ Součet je pouze za 1. a 2. čtvrtletí roku 2021.

⁸ Údaj za 1. čtvrtletí roku 2022.

Obrázek 12 Velikost firemních akcí v Královéhradeckém kraji v letech 2019 - 2020

Zdroj: interní data HKRCB, vlastní zpracování

HKRCB dělí dále sebraná data za celý Královéhradecký kraj do 7 dílčích oblastí, kterými jsou Orlické hory včetně Podorlicka, Krkonoše, Podkrkonoší, Kladské pomezí, Broumovsko, Český ráj a Hradecko. Vzhledem k zaměření práce na město Hradec Králové jsou dále zpracovávány údaje pouze za oblast Hradecko, která zahrnuje město Hradec Králové a jeho blízké okolí.

Počet akcí konaných na Hradecku v letech 2019, 2020 a 1. čtvrtletí roku 2022 je uveden v Tabulce 22. Údaje pro rok 2021 nebyly HKRCB za oblast Hradecko zpracovány.

Tabulka 22 Výsledky stat. šetření HKRCB za oblast Hradecko od roku 2019

Oblast	2019				2020				2022
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Hradecko	64	86	41	94	102	12	24	13	238
Celkem	285				151				238⁹

Zdroj: Interní data HKRCB, vlastní zpracování

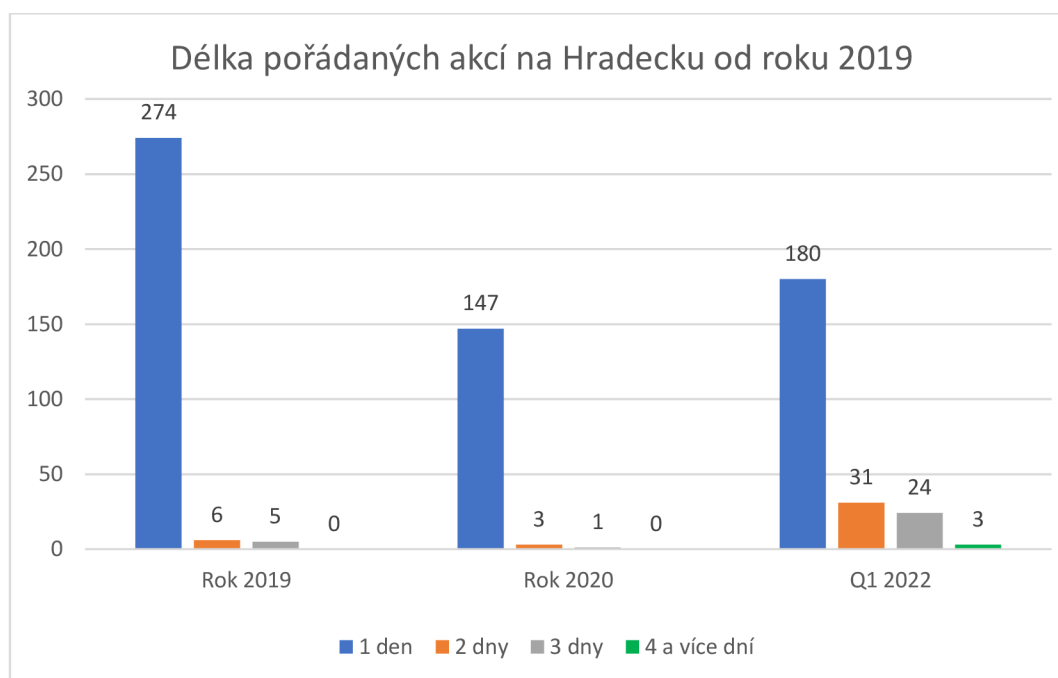
Z Tabulky 22 vyplývá, že v roce 2019 se uskutečnilo na Hradecku 285 akcí, zatímco v roce 2020, který byl postižen pandemií Covid-19, to bylo pouhých 151, což znamenalo

⁹ Údaj za 1. čtvrtletí roku 2022.

meziroční pokles o 47 %. V roce 2019 proběhlo nejvíce akcí, celkem 33 %, ve 4. čtvrtletí. V roce 2020 to bylo v 1. čtvrtletí, kdy přísná protiepidemická opatření teprve začínala a stihlo se tak uskutečnit 68 % akcí z celého roku. Zajímavé je srovnání s 1. čtvrtletím roku 2022, kdy stále ještě platily některé restriktce proti šíření onemocnění Covid-19, přesto však proběhlo 238 akcí, což je oproti stejnému období v roce 2020 nárůst o 133 % a oproti 1. čtvrtletí roku 2019 se jedná dokonce o nárůst o 272 %. S ústupem pandemie se zde tedy pravděpodobně objevuje potřeba lidí opět se setkávat a osobně si vyměňovat informace a dochází tak k výraznému nárůstu v počtu uskutečněných akcí. Toto tvrzení však bude možné potvrdit až na základě výsledků statistických šetření HKRCB z dalších čtvrtletí.

Při sběru dat HKRCB sleduje také délku pořádaných akcí, která má velký význam pro město zejména z hlediska příjmů. Obecně platí, že čím delší akce je, tím větší je útrata jejích účastníků. Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce, útrata účastníků MICE akcí je 2x – 4x větší než útrata běžných turistů. V grafu na Obrázku 13 je znázorněn vývoj délky pořádaných akcí v letech 2019, 2020 a za 1. čtvrtletí roku 2022.

Obrázek 13 Délka akcí na Hradecku dle šetření HKRCB od roku 2019

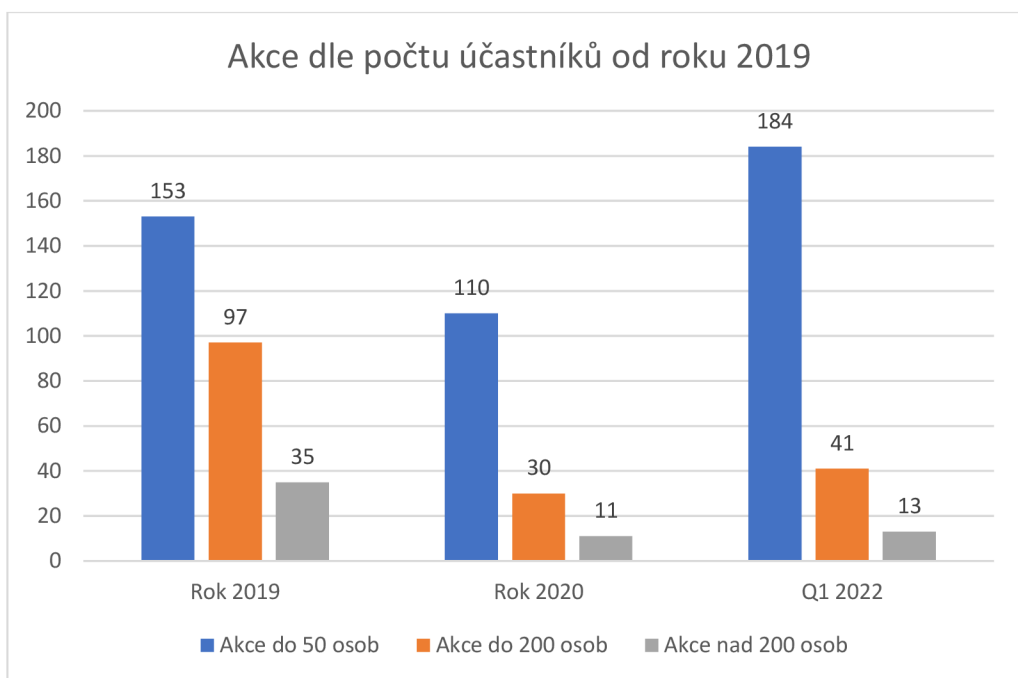
Zdroj: interní data HKRCB, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že na Hradecku jednoznačně převažují jednodenní akce, tedy akce, při nichž účastníci zpravidla v místě konání nepřenocují. V roce 2019 tvořily jednodenní akce 96 % a v roce 2020 to bylo 97 % všech uskutečněných akcí. Čtyř a vícedenní akce se

v těchto letech vůbec nekonaly. K nepatrnému zlepšení došlo v 1. čtvrtletí roku 2022, kdy jednodenní akce tvořily 76 % všech uskutečněných akcí. Následují dvoudenní akce s 13 %, třídní akce s 10 %, čtyř a vícedenní akce tvoří 1 %.

Dalším sledovaným ukazatelem je také velikost akcí, která poskytuje informace o počtu účastníků. Podrobný přehled za roky 2019, 2020 a 1. čtvrtletí roku 2022 ukazuje graf na Obrázku 14.

Obrázek 14 Velikost akcí na Hradecku dle šetření HKRCB od roku 2019

Zdroj: interní data HKRCB, vlastní zpracování

Z grafu vyplývá, že nejčastěji se organizují akce do 50 osob. V roce 2019 tyto akce tvořily 54 %, v roce 2020 to bylo 72 % a v 1. čtvrtletí roku 2022 dokonce 77 % všech uskutečněných akcí. Lze tedy souhlasit s tvrzením uvedeném ve Studii rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji, že Hradec Králové je vyhledávanou lokalitou zejména pro menší skupinové akce.

Na základě materiálů poskytnutých HKRCB lze dále konstatovat, že podle zaměření převažují společenské a kulturní akce, které jsou následovány obory lékařství, potravinářství a obchod a finance.

Ve většině případů se jedná o akce tuzemské, mezinárodních akcí je minimum. Toto kritérium je sledováno od roku 2022, v 1. čtvrtletí 2022 se na Hradecku uskutečnilo 235 tuzemských akcí a 3 mezinárodní.

4.5 Rozhovor s pracovníci HKRCB

Následující kapitola doplňuje doposud zjištěný stav kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové prostřednictvím polostrukturovaného rozhovoru s vedoucí a aktuálně jedinou pracovnící Hradec Králové Region Convention Bureau Ing. Annou Chvátalovou.

Rozhovor obsahuje 14 otázek a proběhl osobně 19. června 2022. Účelem návštěvy bylo doplnění provedené analýzy nabídky a poptávky kongresového cestovního ruchu ve městě. Cílem rozhovoru bylo v první řadě zjistit v jakém stavu se MICE segment ve městě aktuálně nachází a jak je možné podpořit jeho rozvoj, jak funguje propagace města a kraje jako kongresové destinace, jaká je spolupráce mezi subjekty kongresového cestovního ruchu a zda se daří naplňovat Studii rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji, ke které se HKRCB zavázalo. Dotazovaná Ing. Anna Chvátalová pracuje na pozici vedoucí HKRCB od dubna 2019.

Jaké MICE akce jsou typické pro město Hradec Králové?

„Pro Hradec Králové jsou typické menší akce, nejčastěji do 50, maximálně do 200 osob. Je to dáno zejména ubytovacími a prostorovými kapacitami. Tradici zde mají zejména lékařské kongresy a různé univerzitní akce. Každoročně se v kongresovém centru Aldis koná také prestižní konference ISSS, zabývající se digitalizací veřejné správy.“

Pozorujete nějaké zásadní změny nebo nové trendy oproti stavu před pandemií Covid-19 (např. přesun akcí trvale do virtuálního prostředí)?

„Oproti období před pandemií pozorujeme nárůst zájmu o prezenční MICE akce. Obecně pánuje ve společnosti velká chuť se setkávat. Obavy z přesunu akcí do virtuálního prostředí nejsou na místě. Přetrvává zájem o hybridní akce, ty však znamenají vyšší náklady pro organizátory, aktuálním trendem je tedy snaha o návrat k plně prezenčním akcím.“

Jak fungovala Vaše kancelář v období pandemie Covid-19?

„Fungovali jsme především jako servisní a poradní orgán pro naše partnery, kterými jsou hotely, kongresová centra, vysoké školy a různé unikátní prostory (tzv. venues) jako galerie, zámky, kina apod. Pomáhali jsme se žádostmi o kompenzace od státu a jejich

čerpaním. Následně jsme řešili přesun kanceláře pod novou celokrajskou příspěvkovou organizaci – Královéhradeckou krajskou centrálu cestovního ruchu. Současně bylo nutné podepsat nové smlouvy s našimi partnery. Některé administrativní formality spojené s přechodem řešíme dodnes.“

Jakými aktivitami na podporu kongresového cestovního ruchu se zabýváte nyní?

„V současné době připravujeme širší partnerskou základnu, snažíme se oslovovat a získávat nové partnery ke spolupráci. Prostřednictvím newsletteru, který rozesíláme 1x měsíčně našim B2B partnerům, se snažíme dát najevo, že tu stále jsme. Dále aktualizujeme web prostřednictvím SEO. Pravidelně vydáváme obnovený katalog s konferenčními prostory. 1x – 2x ročně organizujeme Fam trip do Královéhradeckého kraje. Nábor účastníků (jimiž jsou PCO) a dopravu zajišťuje Czech Convention Bureau. Servis na místě, včetně výběru a návštěvy atraktivit, je v režii pracovníka hradecké kanceláře.“

Jaké kroky by mohly vést ke zlepšení kongresových aktivit v Hradci Králové po pandemii?

Podporou pro kongresové aktivity ve městě by mohlo být otevření hotelu Aldis u KC Aldis, ke kterému došlo letos v dubnu. Zároveň v červnu byl zastupitelstvem města schválen odkup akcií KC Aldis. Hradec Králové se tak stane majoritním vlastníkem. Veškeré aktivity KC budou pod patronátem města a slibujeme si od toho pružnější přístup v jednání. Důležitá je pro nás také politická podpora. Současná náměstkyně hejtmána pro kulturu a cestovní ruch je pro naše záležitosti zapálená, cítíme velkou podporu, které se snažíme co nejvíce využít. Nově také došlo v letošním roce na zasedání Czech Convention Bureau, kterého se účastnili zástupci všech regionálních kanceláří, k prezentaci výsledků jednotlivých kanceláří, která ukázala, na jaké aktivity je třeba se orientovat. Předávání poznatků z jednotlivých regionů tak může napomoci k růstu i v ostatních regionech.“

Jak funguje Vaše spolupráce s městem Hradec Králové? Poskytuje město nějaké podpory pro organizátory MICE akcí?

„V osobní rovině jsou naše vztahy dobré, město bylo jedním ze zakladatelů naší kanceláře a podporuje její činnost. Po přechodu ke Krajské centrále cestovního ruchu jsme však ztratili nárok na příspěvek od města. S novou právní formou musí město příspěvky na

marketingové aktivity HKRCB opět projednat a schválit. Podpory od města pro organizátory MICE akcí bohužel nejsou. Lze je získat pouze na základě podání individuální žádosti. Např. u kongresu ISSS byla pro účastníky vyjednána doprava MHD zdarma. “

Daří se Vám spolupracovat s akademickou sférou? Pokud ano, jak konkrétně?

„S Univerzitou Hradec Králové a Vysokou školou polytechnickou v Jihlavě máme uzavřenu smlouvu o praxi pro studenty cestovního ruchu. S Lékařskou a Farmaceutickou fakultou Univerzity Karlovy existuje pouze partnerství v rámci nabídky prostor. Rádi bychom navázali užší spolupráci, jsme si vědomi, že podpora akademické sféry je pro kongresový cestovní ruch významná. “

Spolupracujete s jinými kraji (např. na marketingových aktivitách)? Pokud ano, jak spolupráce funguje?

„S jinými kraji spolupracujeme formou výměny informací a zkušeností na úrovni Czech Convention Bureau. Např. jednotlivé krajské kanceláře posílají Czech Convention Bureau své marketingové plány, ze kterých je poté vytvořen jeden akční plán. Je to z důvodu, abychom zamezili duplikování některých našich aktivit jako je posílání stejných newsletterů apod. Společné marketingové aktivity však nemáme. “

Existuje v oblasti kongresového cestovního ruchu přeshraniční spolupráce? Pokud ano, v čem konkrétně spočívá?

„Ano, existuje, v našem kraji však není realizována. Nabízela by se spolupráce s Polskem. Polsko má ale v Krkonoších dostatečné vlastní zázemí, uvítali by však zajímavé doprovodné programy na našem území. V příštím roce bude mít HKRCB tyto doprovodné programy v marketingovém plánu. “

Daří se Vám propagovat Hradec Králové jako kongresovou destinaci na veletrzích? Máte nějaké konkrétní výsledky?

„Regiony jsou prezentovány na zahraničních kongresech, především IMEX Frankfurt a ITB Berlin, prostřednictvím ředitele zahraničního zastoupení CzechTourism a zástupců Czech Convention Bureau. Zástupci jednotlivých kanceláří se zahraničních veletrzích z finančních důvodů neúčastní. Úspěchem pro naši hradeckou kancelář byla účast na tuzemském online Event Festu v roce 2021, kde se nám podařilo získat na 300 kontaktů. “

Dle Vašich zkušeností, jaký je nejlepší prostředek propagace Hradce Králové jako kongresové destinace?

„Za důležitý považuji především osobní kontakt, který je významný pro získávání nových a udržování stávajících partnerů, vyjednávání se zástupci města apod. Podstatný je také vyvážený marketingový mix, mělo by se jednat o kombinaci několika prostředků – kvalitní newsletter, aktualizovaný web, pravidelná aktivita na sociálních sítích a pořádání Fam a Press tripů.“

V čem spatřujete největší nedostatky Hradce Králové jako kongresového města?

„Největší nedostatek vidím v tom, že Hradec nemůže aspirovat na mezinárodní kongresy, neboť nemá mezinárodní letiště s přímým spojením. Dále je zde nedostatečná ubytovací kapacita. To však nemusí být zásadní nedostatek, protože lze využít ubytovací kapacity v okolních městech s dobrým dopravním spojením, např. v Pardubicích. Naopak významným nedostatkem je zastaralé Kongresové centrum Aldis, které již dávno není tou výkladní skříní, kterou bývalo. Pokud chce být město významnou kongresovou destinací, musí mít kongresové centrum odpovídající současným nárokům klientů.“

Je Váš rozpočet na marketingové aktivity dostatečný?

„Ano, na aktuální plán aktivit je rozpočet dostatečný. Kámen úrazu nejsou peníze, ale čas, nemáme dostatečnou personální kapacitu, abychom se mohli plně věnovat všem našim aktivitám.“

V roce 2016 byla Mgr. Rončákem vypracována Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji do roku 2030. Do jaké míry se daří naplňovat cíle této studie?

„Bohužel se nedaří plnit cíle tak rychle, jak bychom si přáli. Nestabilní situace kanceláře znemožňuje naplnění cílů v daném časovém období. Hlavní nedostatky uvedené ve studii, jako je malá vzájemná spolupráce subjektů či nedostatečný marketing, bohužel přetrvávají.“

Na základě Studie Mgr. Rončáka měl v roce 2020 patřit Královéhradecký kraj mezi top 7 MICE destinací v ČR. Víte, zda byl tento cíl splněn?

„Nemám k dispozici přesné statistiky, ale domnívám se, že ne, ani co do počtu akcí, ani co do počtu účastníků. Vzhledem k pandemii Covid-19 bude toto měřitelné pravděpodobně až v roce 2024.“

Jaký je největší úspěch HKRCB za dobu její existence? Na co jste nejvíce pyšní?

„Nejvíce pyšní jsme na pořádání fóra Cestovního ruchu, které se v roce 2018 uskutečnilo v Hradci Králové a dále na spolupodílení se na nové strategii sběru dat od partnerů kongresové turistiky. Zároveň v tuto chvíli usilujeme o pořádání workshopu Travel Trade Day v roce 2024. Jedná se o významnou akci CzechTourismu, účastní se jí podnikatelé v cestovním ruchu, zástupci CK a nákupčí ze zahraničí. Pevně věřím, že to dopadne.“

Děkuji Vám za rozhovor a přeji mnoho úspěchů do budoucna.

4.6 Komparace s městem Pardubice a Pardubickým krajem

Tato kapitola se zabývá komparací se sousedním Pardubickým krajem a městem Pardubice. V úvodu je představen Pardubický kraj a město Pardubice, poté jsou porovnávány vybrané ukazatele a následně výsledky statistického šetření ČSÚ. Na závěr jsou uvedeny zjištěné výsledky komparace.

4.6.1 Pardubický kraj a město Pardubice

Pardubický kraj se nachází na východě Čech, zaujímá však i severozápadní okraj Moravy. Sousedí s krajem Královéhradeckým, Libereckým, Středočeským, Olomouckým, Jihomoravským a Vysočinou. S prvními dvěma zmíněnými tvoří region soudržnosti Severovýchod. Severovýchodní hranice kraje je současně i česko-polskou státní hranicí. Rozlohou 4 519 km² zaujímá 5,7 % rozlohy ČR a je tak pátým nejmenším krajem v ČR. Ke konci roku 2020 žilo v kraji 522 856 obyvatel, což je 4,9 % celkového počtu obyvatel ČR (Statistická ročenka Pardubického kraje, 2021).

Pardubice jsou metropolí Pardubického kraje, ležící na soutoku řek Labe a Chrudimky. Vzdálenost od hlavního města je 104 km. Cestovat z Prahy lze autem po dálnici D11, posledních 15 km po komunikaci 37. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1295. K největšímu rozkvětu města došlo po roce 1491 za vlády Viléma z Pernštejna, který si Pardubice zvolil za centrum svého panství a začal zde budovat město, které odpovídalo jeho postavení. V roce 1845 projel městem poprvé vlak na trati Praha – Olomouc a město se tak stalo významným železničním uzlem. V současné době jsou Pardubice

důležitým uzlem na evropském koridoru, který spojuje Berlín s Vídní. Ve městě se nachází také mezinárodní letiště. Pardubice jsou univerzitním městem, sídlí zde Univerzita Pardubice. Jsou také úzce spjaty s dostihovým sportem, od roku 1874 se zde koná dostihový závod Velká Pardubická. Za zmínku stojí také závody motocyklů na ploché dráze Zlatá přilba, které se jezdí od roku 1929 nebo mezinárodní šachový turnaj Czech open. Pardubice jsou statutárním městem a dělí se na 8 samosprávných městských obvodů. Pardubice jsou od Hradce Králové vzdáleny 27 km a cesta autem trvá přibližně 25 minut, po železnici se lze mezi oběma městy přepravit již za 16 minut. O rozvoj a podporu kongresového cestovního ruchu se ve městě stará East Bohemia Convention Bureau (Pardubice, 2022).

4.6.2 Srovnání dle vybraných ukazatelů

V Tabulce 23 jsou porovnány základní údaje o městech Hradec Králové a Pardubice a o Královéhradeckém a Pardubickém kraji, které jsou doplněny o vybrané údaje ČSÚ, portálu tourdata.cz a z katalogu spolupracujících subjektů HKRCB (2016) a East Bohemia Convention Bureau (2011-2022).

Tabulka 23 Porovnání Hradce Králové a Pardubic a obou příslušných krajů dle vybraných ukazatelů

Ukazatel	Pardubice	Hradec Králové
Počet obyvatel města	88 520	90 596
Vzdálenost města od Prahy	104 km	112 km
Mezinárodní letiště ve městě	ano	ne
Ubytovací kapacity ve městě/kraji celkem	37/429	41/1 275
Z toho 4* hotely	1/11	6/58
Z toho 3* hotely	9/49	7/158
Počet lůžek v HUZ v kraji ¹⁰	20 321	54 973
Konf. prostory s ubytováním ve městě/kraji	6/55	10/68
Konf. prostory bez ubytování ve městě/kraji	20/72	18/35

Zdroj: ČSÚ (2022), MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016), East Bohemia Convention Bureau (2011-2022), CzechTourism - Tourdata (2022), vlastní zpracování, pokud není uvedeno jinak, data jsou platná k 7.8.2022

Z Tabulky 23 je zřejmé, že co do velikosti, vzdálenosti od Prahy a počtu ubytovacích zařízení mají obě města obdobné podmínky. V Hradci Králové i celém Královéhradeckém kraji se však nachází více 4* hotelů, což je vzhledem k náročnější klientele pro kongresový cestovní ruch výhodou. Z celokrajského pohledu je v počtu ubytovacích kapacit

¹⁰ Údaje jsou platné za rok 2021.

s 1 275 ubytovacími zařízeními a 54 973 lůžky Královéhradecký kraj jednoznačným vítězem. Pardubický kraj disponuje pouze 429 ubytovacími zařízeními s 20 321 lůžky, což je o 66 % méně. Královéhradecký kraj má po kraji Jihočeském druhý největší počet ubytovacích zařízení v ČR, zatímco Pardubický kraj je na místě posledním.

V Pardubicích se nachází mezinárodní letiště. Lety se však aktuálně uskutečňují pouze do dovolenkových destinací v zemích jako jsou Egypt, Tunisko, Turecko, Řecko, Bulharsko či Španělsko (Letiště Pardubice, 2021). Vzhledem k absenci spojení s významným světovým centrem tak nemá letiště pro kongresový cestovní ruch v Pardubicích v tuto chvíli zásadní význam.

Počet kongresových prostor s možností i bez možnosti ubytování je v Tabulce 23 uváděn na základě údajů z online katalogu spolupracujících subjektů HKRCB pro Hradec Králové a Královéhradecký kraj a z katalogu East Bohemia Convention Bureau pro Pardubice a Pardubický kraj. Na základě těchto údajů je počet spolupracujících subjektů v obou městech opět obdobný. Pardubický kraj však převyšuje Královéhradecký kraj v celkovém počtu spolupracujících partnerů, kterých je zde 127, v Královéhradeckém kraji pouze 103.

V následující Tabulce 24 jsou uvedeny největší kongresové prostory s možností i bez možnosti ubytování za každé město a následně za každý kraj.

Tabulka 24 Největší kongresové prostory v Pardubicích, HK a obou krajích

Název subjektu ve městě	Kapacita největšího sálu	Maximální kapacita	Počet lůžek	Lokalita
Hotel Labe	140	360	170	Pardubice
Hotel Černigov	500	810	440	HK
KC IDEON	900	1 435	x ¹¹	Pardubice
KC Aldis	1170	2 640	x ¹¹	HK
Název subjektu v kraji				
Hotel Jezerka	382	893	249	Seč/PK
Hotel Černigov	500	810	440	HK/KHK
KC IDEON	900	1435	x ¹¹	Pardubice/PK
KC Aldis	1 170	2 640	x ¹¹	HK/KHK

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016), East Bohemia Convention Bureau (2011-2022), vlastní zpracování

¹¹ Křížek na místě čísla značí, že se jev nevyskytuje.

Z Tabulky 24 je patrné, že kapacita největších zařízení s možností i bez možnosti ubytování je v Hradci Králové i Královéhradeckém kraji vyšší než v Pardubicích a Pardubickém kraji. Vůbec největší zařízení v obou městech i krajích, Kongresové centrum Aldis, má kapacitu největšího sálu 1 170 osob. Největší kongresový hotel v obou městech i krajích je Hotel Černigov se 440 lůžky a kapacitou největšího sálu 500 osob. Z kapitoly, která se zabývala analýzou nabídky kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové je však již známo, že obě tato zařízení jsou zastaralá. KC Aldis nutně vyžaduje modernizaci a Hotel Černigov má být v nejbližší době stržen a zcela nově vybudován jako Hotel Clarion.

Dle katalogu subjektů HKRCB se v Královéhradeckém kraji nachází 6 subjektů s kapacitou největšího sálu 500 či více osob, z toho 4 přímo v Hradci Králové. Katalog East Bohemia Convention Bureau uvádí pro Pardubický kraj také 6 takových subjektů, z toho 3 přímo v Pardubicích.

4.6.3 Srovnání výsledků statistického šetření

Ačkoliv doposud, na základě vybraných porovnávaných údajů, byly podmínky pro kongresový cestovní ruch v obou městech i krajích obdobné a v počtu ubytovacích kapacit dokonce výrazně výhodnější pro kraj Královéhradecký, výsledky statistického šetření ukazují postavení obou krajů v MICE odvětví zcela odlišně. Vzhledem k neúspěchu prvního celorepublikového sběru dat prostřednictvím krajských Convention Bureau je porovnání možné pouze na krajské úrovni a na základě dat uváděných ČSÚ. Porovnání počtu akcí v obou krajích v letech 2019 - 2021 a 1. čtvrtletí roku 2022 je uvedeno v Tabulce 25.

Tabulka 25 Srovnání stat. šetření v Pardubickém a Královéhradeckém kraji od r. 2019

Kraj	2019				2020				2021				2022
	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q1	Q	Q	Q	Q1
Pardubický	10	18	8	14	8	2	4	2	x ¹²	2	6	5	59
Celkem	524				158				144				59¹³
Královéhrade	59	95	6	99	4	3	2	1	x ¹²	1	5	3	18
Celkem	259				76				96				18¹³

Zdroj: ČSÚ (2022), vlastní zpracování

¹² Křížek na místě čísla značí, že se jev nevyskytuje.

¹³ Údaj za 1. čtvrtletí roku 2022.

Z Tabulky 25 vyplývá, že počet hromadných akcí nad 50 osob uskutečněných v HUZ je mnohem vyšší v Pardubickém kraji oproti kraji Královéhradeckému. Konkrétně v roce 2019 se v Pardubickém kraji uskutečnilo o 102 % více akcí než v kraji Královéhradeckém, v roce 2020 to pak bylo o 108 % a v roce 2021 o 50 % akcí více. V 1. čtvrtletí roku 2022 se v Pardubickém kraji konalo dokonce o 228 % akcí více než v kraji Královéhradeckém.

4.6.4 Zhodnocení komparace

Z hlediska počtu ubytovacích zařízení je Královéhradecký kraj jednoznačně vítězem. Nejvíce, celkem 781, se jich nachází v horských a podhorských oblastech v okrese Trutnov. Přimo ve městě Hradec Králové je to pak 41 zařízení, což je srovnatelné s Pardubicemi, kde je ubytovacích zařízení 37. V žádném z krajů se nenachází 5* hotel, počet 4* hotelů je však 5x a 3* hotelů 3x vyšší v Královéhradeckém kraji než v kraji Pardubickém. Město Hradec Králové disponuje 6 hotely kategorie 4*, Pardubice pouze jedním. Z tohoto pohledu má Hradce Králové, a především pak celý Královéhradecký kraj, větší potenciál k rozvoji kongresového cestovního ruchu.

Z pohledu vybavenosti prostory pro konání MICE akcí má East Bohemia Convention Bureau v Pardubickém kraji více spolupracujících partnerů než HKRCB v kraji Královéhradeckém. Největší kongresové prostory s i bez možností ubytování se však nachází v kraji Královéhradeckém, konkrétně pak přímo v Hradci Králové. Obě zařízení, Kongresové centrum Aldis i Hotel Černigov, jsou ale zastaralá a neodpovídají současným požadavkům klientů. Naproti tomu East Bohemia Convention Bureau prezentuje prostory nabízené na svých stránkách jako velmi moderní. Pardubický kraj disponuje také větším množstvím historických budov vybavených pro kongresové účely, které jsou v posledních letech vyhledávané. Prezentace spolupracujících subjektů na stránkách East Bohemia Convention Bureau i HKRCB je přehledná a na srovnatelné úrovni. Poskytuje informace o kongresových prostorách, hotelových a dalších službách včetně specifikace kongresové techniky. Součástí jsou také detailní fotografie a rezervační formulář u každého zařízení. I přes tuto skutečnost lze konstatovat, že z hlediska počtu a vybavenosti prostor pro MICE akce Královéhradecký kraj oproti Pardubickému mírně zaostává.

Výsledky statistického šetření ČSÚ hovoří jednoznačně ve prospěch kraje Pardubického, a to i přes fakt, že Pardubický kraj zaujímá poslední místo v počtu hromadných ubytovacích zařízení v ČR, ve kterých šetření probíhá, zatímco Královéhradecký kraj je v počtu těchto zařízení na místě druhém. Dle těchto šetření se

v Pardubickém kraji koná 2x – 3x více akcí než v kraji Královéhradeckém. Tento výsledek tedy pravděpodobně potvrzuje fakt, že Hradec Králové i celý kraj jsou lokalitou vyhledávanou především pro menší firemní akce do 50 osob, které statistiky ČSÚ nezahrnují.

4.7 SWOT analýza

Na základě poznatků z předchozích kapitol je v této části práce vypracována SWOT analýza, která zjištěné skutečnosti uceleně shrnuje.

4.7.1 Silné stránky

- Fungující regionální Convention Bureau se stálou zaměstnankyní;
- nově otevřený EA Congress Hotel Aldis;
- široká nabídka kongresových prostor;
- většina kongresových prostor v blízkosti centra;
- přímé spojení s Prahou po dálnici D11;
- dobrá infrastruktura pro sport a volný čas;
- zajímavé historické a kulturní památky ve městě;
- bezpečná destinace;
- významné univerzitní město → tradice lékařství;
- spolupráce s VŠ na vytváření kvalifikovaných pracovních sil v cestovním ruchu;
- vlastní statistické šetření HKRCB na úrovni města poskytující obraz o MICE segmentu ve městě;
- pravidelné vydávání tištěného katalogu s konferenčními prostory;
- pravidelně aktualizované webové stránky HKRCB.

4.7.2 Slabé stránky

- Zastaralé největší kongresové prostory (KC Aldis, Hotel Černigov);
- absence 5* hotelu;

- nedostatek 3* a 4* hotelů ve městě;
- absence mezinárodního letiště;
- nulová spolupráce subjektů působících v kongresovém cestovním ruchu;
- nedostatečná propagace města jako kongresové destinace;
- nulová spolupráce města a akademické sféry;
- minimální nabídka doprovodných programů;
- neustále se měnící koncepce ohledně fungování a financování HKRCB.

4.7.3 Příležitosti

- Stoupající zájem o organizování MICE akcí ve městě po skončení pandemie Covid-19;
- aktuální politická přízeň;
- kongresové centrum Aldis ve vlastnictví města → snazší spolupráce, modernizace kongresového centra;
- spolupráce Pardubickým krajem zejména při sdílení ubytovacích kapacit;
- spolupráce s ostatními kraji na marketingových aktivitách → finanční úspory;
- zlepšení propagace města jako kongresové destinace prostřednictvím sociálních sítí;
- vytvoření doprovodných programů formou balíčků;
- navázání spolupráce HKRCB s novými subjekty;
- navázání spolupráce s Polskem.

4.7.4 Hrozby

- Inflace → rostoucí náklady na energie, dopravu;
- zastaralá MICE infrastruktura;
- nedostatečné personální obsazení HKRCB;
- neochota některých partnerů HKRCB spolupracovat na statistickém šetření;

- minimální podpora města pro organizátory MICE akcí;
- konkurence ostatních MICE destinací v ČR.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

V této části diplomové práce jsou zhodnoceny poznatky zjištěné v předchozích kapitolách a jsou navržena doporučení k rozvoji kongresového cestovního ruchu ve městě.

Na základě úvodní analýzy zkoumaného území bylo zjištěno, že Královéhradecký kraj patří k vyhledávaným turistickým destinacím, a to platilo i v období pandemie Covid-19. Samotné město Hradec Králové však zaznamenalo v čase pandemie výraznější pokles návštěvnosti, a to především kvůli dominantní orientaci návštěvníků na turistické či přírodní památky a zoologické zahrady, kterých se zde mnoho nenachází. Hradec Králové je v první řadě městem bohatým na historické a kulturní památky, má však také poměrně rozsáhlou základnu pro sport a volný čas.

5.1 Zhodnocení výsledků – analýza nabídky

Analýza nabídky kongresových prostor byla provedena podrobným zkoumáním webových stránek jednotlivých kongresových zařízení. Při výběru zkoumaných zařízení vycházela autorka z katalogu spolupracujících subjektů HKRCB, dat ČSÚ a vlastních znalostí lokálních realit. Byl vymezen soubor 18 kongresových zařízení s ubytováním a 23 ostatních kongresových zařízení, z nichž však pouze 17 je vhodných pro kongresové účely, 6 zařízení lze využít spíše pro kulturní, společenské či sportovní akce. Co do počtu je tedy nabídka kongresových zařízení s ubytováním srovnatelná s nabídkou kongresových zařízení bez možnosti ubytování.

Bližším zkoumáním bylo zjištěno, že nejvýznamnější kongresová zařízení ve městě jsou zastaralá. Kongresové centrum Aldis, které patří mezi největší kongresová centra v republice, neprošlo během téměř 30 let své existence výraznější modernizací. V současné době tedy neodpovídá požadavkům klientů. Ceny služeb v porovnání s ostatními kongresovými prostory ve městě jsou zde však výrazně vyšší. O demolici Hotelu Černigov, největšího kongresového hotelu ve městě, bylo rozhodnuto již v roce 2016. Hotel však doposud funguje jako ubytovací i kongresové zařízení, jehož interiéry ovšem připomínají spíše návrat do minulosti, nežli moderní kongresové a ubytovací prostory. V budoucnu by měl na jeho místě stát 4* Hotel Clarion, datum realizace se však stále posouvá. Město disponuje i moderními kongresovými prostory, jejich kapacita však zdaleka nedosahuje velikosti a významu obou výše zmíněných zařízení. Po uzavření Hotelu Černigov lze předpokládat, že funkci nejvýznamnějšího kongresového hotelu ve městě převezme nově

otevřený EA Congress Hotel Aldis, který vzhledem ke své lokaci bude zároveň poskytovat ubytování i pro návštěvníky KC Aldis.

Až na výjimky nabízí všechna ubytovací zařízení s kongresovými prostory zajištění cateringu, v případě kongresových zařízení bez ubytování je tomu spíše naopak, i když některá tato zařízení mají vlastní kavárnu, bufet či bar a částečně tak mohou občerstvení také zajistit. Konkrétní nabídku občerstvení na webových stránkách neuvádí žádné zařízení, je poskytována pouze na vyžádání.

Mimo jeden subjekt informují všechna zařízení o vybavenosti kongresovou technikou. Většina zařízení také umísťuje na svých webových stránkách fotografie případně plány konferenčních prostor. Ceník konferenčních prostor má na svých internetových stránkách v případě kongresových zařízení s ubytováním pouze jeden subjekt, u kongresových zařízení bez ubytování je to necelá polovina. Důvodem neochoty sdělovat informace o cenách je pravděpodobně ochrana vlastní cenové politiky před konkurencí nebo také často se měnící ceny, které se přizpůsobují aktuální poptávce.

Většina zkoumaných zařízení se nachází v blízkosti centra města nebo alespoň v jeho dobré dostupnosti. To však s sebou přináší problém s nedostatkem parkovacích míst, který se týká všech zařízení situovaných v centru včetně KC Aldis, které disponuje 240 parkovacími místy, což je, v porovnání s kapacitou největšího sálu pro 1 170 osob, nedostatečné. Částečně lze tento problém řešit stáním v parkovacích domech, kterých je ve středu města několik. Pro účastníky MICE akcí to však již znamená nutnost docházky, a tedy nižší komfort služeb nabízených daným zařízením.

Poměrně nepříznivým zjištěním je to, že pouze jeden subjekt z celého zkoumaného souboru nabízí doprovodný program pro účastníky MICE akcí, a to PETROF Gallery v podobě návštěvy vlastního muzea či výroby klavírů PETROF. Spolupráci s HKRCB má navázanou 70 % ze všech hodnocených subjektů.

Překvapivý je také přístup některých zařízení ke zpracování poptávek. Byla učiněna poptávka po kongresových prostorech na konkrétní akci, lékařský kongres o velikosti 100 účastníků, s termínem konání v prosinci 2022. Cenovou nabídku zaslalo pouze 6 z 9 oslovených zařízení. Mezi zařízení, která na poptávku nezareagovala, patří i hotel Alessandria, který se sám prezentuje jako kongresový hotel nejvyšší úrovně a v žebříčku kongresových zařízení s ubytováním sestaveném autorkou zaujímá 5. místo, dalším byl hotel Grand, který skončil na 7. místě žebříčku.

5.2 Zhodnocení výsledků – analýza poptávky

Provedení podrobné analýzy poptávky po MICE akcích ve městě bylo možné na základě materiálů poskytnutých HKRCB, která provádí vlastní sběr dat od roku 2019. Podnětem k této činnosti byly výsledky Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji, z nichž vyplynulo, že více jak 50 % všech uskutečněných akcí je o velikosti pod 50 osob a těmi se ČSÚ při svých šetřeních nezabývá. I přes relativně nízkou návratnost dotazníků, přibližně 40 %, poskytuje vlastní statistické šetření zcela odlišné a pro město i kraj mnohem příznivější výsledky než šetření ČSÚ. HKRCB sbírá data za celý kraj a následně je dělí do 7 dílčích oblastí, jednou z nich je i oblast Hradecko. ČSÚ shromažďuje data pouze za celý kraj. I v celokrajském srovnání je však počet MICE akcí zjištěný HKRCB mnohonásobně vyšší.

V období pandemie Covid-19 došlo na Hradecku k poklesu MICE akcí zhruba o polovinu. S postupným uvolňováním protiepidemických restrikcí byl již v 1. čtvrtletí roku 2022 zaznamenán čtyřnásobný nárůst v počtu akcí oproti stejnému období v roce 2019, tedy ještě před pandemií. Všechny evidované akce v 1. čtvrtletí 2022 se uskutečnily prezenčně. Je tedy patrný zájem lidí opět se setkávat osobně. Dle počtu účastníků mají akce do 50 osob stoupající tendenci. Zatímco v roce 2019 to byla přibližně polovina všech uskutečněných akcí, v 1. čtvrtletí roku 2022 to již bylo více 70 % všech akcí. Mohlo se však jednat ještě o dozvuk vládních opatření omezujících maximální velikost pořádaných akcí, další vývoj ukáží až výsledky šetření z následujících období. Zvyšuje se také délka konaných akcí. Zatímco v předchozích letech bylo více jak 90 % akcí jednodenních, v 1. čtvrtletí roku 2022 je to již jen 76 %. Jedná se o příznivý jev, neboť prodloužení MICE akcí má pro všechny aktéry ekonomický přínos.

5.3 Zhodnocení výsledků – rozhovor

Účelem rozhovoru s pracovnící HKRCB Ing. Annou Chvátalovou, který proběhl v červnu 2022, bylo především doplnění informací ke stavu kongresového cestovního ruchu ve městě, které byly zjištěny analýzou nabídky a poptávky a studiem strategického dokumentu Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji.

Bylo potvrzeno, že Hradec Králové je vyhledávaným místem především pro menší firemní akce, a také to, že po konci pandemie Covid-19 panuje ve společnosti chuť se osobně potkávat, což je zásadní pro další vývoj MICE segmentu. Dle slov Ing. Chvátalové bylo

důležitým krokem pro podporu kongresového cestovního ruchu ve městě otevření nového 4* kongresového hotelu EA Congress Hotel Aldis v dubnu 2022. Zlomové bylo také schválení odkoupení akcií KC Aldis městem, což by mělo do budoucna usnadnit spolupráci s kongresovým centrem a také urychlit jeho modernizaci, která je nezbytná pro další rozvoj Hradce Králové jako kongresového města.

Největší slabinu vidí Ing. Chvátalová v nedostatečném marketingu, který je aktuálně zapříčiněn především nízkou personální obsazeností HKRCB. Město dále nemůže kvůli absenci mezinárodního letiště s přímým spojením aspirovat na mezinárodní kongres. Nedostatečné jsou také ubytovací kapacity, ale tento problém lze částečně řešit kooperací s okolními městy. Nefunguje spolupráce mezi subjekty, které jsou partnery HKRCB ani spolupráce s okolními kraji či přeshraniční spolupráce. Neexistují žádná pravidla pro poskytování podpory organizátorům MICE akcí ze strany města. Město posuzuje pouze individuálně podané žádosti. Doposud se nepodařilo navázat ani významnější partnerství s akademickou sférou. Přítomnost lékařské a farmaceutické vědy ve městě by však nesporně mohla být zajímavým lákadlem pro organizátory odborných kongresů. Kladně lze hodnotit alespoň spolupráci s UHK, kdy dochází ze strany HKRCB k poskytování praxe studentům cestovního ruchu, a tak k vytváření kvalifikované pracovní síly v oblasti cestovního ruchu.

Fungování HKRCB je nejvíce omezeno především častými přechody pod různé organizace, které jsou spojeny s náročnou administrativou a nezbývá tak dostatek času na vlastní činnost kanceláře v oblasti podpory MICE segmentu. Mezi největší úspěchy HKRCB v posledních letech patří odstartování vlastního statistického šetření a podílení se na tvorbě dotazníku, který je od roku 2022 využíván celorepublikově. I přes prvotní neúspěch v počtu návratnosti vyplněných dotazníků ve většině krajů ČR jde nepochybně o významný počín, který do budoucna přinese přesnější informace o stavu kongresového cestovního ruchu v jednotlivých oblastech ČR a bude tak možné lépe zacílit podporu a ovlivnit rozvoj tohoto odvětví.

5.4 Zhodnocení výsledků – komparace s Pardubickým krajem a Pardubicemi

Podrobné zhodnocení výsledků porovnání obou měst a krajů bylo provedeno již v kapitole, která je komparaci věnována. Pozoruhodným zjištěním bylo především to, že i přes obdobné podmínky ve vybavenosti materiálně-technickou základnou pro kongresový cestovní ruch je dle statistického šetření ČSÚ Pardubický kraj mnohem více vyhledávaný

pro pořádání MICE akcí nežli kraj Královéhradecký, který jinak patří mezi turisticky nejnavštěvovanější kraje ČR. Vzhledem k tomu, že statistické šetření East Bohemia Convention Bureau v 1. čtvrtletí roku 2022 nebylo úspěšné, lze porovnat pouze data z hromadných akcí nad 50 osob konaných v HUZ, která zpracovává ČSÚ. Z dat poskytnutých HKRCB je však patrné, že v Královéhradeckém kraji se více jak polovina všech MICE akcí uskuteční do 50 osob, může to být tedy jedna z příčin tak výrazného rozdílu. Jak je to s velikostí akcí v Pardubickém kraji však není známo, za rozvinutým kongresovým cestovním ruchem tak může stát např. i dobrý marketing Pardubického kraje v tomto odvětví.

5.5 Celkové zhodnocení

Mezi silné stránky Hradce Králové jako kongresového města patří jeho dobrá dostupnost z velkých měst (Praha, Pardubice, Olomouc) a poměrně široká nabídka kongresových prostor. V roce 2022 byl ve městě otevřen nový 4* kongresový hotel. Město je lákavé svými historickými památkami, zároveň disponuje dobrou infrastrukturou pro sport a volný čas. Celková atmosféra města je dotvářena přítomností několika univerzit, významné zastoupení zde má především lékařská věda, která má v kongresovém cestovním ruchu velký význam (dle ICCA se v roce 2017 nejvíce kongresů uskutečnilo v oboru zdravotnictví). Fungující regionální Convention Bureau se stálou zaměstnankyní (od dubna roku 2019) pravidelně aktualizuje katalog s konferenčními prostory a snaží se neustále rozšiřovat nabídku o nové partnery. Ve spolupráci s UHK se dále stará o vytváření nových kvalifikovaných pracovních sil v cestovním ruchu.

Největší slabou stránkou Hradce Králové jako kongresové destinace je zastaralá MICE infrastruktura, která se týká největších kongresových prostor ve městě. Nevýhodou je také nedostatek kvalitního ubytování (málo 3* a 4* hotelů, absence 5* hotelu). Chybí mezinárodní letiště a tím šance na pořádání mezinárodního kongresu. Neexistuje jakákoliv vzájemná výpomoc mezi subjekty, které působí v MICE odvětví. Doposud také nebyla navázána spolupráce s akademickou sférou, která by mohla zajistit příliv nových MICE akcí do města. Zastupitelé města mají sice zájem o rozvoj Hradce Králové jako kongresové destinace, což dokazuje objednávka vypracování Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji v roce 2016 a nyní schválení odkupu akcií KC Aldis do vlastnictví města, nicméně samotná propagace tohoto odvětví vázne. Jediným subjektem, který se věnuje rozvoji kongresového cestovního ruchu ve městě je HKRCB, ta však v roce

2021 řešila 2x přechod pod jinou nadřizenou organizaci a taktéž v poslední době 2x měnila své prostory, nezbyvá tak dostatek času na samotnou propagaci. Nabídka doprovodných programů pro účastníky MICE akcí je minimální, což je ve městě s bohatým kulturním dědictvím i rozsáhlou infrastrukturou pro sport a volný čas překvapující.

V současné době je největší příležitostí správné využití stoupajícího zájmu o pořádání MICE akcí, který souvisí s koncem pandemie Covid-19, ale také s možnou obavou ze zhoršení pandemické situace kdykoliv v budoucnu. V první řadě by mělo dojít k aktivnější propagaci prostřednictvím sociálních sítí. Velkou příležitostí je také navázání spolupráce s Pardubickým krajem a městem Pardubice, což přinese především rozšíření nabídky ubytovacích prostor. Případná spolupráce na marketingových aktivitách může zajistit zase finanční úspory. Přínosem by bylo také navázání spolupráce s Polskem, které projevilo zájem o doprovodné aktivity konané na území ČR. Zde se nabízí využití další příležitosti, kterou je tvorba doprovodných programů formou balíčků zaměřených ať již na samotné město Hradec Králové, tak celý Královéhradecký kraj. Dále je třeba neustále rozšiřovat a obohacovat nabídku spolupracujících subjektů HKRCB, což přispívá ke zvýšení atraktivnosti města i kraje pro pořadatele MICE akcí.

Velkou hrozbou je aktuálně zvyšující se inflace. Ceny energií či dopravy rostou, a to se promítne i do konečných cen služeb poskytovaných v MICE odvětví. Je zde také obava z návratu další vlny pandemie. Tato ohrožení jsou zapříčiněna vyšší mocí a nelze je příliš ovlivnit, je tedy třeba zaměřit se především na hrozby, které ovlivnitelné jsou. Mezi ty patří nedostatečné obsazení HKRCB, které souvisí s nízkou aktivitou vynaloženou na propagaci města jako kongresové destinace nebo na péči o stávající a nové partnery, kteří poté mohou mít odmítavý postoj k užší spolupráci, kterou je např. poskytování informací o konání hromadných akcí, jež jsou nezbytné pro statistické šetření. Město nemá stanoveny jednotné podmínky pro poskytování podpory organizátorům MICE akcí, což staví Hradec Králové do nevýhodné pozice v porovnání s jinými městy, která podmínky podpory pro organizátory zpracovány mají.

5.6 Doporučení

Na základě kompletního zhodnocení aktuálního stavu kongresového cestovního ruchu vyplývají následující doporučení pro jeho další rozvoj:

Zvýšení počtu zaměstnanců HKRCB – HKRCB má aktuálně pouze jednu pracovníci, která zastává veškerou agendu kanceláře a nemůže se tak plně věnovat aktivitám na podporu rozvoje kongresového cestovního ruchu. Doporučila bych využít současně politické přízně a podpory ze strany zastupitelů kraje, pod který kancelář spadá a požádat o další 2 pracovníky, aby tak došlo k navýšení celkového počtu zaměstnanců HKRCB na 3 osoby.

Jeden pracovník by se měl plně věnovat **marketingu**, tedy aktivně propagovat město jako kongresovou destinaci, a to především pravidelnou aktivitou na internetových stránkách či na sociálních sítích kanceláře. Dále doporučuji zajistit propojení webových stránek HKRCB s internetovými stránkami dalších institucí ve městě jako je Turistické informační centrum, Hradecká kulturní a vzdělávací společnost, Magistrát města Hradec Králové či Krajský úřad, který sice odkazuje na portál Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu, pod kterou HKRCB spadá, nicméně zde již jakékoliv informace o existenci regionální kongresové kanceláře chybí. Dále je vhodné zajištění stálé propagace města jako kongresové destinace s odkazem na HKRCB minimálně formou plakátu, nebo pokud možno video-spotu ve veřejných institucích jako je knihovna, vědecká knihovna, dopravní podnik města HK, Fakultní nemocnice HK apod. Další činností této osoby by bylo organizování Fam a Press tripů, popř. účast na veletrzích.

Druhý pracovník by se měl zabývat **získáváním nových partnerů ke spolupráci**. Důležité je především **navázání spolupráce s akademickou sférou**, které může být pro další rozvoj kongresového cestovního ruchu ve městě klíčové. To se týká především oboru lékařství, kde spolupráce doposud chybí. Např. Fakultní nemocnice Hradec Králové není jen zdravotnickým zařízením, ale také vzdělávacím a vědeckým pracovištěm, jehož smyslem je předávat dále získané informace i praktické dovednosti. Jednotlivé kliniky tedy pravidelně pořádají kongresy či semináře různého rozsahu, často i s mezinárodní účastí. Z vlastní zkušenosti vím, že tyto akce mají na starosti přímo lékaři a sekretářky dané kliniky, pro které představují spíše další pracovní zátěž. Věřím, že jakákoliv výpomoc s organizací těchto vzdělávacích akcí a koordinací aktivit zkušenou osobou by byla vítaná. Zároveň by tak byly navázány nové kontakty s akademickými pracovníky, kteří se sami účastní mnohých zahraničních kongresů a mají rozsáhlé kontakty v zahraničí. Došlo by tedy nejen ke zvýšení úrovně již pořádaných aktivit, ale současně by se, s vidinou snazší realizace pro nemocnici a Lékařskou fakultu jako pořadatele, mohl zvýšit i jejich počet.

Důležité je samozřejmě také zaměřit se více na získávání nových partnerů, kteří disponují ubytovacími a konferenčními prostory a posléze udržování dobrých vztahů s nimi. Toto je významné především pro navázání vzájemné důvěry a následné ochoty partnerů poskytovat údaje pro statistická šetření HKRCB.

Třetí pracovník kanceláře by měl na starosti **udržování spolupráce se stávajícími partnery a podporu spolupráce subjektů působících v oblasti MICE**. V současné chvíli neexistuje v Hradci Králové téměř žádná spolupráce podnikatelských subjektů poskytující služby v oblasti MICE. Doporučila bych organizovat pravidelná setkání zástupců HKRCB se svými partnery, kteří disponují ubytovacími a kongresovými prostory a přizvat další subjekty jako jsou poskytovatelé stravovacích služeb, organizátoři doprovodných programů, PCO apod. V průběhu setkání budou účastníci informováni o novinkách v oblasti MICE ve městě a kraji a motivováni ke vzájemné spolupráci. Aktéři, kteří se do spolupráce zapojí získají zvýhodnění jako je např. sleva na registrační poplatek (u partnerů s ubytovacími a kongresovými prostory) nebo u poskytovatelů ostatních služeb zveřejnění jejich kontaktních údajů na stránkách HKRCB a přidání těchto informací do tištěného katalogu subjektů HKRCB.

Navázání spolupráce s Pardubickým krajem, především pak s městem Pardubice – v případě spolupráce obou měst výrazně vzroste šance na pořádání větších a významnějších akcí včetně mezinárodního kongresu. Města jsou od sebe vzdálena pouze 27 km a velmi dobře dostupná po silnici i po železnici. Pardubice disponují mezinárodním letišťem, které sice aktuálně přímé spojení s významnou světovou metropolí nemá, nicméně tato skutečnost se kdykoliv v budoucnu může změnit. Zároveň obě města po spojení budou disponovat poměrně rozsáhlou materiálně-technickou základnou pro kongresový cestovní ruch. Spolupráce obou krajů na marketingových aktivitách přinese finanční úspory, které bude možné využít na další podporu rozvoje MICE odvětví v obou městech.

Tvorba balíčků s doprovodnými programy – zajímavé doprovodné aktivity mohou prodloužit dobu účasti na MICE akcích, popř. přilákat jejich účastníky k návratu do destinace. V Hradci Králové je však nabídka těchto aktivit nedostatečná. Doporučuji ve spolupráci se studenty oboru Management cestovního ruchu na UHK, kteří současně mají možnost absolvovat praxi v HKRCB, vytvořit 4 základní balíčky zahrnující jednotlivé procházkové okruhy ve městě: Historické město, Salon republiky, Pevnost a Současná architektura. Procházky budou obohaceny o poutavý komentář ze strany studentů cestovního

ruchu. Vzhledem k tomu, že mapy a další tištěné materiály k okruhům již existují a jsou volně k dispozici, budou tyto balíčky dostupné s minimálními náklady a bude si je tak moci dovolit každý organizátor MICE akce. Nabídka bude uveřejněna na stránkách HKRCB, v tištěném katalogu a prezentována na pravidelném setkání s partnery, kteří pak budou moci balíčky dále nabízet svým klientům.

Modernizace KC Aldis – Kongresové centrum Aldis je sice plně provozuschopné, nicméně jeho stav neodpovídá požadavkům současných klientů. V červnu roku 2022 rozhodlo město o odkupu akcií KC Aldis, které byly doposud ve vlastnictví Odborových svazů a stane se tak jeho majoritním vlastníkem. Po dokončení převodu vlastnictví by mělo být prioritou odsouhlasení modernizace Aldisu. Pouze tak lze zajistit trvalý zájem stávajících klientů a zároveň přilákat do města nové MICE akce.

Podpora města pro organizátory MICE akcí – v odvětví kongresového cestovního ruchu panuje velká konkurence. Projevení zájmu destinace o pořádání MICE akcí je tedy klíčové. V Hradci Králové však neexistuje žádný jednotný systém podpory pro organizátory těchto akcí, možností je pouze individuální žádost podaná organizátorem akce a následné čekání na rozhodnutí města. Zavedení jednotných podmínek pro čerpání podpory (například sleva na MHD, speciálně organizovaná či posílená doprava na místo konání, snížené nájemné u prostor vlastněných městem, propagační materiály, zdarma vstup do kulturních památek ve vlastnictví města apod.) může významně ovlivnit rozhodnutí organizátorů, kde akci uspořádají. Zároveň tak dojde k úspoře času na obou stranách.

6 Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit aktuální stav kongresového cestovního ruchu v Hradci Králové a na základě zjištěných informací navrhnout doporučení k rozvoji služeb v tomto odvětví.

V teoretické části byly definovány základní pojmy týkající se cestovního ruchu, především pak kongresového cestovního ruchu. Dále byly podrobně popsány podmínky pro vznik a rozvoj kongresového cestovního ruchu, jednotlivé typy akcí, kongresový trh, organizace působící v tomto odvětví a způsoby provádění statistických šetření.

V praktické části byla provedena podrobná analýza stavu kongresového cestovního ruchu ve městě. V úvodu byla popsána zkoumaná oblast se zaměřením zejména na kulturní a přírodní atraktivitu a infrastrukturu pro sport a volný čas. Následoval detailní rozbor nabídky, který zahrnoval kongresová zařízení s možností i bez možnosti ubytování poskytující kongresové služby. Na základě vybraných kritérií bylo sestaveno pořadí těchto zařízení dle jejich významu pro město. Z rozboru vyplynulo, že materiálně-technická základna je poměrně rozsáhlá, nicméně nejvýznamnější zařízení jsou zastaralá a vyžadují bezprostřední modernizaci, aby se mohl kongresový cestovní ruch v Hradci Králové nadále rozvíjet. Částečnou kompenzací tohoto nedostatku bylo otevření nového 4* kongresového hotelu v roce 2022. Kongresové služby jako catering či vybavení kongresovou technikou jsou na dobré úrovni, chybí však nabídka doprovodných aktivit.

Následně byla provedena analýza poptávky. Ta vycházela z dat poskytnutých HKRCB, která od roku 2019 provádí v Královéhradeckém kraji vlastní statistická šetření. Některé údaje byly porovnány s výsledky šetření ČSÚ. Bylo zjištěno, že Hradec Králové je vyhledávanou destinací především pro menší jednodenní firemní akce do 50 osob, které statistiky ČSÚ vůbec nezahrnují. Čísla ze sběru dat HKRCB tak dosahují výrazně vyšších hodnot než oficiální statistiky ČSÚ. Z dat poskytnutých HKRCB dále vyplynulo, že po ústupu pandemie Covid-19 došlo v 1. pololetí roku 2022 k významnému vzestupu v počtu uskutečněných akcí, a to i v porovnání s obdobím před vypuknutím pandemie.

Analýza nabídky a poptávky byla doplněna o rozhovor s pracovníci HKRCB, během kterého byla potvrzena výše uvedená zjištění. Zároveň byl vyzdvihnut přínos hradecké kanceláře při zavedení vlastního statistického šetření, které poskytuje přesnější obraz o stavu MICE odvětví ve městě. Jako nedostatky byly, kromě již zmíněného, uvedeny téměř nulová

spolupráce subjektů podnikajících v oblasti kongresového cestovního ruchu, nedostatečný marketing z důvodů nízké personální obsazenosti regionální kanceláře, nedostatečný počet kvalitních ubytovacích zařízení či absence mezinárodního letiště.

Na základě vybraných kritérií bylo také provedeno srovnání s Pardubickým krajem a městem Pardubice, kdy v počtu uskutečněných akcí je Pardubický kraj dlouhodobě jasným vítězem, a to i přes vyšší počet kongresových a ubytovacích zařízení v kraji Královéhradeckém.

Zjištěné poznatky byly uceleně shrnuty ve SWOT analýze v závěru diplomové práce. Plynou z nich doporučení, která povedou k dalšímu rozvoji kongresového cestovního ruchu ve městě. Jedná se především o nutnost modernizace kongresového centra a navýšení počtu zaměstnanců HKRCB, aby byla možná cílená a soustavná podpora MICE odvětví ve městě. Za klíčové se považuje také navázání užší spolupráce s akademickou sférou a Pardubickým krajem. Současně je důležité stimulovat podnikatelské subjekty ke spolupráci, která doposud nefungovala. Podpořit rozvoj kongresového cestovního ruchu lze též vytvořením nabídky balíčků s doprovodným programem či nastavením jasných pravidel různých zvýhodnění pro organizátory MICE akcí.

Hradec Králové je atraktivní, turisticky lákavé město, které se může při využití svého potenciálu a při realizaci výše uvedených doporučení stát i přední kongresovou destinací v České republice.

7 Použitá literatura

Kněžní zdroje

INDROVÁ A KOL., Jarmila, 2007. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1287-7.

Hradec Králové: *Informační brožura*, 2008. Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové.

ORIEŠKA, Ján, 2004. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vyd. V Praze: Idea servis. ISBN 80-859-7045-7.

ORIEŠKA, Ján, 2010. *Služby v cestovním ruchu*. V Praze: Idea servis. ISBN 978-80-85970-68-5.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, 2014. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3643-3.

PANOCH, Pavel, 2015. *Hradec Králové: průvodce po architektonických památkách od středověku do současnosti*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-807-4223-266.

RAGA, Jennifer, 2018. *Research and Innovation in Tourism Industry*. 1. vyd. Oakville: Society Publishing. ISBN 978-1-77361-008-5.

RYGLOVÁ, Kateřina, 2009. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing. Management (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-028-6.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ, 2011. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4039-3.

VYSTOUPIL, Jiří a Halina KOTÍKOVÁ, 2017. *Městský cestovní ruch: aktuální témata cestovního ruchu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5255-5.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ, 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

AIPC: *about AIPC* [online], 2021. [cit. 2021-08-21]. Dostupné z: <https://aipc.org/about-aipc/>

CzechTourism: *Czech Convention Bureau* [online], 2021. [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/B2B/B2B/Czech-Convention-Bureau>

CzechTourism: *Základní informace o agentuře CzechTourism* [online], 2021. [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Zakladni-informace-o-agenture-CzechTourism>

CzechTourism – Tourdata: *Kapacity HUZ podle kategorie 2012–2021* [online], 2022. [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/kapacity-huz-podle-kategorie/>

CzechTourism – Tourdata: *Návštěvnost turistických cílů* [online], 2022. [cit. 2022-05-31]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/temata/regionalni-reporty/kraje/>

ČSÚ: *Hromadná ubytovací zařízení České republiky* [online], 2022. [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/okhuz.jsp?k=CZ0521>

ČSÚ: *Hromadná ubytovací zařízení České republiky* [online], 2022. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/obhuz.jsp?k=555134>

ČSÚ: *Konference v hromadných ubytovacích zařízeních* [online], 2022. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=1270&katalog=32084&pvo=CRU07c&pvo=CRU07c&str=v77>

ČSÚ: *Konference v hromadných ubytovacích zařízeních* [online], 2021. [cit. 2021-09-12]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU07&z=T&f=TABULKA&skupId=1270&katalog=32084&pvo=CRU07>

ČSÚ: *Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2022* [online], 2022. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>

ČSÚ: *Šetření v hromadných ubytovacích zařízeních - Metodika* [online], 2021. [cit. 2022-09-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/huz-cmet>

ČSÚ, 2021. *Statistická ročenka Královéhradeckého kraje* [online]. In.: s. 269 [cit. 2022-02-01]. Dostupné

z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142303936/33008921.pdf/402be968-af2c-4955-bab2-f4d8c885ac18?version=1.1>

ČSÚ, 2021. *Statistická ročenka Pardubického kraje* [online], In.: s. 264 [cit. 2022-08-07].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142303632/33009221.pdf/d808f53a-f82a-422f-b750-8e78eb486c18?version=1.21>

EA Congress Hotel Aldis: *Fotogalerie* [online], 2022. [cit. 2022-10-22]. Dostupné

z: <https://www.hotelaldis.cz/cz/ea-congress-hotel-aldis/fotogalerie>

EA Congress Hotel Aldis: *O hotelu* [online], 2022. [cit. 2022-05-16]. Dostupné

z: <https://www.hotelaldis.cz/cz/ea-congress-hotel-aldis/o-hotelu>

EA Hotel Tereziánský Dvůr: *O hotelu* [online], 2022. [cit. 2022-05-15]. Dostupné

z: <https://www.hotelterezianskydvur.com/cz/ea-hotel-tereziansky-dvur/o-hotelu>

East Bohemia Convention Bureau: *Kongresová zařízení* [online], 2011-2022. [cit.

2022-08-07]. Dostupné z: <https://kongresypardubickykraj.cz/cs/kongresova-zarizeni/kongresova-zarizeni-bez-ubytovani>

East Bohemia Convention Bureau: *Kongresová zařízení* [online], 2011-2022. [cit.

2022-08-07]. Dostupné z: <https://kongresypardubickykraj.cz/cs/kongresova-zarizeni/kongresova-zarizeni-s-ubytovanim>

FOMEI: *Centrum zábavy a sportu* [online], 2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné

z: <http://golf.fomei.com/>

GMU: *O galerii* [online], 2022. In: . [cit. 2022-02-07]. Dostupné

z: <https://www.galeriehk.cz/gmu/o-galerii/>

HAVEL, Milan a Kazimír JÁNOŠKA, 2008. *Vademecum pro profesionály ve světě MICE:*

1. díl „Průvodce světem MICE“ [online]. In: . Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008, s. 56 [cit. 2021-07-17]. Dostupné z: http://mmr.cz/getmedia/2909e306-3775-4cc5-95e8-950d6950852d/GetFile3_4

Hokejový klub Mountfield Hradec Králové: *Informace o stadionu* [online], 2022. [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.mountfieldhk.cz/zobraz.asp?id=stadion-informace>

Hotel Alessandria: *Úvod* [online], 2022. [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.alessandria.cz/>

Hotel Černigov Hradec Králové: *Galerie* [online], 2022. Bookassist [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.hotelcernigovhradeckralove.com/cs/galerie/>

Hotel Černigov Hradec Králové: *Konference* [online], 2022. Bookassist [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.hotelcernigovhradeckralove.com/cs/konference/>

Hradec Králové, oficiální web: *CPI chce do nového hotelu v Hradci investovat miliardu korun* [online], 2014. [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/cpi-chce-do-noveho-hotelu-v-hradci-investovat-miliardu-korun/d-45436>

Hradec Králové, oficiální web: *Na kole v Hradci Králové* [online], 2015. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/na-kole-v-hradci-kralove/d-55145>

Hradec Králové, oficiální web: *Procházky městem Hradec Králové* [online], 2017. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/prochazky-mestem-hradeckralove/ds-1817>

Hradecká kulturní a vzdělávací společnost: *Adalbertinum* [online], 2020. FiftyFifty kreativní agentura s.r.o. [cit. 2022-06-22]. Dostupné z: <https://www.adalbertinum.cz/cs/provozovny/adalbertinum.html?view=provozovny>

Hradecká kulturní a vzdělávací společnost: *Info o společnosti* [online], 2020. In: . FiftyFifty kreativní agentura s.r.o. [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.adalbertinum.cz/cs/ohkvs/info-o-spolecnosti.html>

ICCA: *About ICCA* [online], 2021. [cit. 2021-17-08]. Dostupné z: <https://www.iccaworld.org/abouticca/>

ICCA: *News* [online], 2021. [cit. 2021-09-04]. Dostupné z: <https://www.iccaworld.org/newsarchives/archivedetails.cfm?id=2894936>

ISSS [online], 2022. In: . Triada, spol. s r.o. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.issc.cz/art/1482>

Královéhradecký architektonický manuál: *Kiosky Pražského mostu* [online], 2022. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://kam.hradcekralove.cz/objekt/34-kiosky-prazskeho-mostu>

Kongresové centrum Aldis: *Fotogalerie* [online], 2017. [cit. 2022-06-20]. <https://aldis.cz/fotogalerie/>

Kongresové centrum Aldis: *O nás* [online], 2017. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://aldis.cz/o-nas/>

Kongresové centrum Aldis: *Pronájem sálů* [online], 2017. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://aldis.cz/pronajem-salu/>

KOŘÍNEK, Roman, 2022. Náš region: Hradec Králové chce zůstat kongresovým městem, zastupitelé chtějí odkoupit akcie centra Aldis. In: *Náš region* [online]. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/hradec-kralove-chce-zustat-kongresovym-mestem-zastupitele-chteji-odkoupit-akcie-centra-aldis-278686/#>

KPMG: *Analýza kongresového a incentivního segmentu cestovního ruchu* [online], 2011. In: Praha, únor 2011 [cit. 2021-07-07]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/b0959ab5-e153-4442-8923-18428c7f7596/Analyza-kongresoveho-a-incentivniho-segmentu-cesto.pdf?ext=.pdf>

Letiště Pardubice: *Mapa destinací* [online], 2021. In: . [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.airport-pardubice.cz/mapa-destinaci/>

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Aktuality* [online], 2021. [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: https://www.micehregion.com/cs/aktuality/vyzva-v-ramci-kampane-kandidatur-a-asociacnich-kongresu_3404

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Cinestar Hradec Králové* [online], 2016. [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: https://www.micehregion.com/cs/katalog/cinestar-hradec-kralove_82

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Filharmonie* [online], 2016. [cit. 2022-06-20]. Dostupné z: https://www.micehkregion.com/cs/katalog/filharmonie-hradec-kralove_107

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Hotel Alessandria* [online], 2016. [cit. 2022-10-22]. Dostupné z: https://www.micehkregion.com/cs/katalog/hotel-alessandria_28

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Hotel Tereziánský Dvůr* [online], 2016. [cit. 2022-10-22]. Dostupné z: https://www.micehkregion.com/cs/katalog/ea-hotel-tereziansky-dvur_74

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Katalog* [online], 2016. [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://www.micehkregion.com/cs/katalog>

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Nabídka* [online], 2016. [cit. 2022-05-05]. Dostupné z: <https://www.micehkregion.com/cs/nabidka>

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *Nové Adalbertinum* [online], 2016. [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: https://www.micehkregion.com/cs/katalog/nove-adalbertinum_33

MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau: *PETROF Gallery* [online], 2016. [cit. 2022-10-22]. Dostupné z: https://www.micehkregion.com/cs/katalog/petrof-gallery_113

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: *Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021-2030* [online], 2021. [cit. 2021-09-01]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/koncepce-strategie/strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-cr-2021-2030>

MPI: *About MPI* [online], 2021. [cit. 2022-08-22]. Dostupné z: <https://www.mpi.org/about/who-we-are>

Národní památkový ústav: *Hrádek u Nechanic* [online], 2020. In: . Porta design [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.zamek-hradekunechanic.cz/cs/o-zamku>

Pardubice: *O Pardubicích* [online], 2022. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://pardubice.eu/o-pardubicich>

Park golf [online], 2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://parkgolf.cz/golf-new/>

PETROF Gallery: *Pronájem* [online], 2022. [cit. 2022-06-20]. Dostupné z: <https://www.petrofgallery.cz/pronajem/>

RONČÁK, Miroslav, 2016 a. Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji: Analytická část. In: *MICE, Hradec Králové Convention Bureau* [online]. 2016 [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://www.micehkregion.com/cs/ke-stazeni>

RONČÁK, Miroslav, 2016 b. Studie rozvoje kongresové a incentivní turistiky v Královéhradeckém kraji: Návrhová část. In: *MICE, Hradec Králové Convention Bureau* [online]. 2016 [cit. 2022-05-11]. Dostupné z: <https://www.micehkregion.com/cs/ke-stazeni>

SITE: *About SITE* [online], 2021. [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <https://siteglobal.com/about-site>

Sportpark HIT [online], 2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.sportparkhit.cz/sportoviste/>

Strategický plán rozvoje města Hradce Králové do roku 2030 [online], 2013. In: Hradec Králové, s. 70 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: https://www.hradeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=63353

TJ Slavia Hradec Králové: *Sportoviště* [online], 2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: https://www.slaviahk.cz/areal-slavia_cs.htm#

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Sport a relaxace* [online], 2000–2022. Public4u [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/103519-sportovni-centrum-mladeze-bavlina.html>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Sport a relaxace* [online], 2000–2022. Public4u [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/104403-cyklo-a-in-line-okruh-mestskymi-lesy.html>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Sport a relaxace* [online], 2000–2022. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/100137-mestske-lazne-aquacentrum-hradec-kralove.html>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Sport a relaxace* [online], 2000–2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/100205-koupaliste-flosna-hradec-kralove.html>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Sport a relaxace* [online], 2000–2022. [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/103507-sportovni-hala-trebes.html>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Turistika a cykloturistika* [online], 2022. Public4u [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/102233-cyklostezka-z-hradce-kralove-do-kuksu.html>

UIA: *European Federation of Conference Towns (EFCT)* [online], 2021. [cit. 2021-08-21]. Dostupné z: <https://uia.org/s/or/en/1100037688>

8 Přílohy

Příloha 1	Internetové stránky kongresových zařízení s ubytováním.....	I
Příloha 2	Fotografie vybraných kongresových zařízení s ubytováním	II
Příloha 3	Internetové stránky kongresových zařízení bez ubytování	VII
Příloha 4	Fotografie vybraných kongresových zařízení bez ubytování	VIII

Příloha 1 Internetové stránky kongresových zařízení s ubytováním

Název zařízení	Internetové stránky
Hotel Černigov	https://www.hotelcernigovhradeckralove.com/cs/
EA Congress Hotel Aldis	https://www.hotelaldis.cz/
EA Hotel Tereziánský Dvůr	https://www.hotelterezianskyydvur.com/
Hotel Nové Adalbertinum	http://www.noveadalbertinum.cz/
Hotel Alessandria	https://www.alessandria.cz/
Konference Park Hotel	https://parkgolf.cz/hotel-konference-park/
Hotel Grand	https://www.grandhk.cz/
Hotel U Královny Elišky	https://hotelukralovnyelisky.cz/
Pension U Labe	https://pensionulabe.cz/pension
Penzion Zděná Bouda	https://zdenabouda.cz/
Penzion U Svatého Jana	http://www.usvatehojana.cz/
Ubytovna Městské Lázně	http://www.snhk.cz/ubytovani
Penzion Nad Oborou	https://pno.cz/cs
Hotel Stadion	http://www.hotel-stadion.cz/
Hotel Vacek „Pod Věží“	https://www.pod-vezi.cz/
Penzion Smetanův Statek	https://www.penzion-smetanuv-statek.cz/
Penzion Axa	http://www.penzion-axa.cz/
Harmony Hall	https://www.harmonyhall.cz/

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2 Fotografie vybraných kongresových zařízení s ubytováním

Hotel Černigov – Kongresový sál

Zdroj: Hotel Černigov Hradec Králové (2022)

Hotel Černigov – Sál Harmonie

Zdroj: Hotel Černigov Hradec Králové (2022)

EA Congress Hotel Aldis

Zdroj: EA Congress Hotel Aldis (2022)

EA Congress Hotel Aldis – Kongresový sál Gočár

Zdroj: EA Congress Hotel Aldis (2022)

EA Hotel Tereziánský Dvůr

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

EA Hotel Tereziánský Dvůr – Kongresový sál Marie Terezie

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Hotel Nové Adalbertinum

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Hotel Nové Adalbertinum – Velký sál

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Hotel Alessandria

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Hotel Alessandria – Salonek č. 2

Zdroj: Hotel Alessandria (2022)

Příloha 3 Internetové stránky kongresových zařízení bez ubytování

Název zařízení	Internetové stránky
KC Aldis	https://aldis.cz/
Filharmonie	https://www.fhk.cz/
PETROF Gallery	https://www.petrofgallery.cz/
Adalbertinum	https://www.adalbertinum.cz/
Cinestar	https://www.cinestar.cz/cz/hradec/domu
Denoche	https://www.denoche.cz/
Univerzita HK – budova A	https://www.uhk.cz/
Farmaceutická fakulta	https://www.faf.cuni.cz/
Muzeum východních Čech	https://muzeumhk.cz/
Výukové centrum LF HK	https://www.lfhk.cuni.cz/
Univerzita HK - FIM	https://www.uhk.cz/
Centrum andragogiky	http://www.centrumandragogiky.cz/
Studijní a vědecká knihovna	https://www.svkhk.cz/
NãPLAVKA bar	https://naplavkahk.cz/
Knihovna města HK	https://www.knihovnahk.cz/
Restaurant Grill Duran	https://www.duran.cz/
Galerie moderního umění	https://www.galeriehk.cz/
ČPP Aréna	https://www.mountfieldhk.cz/
Bio Centrální	https://www.biocentral.cz/
Centrum mladých	https://www.adalbertinum.cz/
Městská hudební síň	https://www.adalbertinum.cz/
Médium	https://www.adalbertinum.cz/

Zdroj: vlastní zpracování

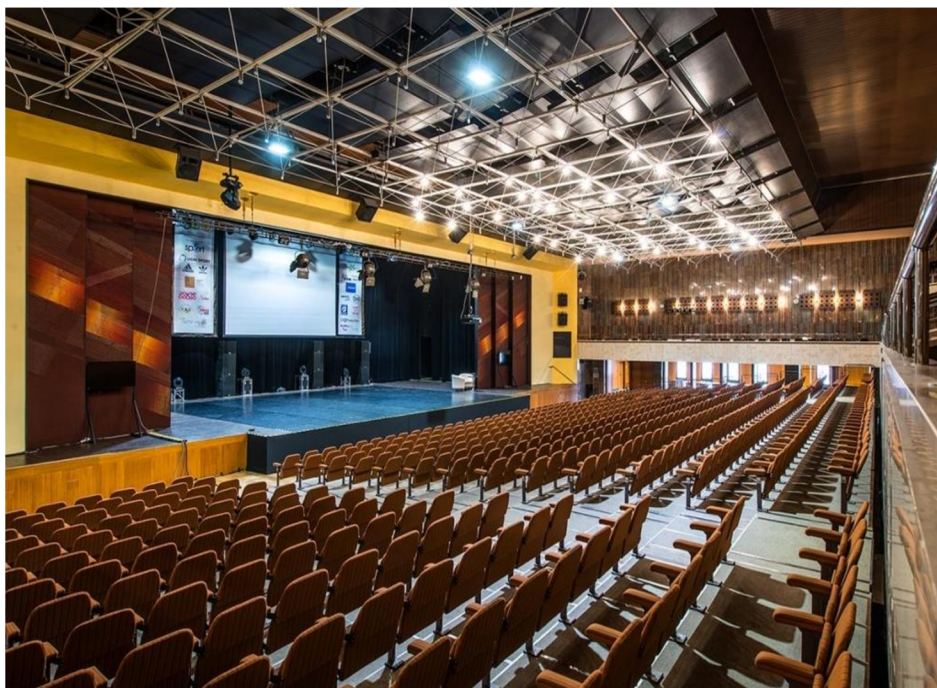
Příloha 4 Fotografie vybraných kongresových zařízení bez ubytování

Kongresové centrum Aldis

Zdroj: Kongresové centrum Aldis (2017)

KC Aldis – Velký sál

Zdroj: Kongresové centrum Aldis (2017)

Filharmonie Hradec Králové

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Filharmonie – Velký sál

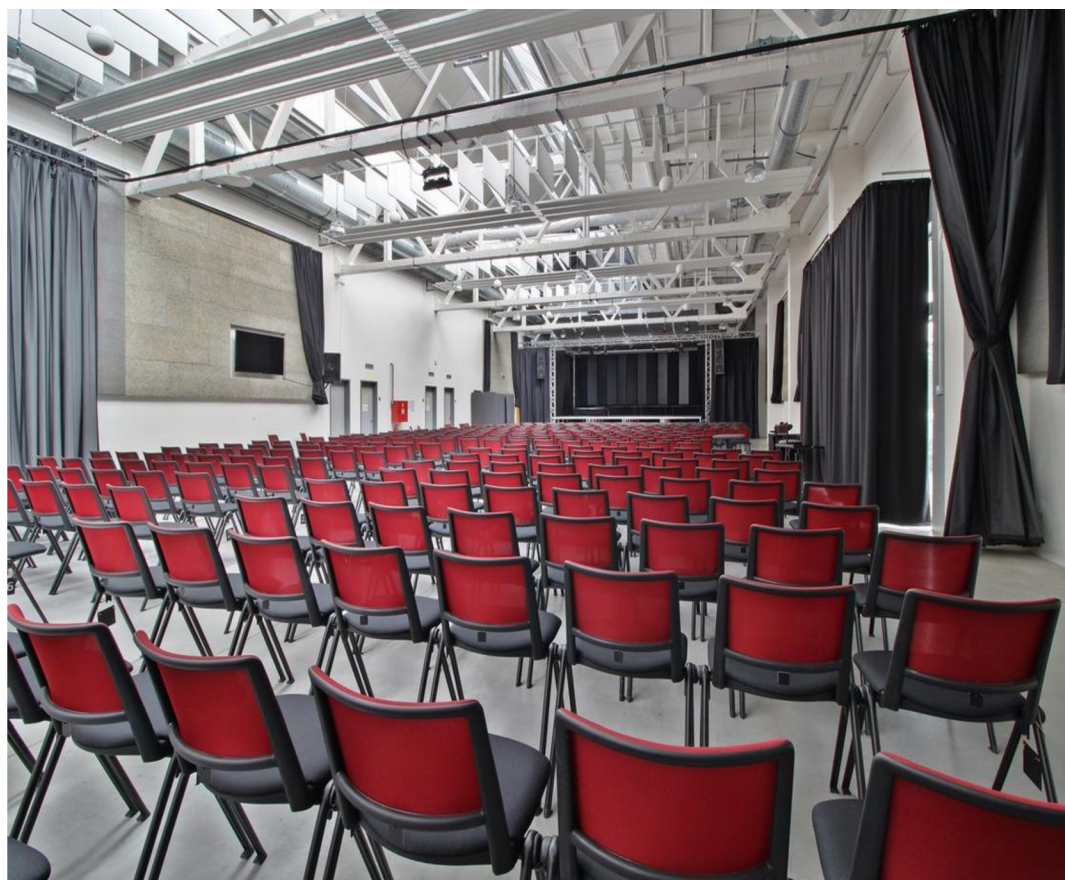
Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

PETROF Gallery

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

PETROF Gallery Hall

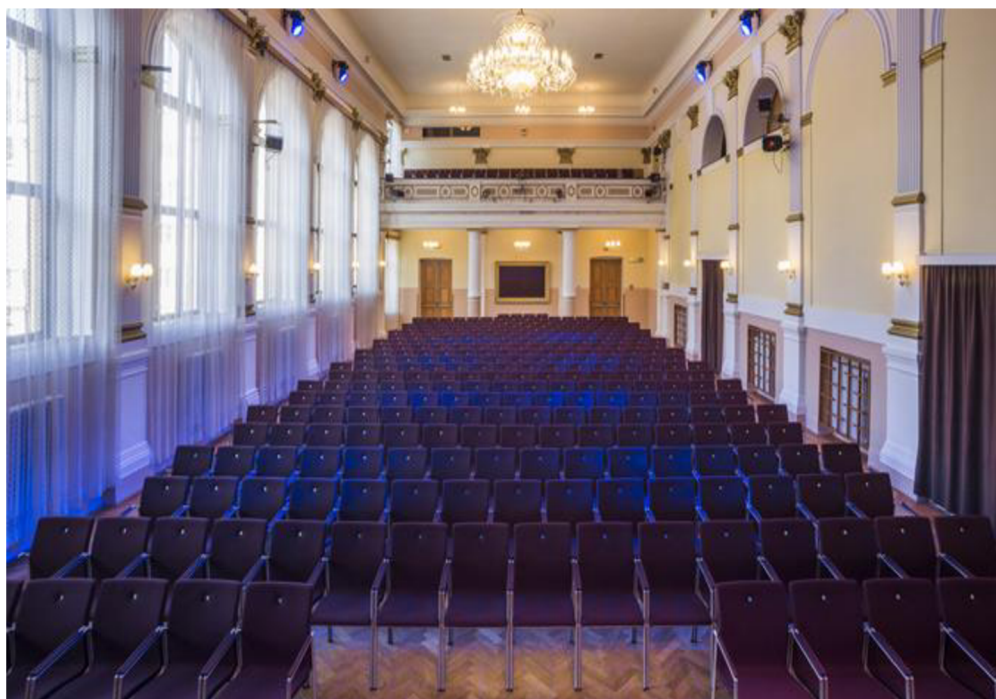
Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

Adalbertinum

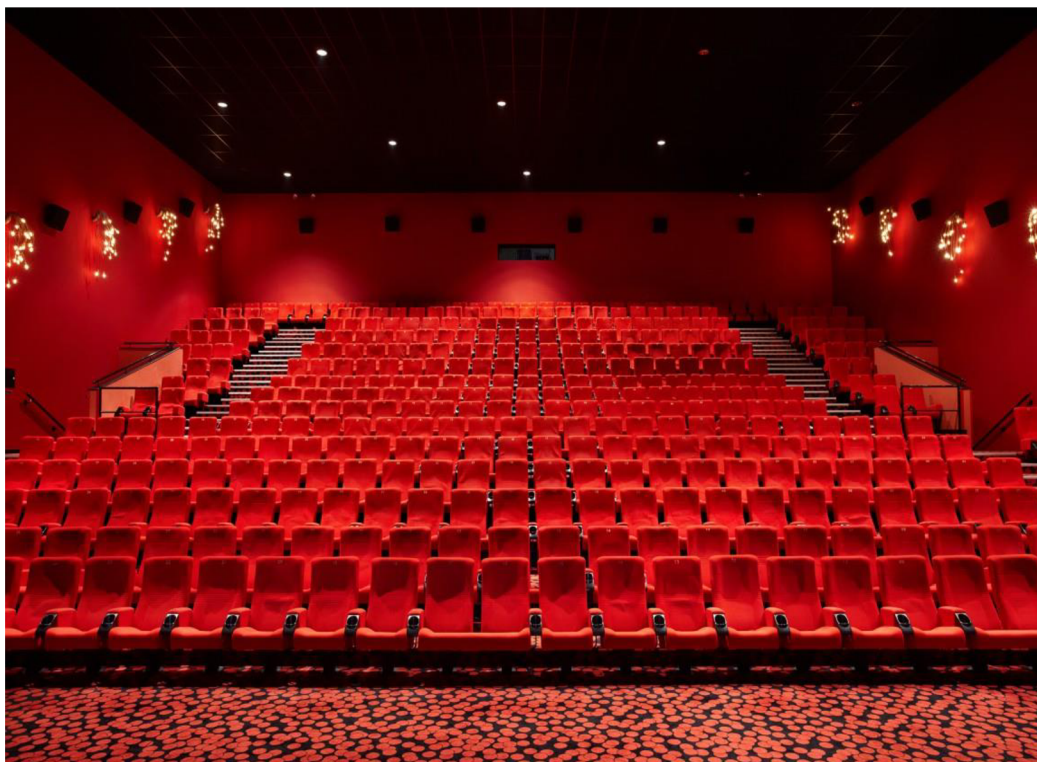
Zdroj: Hradecká kulturní a vzdělávací společnost (2020)

Adalbertinum

Zdroj: Hradecká kulturní a vzdělávací společnost (2020)

Cinestar

Zdroj: MICE: Hradec Králové Region Convention Bureau (2016)

ČPP Aréna

Zdroj: Hokejový klub Mountfield Hradec Králové (2022)

